

T.C.
SİNOP ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

AİLE KATILIMLI ETKİNLİKLERİN SOSYAL BİLGİLER
DERSİNDE KULLANIMI: UYGULAMANIN ÖĞRETMEN, VELİ
VE ÖĞRENCİ GÖZÜNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ

BARIŞ CAN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN

PROF. DR. KİBAR AKTİN

SİNOP-2024

TEZ KABUL

BARIŞ CAN tarafından hazırlanan “**AİLE KATILIMLI ETKİNLİKLERİN SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE KULLANIMI: UYGULAMANIN ÖĞRETMEN, VELİ VE ÖĞRENCİ GÖZÜNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ** ” başlıklı bu çalışma 2.07.2024 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak, jürimiz tarafından **YÜKSEK LİSANS tezi** olarak kabul edilmiştir.

Başkan

Doç. Dr. Besime Arzu GÜNGÖR AKINCI
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi / Eğitim Fakültesi

İmza

**Üye
(Danışman)**

Prof. Dr. Kibar AKTIN
Sinop Üniversitesi / Eğitim Fakültesi

İmza

Üye

Doç. Dr. Hülya KARAÇALI TAZE
Sinop Üniversitesi / Eğitim Fakültesi

İmza

Enstitü Müdürü

Prof. Dr. Fadime DİRİK

.....

ETİK BEYANI

Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında; tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, tez çalışmasında yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi, kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı, bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu, bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarımı kabullendiğimi beyan ederim.

Barış CAN

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

AİLE KATILIMLI ETKİNLİKLERİN SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE KULLANIMI: UYGULAMANIN ÖĞRETMEN, VELİ VE ÖĞRENCİ GÖZÜNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ BARIŞ CAN

SİNOP ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ DANIŞMAN: PROF. DR. KİBAR AKTİN

Bu araştırmanın amacı, Sosyal bilgiler dersinde "Üretiyorum, Tüketiyorum, Bilinçliyim" ünitesi kapsamında gerçekleştirilecek etkinlik temelli aile katılım çalışmalarının sonuçlarını farklı perspektiflerden değerlendirmektir. Çalışmada, nicel ve nitel araştırma yöntemlerini bir arada kullanan karma yöntem tercih edilmiştir. Karma yöntem desenlerinden ise eşzamanlı iç içe geçmiş tasarım deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, Sakarya ili Kanarca ilçesinde yer alan bir devlet ortaokulundaki 17 altıncı sınıf öğrencisi ve bu öğrencilerin velileri oluşturmuştur. Çalışma grubu, amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir durum örnekleme ile belirlenmiştir. Araştırmanın veri toplama araçları; veli görüşme formu, öğrenci görüşme formu, veli günlükleri, öğrenci günlükleri, öğretmen gözlem formu ve başarı testinden oluşmaktadır. Nitel verilerin analizinde içerik analizi, başarı testinin analizinde ise kazanım 2 ve 5 değişkenleri hem normal dağılım hem de varyansların homojenliğini karşıladıkları için bağımsız örneklem t-testi ile; kazanım 3, 4 ve 6 değişkenleri ise varsayımları sağlamadıkları için bağımsız örneklem t-testinin nonparametrik karşılığı olan Mann-Whitney U testi ile analiz edilmiştir. Araştırmadan elde edilen sonuçlar, aile katılım etkinlikleri ile işlenen Sosyal bilgiler dersinin öğrencilere olumlu yönde katkılar sağladığını ortaya koymuştur. Öğrencilerin ve ailelerin karşılıklı bilgi aktarımı, birlikte öğrenme, deneyim paylaşma, beceri kazanımı, değer kazanımı ve yeni kavramlar öğrenme gibi katkılar sağladığı tespit edilmiştir. Öğrenciler ve veliler, görüşme formlarında aile katılım etkinliklerinin derslerde yer almasının dersleri daha ilgi çekici, etkili ve eğlenceli hale getirdiğini belirtmişlerdir. Ancak araştırmacı ve uygulayıcı konumunda olan öğretmen, planlamanın ve sürecin zaman aldığını ve etkinliklerin uygun konularda yapılması gerektiğini ifade etmiştir.

ANAHTAR KELİMELEER: Aile Katılımı; Sosyal bilgiler, Girişmcilik, Bilgi Alışverişi, Birlikte Öğrenme

Temmuz 2024, 158 Sayfa

ABSTRACT

MSC THESIS

THE USE OF FAMILY PARTICIPATORY ACTIVITIES IN SOCIAL SCIENCES COURSE: EVALUATION OF THE APPLICATION FROM THE PERSPECTIVE OF TEACHERS, PARENTS AND STUDENTS

BARIŞ CAN

**SINOP UNIVERSITY INSTITUTE OF GRADUATE PROGRAMS
DEPARTMENT OF TURKISH AND SOCIAL SCIENCES EDUCATION
SOCIAL STUDIES EDUCATION
SUPERVISOR: PROF. DR. KİBAR AKTİN**

The aim of this research is to evaluate the outcomes of activity-based family participation studies conducted within the "Producing, Consuming, and Being Conscious" unit in social studies classes from different perspectives. The study employs a mixed-method approach that integrates both quantitative and qualitative research methods. Among the mixed-method designs, a concurrent embedded design was used. The study group consisted of 17 sixth-grade students and their parents from a public middle school in the Kanarca district of Sakarya province. The study group was determined using the easily accessible case sampling method, one of the purposive sampling methods. Data collection tools for the research included a parent interview form, student interview form, parent diaries, student diaries, teacher observation form, and an achievement test. For the analysis of qualitative data, content analysis was used, while for the achievement test analysis, independent samples t-test was used for learning outcomes 2 and 5, as they met the assumptions of normal distribution and homogeneity of variances. For learning outcomes 3, 4, and 6, which did not meet these assumptions, the Mann-Whitney U test, a nonparametric equivalent of the independent samples t-test, was used. The results obtained from the research revealed that social studies lessons enriched with family participation activities had positive contributions to students. It was found that students and families benefitted from mutual information exchange, learning together, sharing experiences, skill acquisition, value acquisition, and learning new concepts. Students and parents stated in the interview forms that family participation activities in the lessons made the lessons more interesting, effective, and enjoyable. However, the teacher, who was in the position of both researcher and practitioner, noted that planning and process were time-consuming and that activities should be conducted on appropriate topics.

KEYWORDS: Family Participation; Social Studies, Entrepreneurship, Information Exchange, Learning together.

July 2024, 158 Page

TEŞEKKÜR

İtiraf etmeliyim ki yüksek lisans yapmaya ilk karar verdiğimde kibirli bir şekilde “Tez yazmakta iş mi sanki? Birçok kişi tez yazıyor sonra unvan alıyor. Ben de basit bir çalışma yapıp bu işi bitiririm” ifadelerini kullanmıştım. Şu anda tezimi tamamlamanın heyecanını yaşarken birçok emeğe, ne kadar da haksızlık ettiğimin pişmanlığını yaşıyorum. Yapılan çalışmaların ürün olarak ortaya çıkmasında disiplinli bir çalışmanın ve birçok fedakârlıkların olduğunu geç de olsa anlamış oldum. Yaptığım araştırmayla ilim çeşmesinden bir yudum su aldım belki de. Bana verdiği haz ise muhteşemdi. Bu çeşmeden her gün yararlanan bilim insanlarının duygularına erişmek umuduyla.

Bitmek bilmeyen bir enerji, artık çevremizde nadir olarak rastladığımız hayranlık uyandıran bir tevazu, kusursuz olarak tanımlayabileceğim bir çalışma azmi ve iş disiplini ne kadar olumlu özellik yazmaya çalışsam da onu tarif etmede eksik kalacağına inandığım her konuda desteklerini esirgemeyen çok değerli hocam Prof. Dr. Kibar AKTİN’a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Birlikte geçirebileceğimiz değerli vakitlerini feda eden eşim Halime CAN’a ve dünyadaki en değerli varlığım olarak gördüğüm oğlum Efe Kağan CAN’a bu süreçte desteklerinden dolayı sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Barış CAN

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
TEZ KABUL	ii
ETİK BEYANI.....	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT.....	v
TEŞEKKÜR	vi
İÇİNDEKİLER	vii
TABLOLAR DİZİNİ.....	xiv
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	xvi
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ.....	xvii
1. GİRİŞ	1
1.1 Problem Durumu.....	1
1.2. Araştırmanın Amacı.....	4
1.2.1. Araştırmanın Alt Amaçları.....	4
1.3. Araştırmanın Önemi	5
1.4. Sayıltıları.....	6
1.5. Sınırlılıkları.....	6
1.6. Tanımlar.....	6
2. KURAMSAL ÇERÇEVE.....	8
2.1. Aile Katılımı Nedir?	8
2.1.1. Kavramsal çerçeve.....	8
2.1.2. Aile katılımının yararları	9
2.1.3. Aile katılımının sınırlılıkları	10
2.1.4. Aile katılım uygulamaları.....	11
2.1.5 Aile katılımını arttırmaya yönelik çalışmalar	11
2.1.5. Sosyal bilgiler dersinde aile katılımı.....	12
2.2. İlgili Literatür.....	13
2.2.1. İlgili Tezler	13
2.4.2. Makaleler	19
3. YÖNTEM	24
3.1. Araştırmanın Modeli.....	24

3.2. Çalışma Grubu	25
3.3. Verilerin Toplanması	25
3.3.1. Veri toplama araçları	25
3.3.1.1 Formlar ve günlükler	26
3.3.1.2. Başarı testi.....	27
3.3.2. Verilerin toplanma süreci	28
3.4. Verilerin Analizi ve Yorumlanması.....	32
3.4.1. İçerik analizi	32
3.4.2 İstatistiki Analiz.....	33
3.5 Geçerlilik ve Güvenirlik	35
3.5.1 Başarı testi geçerlilik ve güvenirlilik	35
3.5.2 Nitel verilerde geçerlilik ve güvenirlilik.....	38
4. BULGULAR.....	40
4.1. Birinci Alt Amaç “SB.6.5.2. Kaynakların bilinçsizce tüketilmesinin canlı yaşamına etkilerini analiz eder” Kazanımına İlişkin Bulgular	40
4.1.1. “SB.6.5.2. Kaynakların bilinçsizce tüketilmesinin canlı yaşamına etkilerini analiz eder” kazanımına ilişkin başarı testi sonuçları	40
4.1.2 “SB.6.5.2. Kaynakların bilinçsizce tüketilmesinin canlı yaşamına etkilerini analiz eder” kazanımına ilişkin öğrencilerin piknik etkinliği günlüklerinden elde edilen bulgular	42
4.1.2.1. Piknikte anne ve babanızla birlikte neler yaptınız?	42
4.1.2.2 Piknik etkinliğinde anne ve babanızdan neler öğrendiniz?	43
4.1.2.3 Piknikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?	44
4.1.2.4 Piknikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?	44
4.1.3 “SB.6.5.2. Kaynakların bilinçsizce tüketilmesinin canlı yaşamına etkilerini analiz eder” Kazanımına ilişkin piknik etkinliğinde veli günlüklerinden elde edilen bulgular	46
4.1.3.1 Etkinlikte çocuğunuzla birlikte neler yaptınız?	46
4.1.3.2 Etkinlikte çocuğunuza katkılarınız nelerdir?	47
4.1.3.3 Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?	48
4.1.3.4 Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?	48
4.1.4 “SB.6.5.2. Kaynakların bilinçsizce tüketilmesinin canlı yaşamına etkilerini analiz eder” kazanımına ilişkin piknik etkinliğinde öğretmen günlüklerinden elde edilen bulgular	50

4.1.5 “SB.652 Kaynakların bilinçsizce tüketilmesinin canlı yaşamına etkilerini analiz eder” Kazanımına İlişkin Piknik Etkinliğinden Başarı Testi, Öğrenci, Veli ve Öğretmen Günlüklerinden Elde Edilen Bulguların Karşılaştırmalı Sonuçları	50
4.2. İkinci Alt Amaç “SB.6.5.3. Türkiye’nin coğrafi özelliklerini dikkate alarak yatırım ve pazarlama proje önerileri hazırlar” Kazanımına İlişkin Bulgular	52
4.2.1. “SB.6.5.3. Türkiye’nin coğrafi özelliklerini dikkate alarak yatırım ve pazarlama proje önerileri hazırlar” kazanımına ilişkin başarı testi sonuçları.....	52
4.2.2 “SB.6.5.3. Türkiye’nin coğrafi özelliklerini dikkate alarak yatırım ve pazarlama proje önerileri hazırlar” kazanımına ilişkin öğrencilerin aile projesi etkinliği günlüklerinden elde edilen bulgular.....	53
4.2.2.1. Etkinlikte anne ve babanızla birlikte neler yaptınız?	53
4.2.2.2 Etkinlikte anne ve babanızdan neler öğrendiniz?	54
4.2.2.3 Etkinlikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?... 55	
4.2.2.4 Bu etkinlikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?	56
4.2.3 “SB.6.5.3. Türkiye’nin coğrafi özelliklerini dikkate alarak yatırım ve pazarlama proje önerileri hazırlar” kazanımına ilişkin aile projesi etkinliğinde veli günlüklerinden elde edilen bulgular	57
4.2.3.1 Etkinlikte çocuğunuzla birlikte neler yaptınız?	57
4.2.3.2 Etkinlikte çocuğunuza katkılarınız nelerdir?	58
4.2.3.3 Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?	59
4.2.3.4 Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?	60
4.2.4 “SB.6.5.3. Türkiye’nin coğrafi özelliklerini dikkate alarak yatırım ve pazarlama proje önerileri hazırlar” kazanımına ilişkin aile projesi etkinliğinde öğretmen günlüklerinden elde edilen bulgular.....	61
4.2.5 “SB.6.5.3. Türkiye’nin coğrafi özelliklerini dikkate alarak yatırım ve pazarlama proje önerileri hazırlar” kazanımına ilişkin aile projesi etkinliğinden başarı testi, öğrenci, veli ve öğretmen günlüklerinden elde edilen bulguların karşılaştırmalı sonuçları.....	62
4.3. Üçüncü Alt Amaç “SB.6.5.4. Vatandaşlık sorumluluğu ve ülke ekonomisine katkısı açısından vergi vermenin gereğini ve önemini savunur” kazanımına İlişkin Bulgular ..	63
4.3.1. “SB.6.5.4. Vatandaşlık sorumluluğu ve ülke ekonomisine katkısı açısından vergi vermenin gereğini ve önemini savunur” kazanımına ilişkin başarı testi sonuçları.....	63

4.3.2 “SB.6.5.4. Vatandaşlık sorumluluğu ve ülke ekonomisine katkısı açısından vergi vermenin gereğini ve önemini savunur” kazanımına ilişkin öğrencilerin alışveriş yapıyorum etkinliği günlüklerinden elde edilen bulgular	64
4.3.2.1. Etkinlikte anne ve babanızla birlikte neler yaptınız?	64
4.3.2.2 Etkinlikte anne ve babanızdan neler öğrendiniz?	65
4.3.2.3 Etkinlikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?... 66	
4.3.2.4 Bu etkinlikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?	67
4.3.3 “SB.6.5.4. Vatandaşlık sorumluluğu ve ülke ekonomisine katkısı açısından vergi vermenin gereğini ve önemini savunur” kazanımına ilişkin alışveriş yapıyorum etkinliğinde veli günlüklerinden elde edilen bulgular	68
4.3.3.1 Etkinlikte çocuğunuzla birlikte neler yaptınız?	68
4.3.3.2 Etkinlikte çocuğunuza katkılarınız nelerdir?	69
4.3.3.3 Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?	70
4.3.3.4 Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?	71
4.3.4 “SB.6.5.4. Vatandaşlık sorumluluğu ve ülke ekonomisine katkısı açısından vergi vermenin gereğini ve önemini savunur” kazanımına ilişkin alışveriş yapıyorum etkinliğinde öğretmen günlüklerinden elde edilen bulgular	72
4.3.5 “SB.6.5.4. Vatandaşlık sorumluluğu ve ülke ekonomisine katkısı açısından vergi vermenin gereğini ve önemini savunur” kazanımına ilişkin alışveriş yapıyorum etkinliğinden başarı testi, öğrenci, veli ve öğretmen günlüklerinden elde edilen bulguların karşılaştırmalı sonuçları.....	72
4.4. Dördüncü Alt Amaç “SB.6.5.5. Nitelikli insan gücünün Türkiye ekonomisinin gelişimindeki yerini ve önemini analiz eder” Kazanımına İlişkin Bulgular.....	73
4.4.1. “SB.6.5.5. Nitelikli insan gücünün Türkiye ekonomisinin gelişimindeki yerini ve önemini analiz eder” kazanımına ilişkin başarı testi sonuçları	73
4.4.2 “SB.6.5.5. Nitelikli insan gücünün Türkiye ekonomisinin gelişimindeki yerini ve önemini analiz eder” kazanımına ilişkin öğrencilerin ilçemin girişimcileri etkinliği günlüklerinden elde edilen bulgular.....	74
4.4.2.1. Etkinlikte anne ve babanızla birlikte neler yaptınız?	74
4.4.2.2 Etkinlikte anne ve babanızdan neler öğrendiniz?	75
4.4.2.3 Etkinlikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?... 77	
4.4.2.4 Bu etkinlikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?	77

4.4.3 “SB.6.5.5. Nitelikli insan gücünün Türkiye ekonomisinin gelişimindeki yerini ve önemini analiz eder” kazanımına ilişkin ilçemin girişimcileri etkinliğinde veli günlüklerinden elde edilen bulgular.....	78
4.4.3.1 Etkinlikte çocuğunuzla birlikte neler yaptınız?	79
4.4.3.2 Etkinlikte çocuğunuza katkılarınız nelerdir?	80
4.4.3.3 Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?	81
4.4.3.4 Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?	82
4.4.4 “SB.6.5.5. Nitelikli insan gücünün Türkiye ekonomisinin gelişimindeki yerini ve önemini analiz eder” kazanımına ilişkin ilçemin girişimcileri etkinliğinde öğretmen günlüklerinden elde edilen bulgular.....	83
4.4.5 “SB.6.5.5. Nitelikli insan gücünün Türkiye ekonomisinin gelişimindeki yerini ve önemini analiz eder” kazanımına ilişkin ilçemin girişimcileri etkinliğinden başarı testi, öğrenci, veli ve öğretmen günlüklerinden elde edilen bulguların karşılaştırmalı sonuçları	84
4.5. Beşinci Alt Amaç “SB.6.5.6. İlgi duyduğu mesleklerin gerektirdiği kişilik özelliklerini, becerileri ve eğitim sürecini araştırır” Kazanımına İlişkin Bulgular.....	85
4.5.1. “SB.6.5.6. İlgi duyduğu mesleklerin gerektirdiği kişilik özelliklerini, becerileri ve eğitim sürecini araştırır” kazanımına ilişkin başarı testi sonuçları	85
4.5.2 “SB.6.5.6. İlgi duyduğu mesleklerin gerektirdiği kişilik özelliklerini, becerileri ve eğitim sürecini araştırır” kazanımına ilişkin mesleğimi nasıl seçtim etkinliği öğrenci günlüklerinden elde edilen bulgular.....	86
4.5.2.1. Etkinlikte anne ve babanızla birlikte neler yaptınız?	86
4.5.2.2 Etkinlikte etkinliğinde anne ve babanızdan neler öğrendiniz?	87
4.5.2.3 Etkinlikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?... 88	
4.5.3 “SB.6.5.6. İlgi duyduğu mesleklerin gerektirdiği kişilik özelliklerini, becerileri ve eğitim sürecini araştırır” kazanımına ilişkin mesleğimi nasıl seçtim etkinliğinde veli günlüklerinden elde edilen bulgular.....	90
4.5.3.1 Etkinlikte çocuğunuzla birlikte neler yaptınız?	90
4.5.3.2 Etkinlikte çocuğunuza katkılarınız nelerdir?	91
4.5.3.3 Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?	93
4.5.4 “SB.6.5.6. İlgi duyduğu mesleklerin gerektirdiği kişilik özelliklerini, becerileri ve eğitim sürecini araştırır” kazanımına ilişkin mesleğimi nasıl seçtim etkinliğinde öğretmen günlüklerinden elde edilen bulgular.....	95

4.5.5 “SB.6.5.6. İlgi duyduğu mesleklerin gerektirdiği kişilik özelliklerini, becerileri ve eğitim sürecini araştırır” kazanımına ilişkin mesleğini nasıl seçtim etkinliğinden başarı testi, öğrenci, veli ve öğretmen günlüklerinden elde edilen bulguların karşılaştırmalı sonuçları.....	95
4.6. Altıncı Alt Amaç Aile Katılım Etkinliklerinin Değerlendirilmesine Yönelik Öğrenci Görüşlerinden Elde Edilen Bulgular	96
4.6.1. Okulda ailenizle birlikte daha öncesinden aile katılım etkinliklerine katıldınız mı?	96
4.6.2. Aile katılım etkinlikleri sizin Sosyal bilgiler dersi konularını öğrenmenizi nasıl etkiledi?.....	97
4.6.3. Aile katılım etkinliklerinin Sosyal bilgiler dersi başarıya katkısı nasıl oldu?....	98
4.6.5. Aile katılım çalışmalarının okullarda olması gerekli mi? Cevabınız evet ya da hayırsa lütfen açıklayınız?.....	99
4.7. Yedinci Alt Amaç Aile Katılım Etkinliklerinin Değerlendirilmesine Yönelik Veli Görüşlerinden Elde Edilen Bulgular	101
4.7.1. Okulda çocuğunuzla birlikte daha öncesinden aile katılım etkinliklerine katıldınız mı?	101
4.7.2. Sosyal bilgiler dersinde aile katılımlı etkinlikler sonrasında çocuğunuzda değişimler gözlemlediniz mi? Cevabınız evet ise lütfen bu değişimleri yazar mısınız?	102
4.7.3. Aile katılım etkinlikleri çocuğunuzun Sosyal bilgiler dersine karşı ilgisini nasıl etkiledi? Lütfen açıklayınız?	104
4.7.4. Aile katılım etkinlikleri sizin Sosyal bilgiler dersine/öğretmenine yaklaşımınızı nasıl etkiledi	105
4.7.5. Aile katılım etkinlikleri çocuğunuzun Sosyal bilgiler dersindeki başarısını etkilediğini düşünüyor musunuz?.....	106
4.7.6. Aile katılım etkinliklerine Sosyal bilgiler derslerinde yer verilmesinin gerekliliği hakkında ne düşünüyorsunuz?	107
5. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	109
5.1. Sonuç	109
5.1.1 Birinci alt amaç “SB.6.5.2. Kaynakların bilinçsizce tüketilmesinin canlı yaşamına etkilerini analiz eder” kazanımıyla ilişkilendirilen aile katılımlı piknik etkinliğinin sonuçları.....	109

5.1.2 İkinci alt amaç, "SB.6.5.3 Türkiye'nin coğrafi özelliklerini dikkate alarak yatırım ve pazarlama proje önerileri hazırlar" kazanımı ile ilişkilendirilen "Aile Projemiz" etkinliğinin sonuçları	110
5.1.3 Üçüncü alt amaç "SB.6.5.4. Vatandaşlık sorumluluğu ve ülke ekonomisine katkısı açısından vergi vermenin gereğini ve önemini savunur" kazanımı ile ilişkilendirilen "Alışveriş Yapıyorum" etkinliği sonuçları	110
5.1.4 Dördüncü alt amaç "SB.6.5.5. Nitelikli insan gücünün Türkiye ekonomisinin gelişimindeki yerini ve önemini analiz eder" kazanımı ile ilişkilendirilen "İlçemin Girişimcileri" etkinliği sonuçları	111
5.1.5 Beşinci alt amaç "SB.6.5.6. İlgi duyduğu mesleklerin gerektirdiği kişilik özelliklerini, becerileri ve eğitim sürecini araştırır" kazanımı ile ilişkilendirilen "Mesleğimi Nasıl Seçtim?" etkinliği sonuçları	111
5.1.6 Altıncı alt amaç aile katılım etkinliklerinin değerlendirilmesine yönelik öğrenci görüşlerinden elde edilen sonuçlar	112
5.1.7 Yedinci alt amaç aile katılım etkinliklerinin değerlendirilmesine yönelik veli görüşlerinden elde edilen sonuçlar	112
5.2 Tartışma	113
5.3. Öneriler	115
KAYNAKLAR	118
EKLER	127
ÖZGEÇMİŞ	141

TABLÖLAR DİZİNİ

Sayfa

Tablo 4.1 K2 ve K5 kazanımları başarı testi bağımsız örneklem t-testi sonuçları	41
Tablo 4.2 Öğrencilerin “Piknikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna ilişkin görüşler	44
Tablo 4.3 Velilerin “Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna ilişkin görüşler	48
Tablo 4.4 “SB.6.5.3. Türkiye’nin coğrafi özelliklerini dikkate alarak yatırım ve pazarlama proje önerileri hazırlar” K3 kazanımı için Mann-Whitney U Testi sonuçları ve grup tanımlayıcıları	52
Tablo 4.5 Öğrencilerin “Bu etkinlikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna ilişkin görüşler	55
Tablo 4. 6 Velilerin “Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna ilişkin görüşleri	60
Tablo 4.7 “SB.6.5.4. Vatandaşlık sorumluluğu ve ülke ekonomisine katkısı açısından vergi vermenin gereğini ve önemini savunur” kazanımı için Mann-Whitney U Testi sonuçları ve grup tanımlayıcıları	64
Tablo 4. 8 Öğrencilerin “Bu etkinlikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna ilişkin görüşleri	66
Tablo 4. 9 Velilerin “Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna ilişkin görüşleri	70
Tablo 4.10 K2 ve K5 kazanımlarının başarı testi bağımsız örneklem t-testi sonuçları	74
Tablo 4.11 Öğrencilerin “Bu etkinlikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna ilişkin görüşleri	77
Tablo 4.12 Velilerin “Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna ilişkin görüşleri	82
Tablo 4.13 “SB.6.5.6. İlgi duyduğu mesleklerin gerektirdiği kişilik özelliklerini, becerileri ve eğitim sürecini araştırır” kazanımı için Mann-Whitney U Testi sonuçları ve grup tanımlayıcıları	85
Tablo 4.14 Öğrencilerin “Bu etkinlikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna ilişkin görüşler	88

Tablo 4.15 Velilerin “Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna ilişkin görüşler.....	93
Tablo 4.16 Öğrencilerin “Okulda ailenizle birlikte daha öncesinden aile katılım etkinliklerine katıldınız mı?” sorusuna ilişkin görüşleri.....	96
Tablo 4.17 Öğrencilerin “Aile katılım çalışmalarının okullarda olması gerekli mi? Cevabınız evet ya da hayırsa lütfen açıklayınız?” sorusuna ilişkin görüşleri.....	99
Tablo 4.18 Velilerin “Okulda çocuğunuzla birlikte daha öncesinden aile katılım etkinliklerine katıldınız mı?” sorusuna ilişkin görüşleri.....	101
Tablo 4.19 Velilerin “Sosyal bilgiler dersinde aile katılımlı etkinlikler sonrasında çocuğunuzda değişimler gözlemlediniz mi? Cevabınız evet ise lütfen bu değişimleri yazar mısınız?” sorusuna ilişkin görüşleri.....	103
Tablo 4.20 Velilerin “Aile katılım etkinlikleri çocuğunuzun Sosyal bilgiler dersindeki başarısını etkilediğini düşünüyor musunuz?” sorusuna ilişkin görüşleri	106

ŞEKİLLER DİZİNİ

Sayfa

Şekil 3.1 Eşzamanlı iç içe geçmiş karma desenin uygulama basamakları	25
--	----

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

Kısaltmalar

Akt	: Aktaran
D	: Deney Grubu
K	: Kontrol Grubu
MEB	: Millî Eğitim Bakanlığı
NCSS	: National Council for the Social Studies (Sosyal bilgiler Ulusal Konseyi)
SBDÖP	: Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı

1. GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problem durumuna, amacına, önemine, sayılıtlarına, sınırlılıklarına ve araştırmada ele alınan temel kavramlara ilişkin tanımlara yer verilmiştir.

1.1 Problem Durumu

İlköğretim Sosyal bilgiler Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu'nda, Sosyal bilgileri bireyin toplumsal varoluşunu gerçekleştirmesine yardımcı olacak şekilde tanımlamıştır (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 2005). Bu tanıma göre, Sosyal bilgiler; tarih, coğrafya, ekonomi, sosyoloji, antropoloji, psikoloji, felsefe, siyaset bilimi ve hukuk gibi sosyal bilimlerle vatandaşlık bilgisini içeren konuları kapsamaktadır. Bu ders, öğrenme alanlarını bir araya getirerek insanın sosyal ve fiziksel çevresiyle etkileşimini geçmiş, bugün ve gelecek bağlamında inceler. Sosyal bilgiler dersi, öğrencilerin güncel olaylara duyarlı olmalarını, süregelen sorunları tanımalarını ve çözüm üretebilmelerini, sorumluluklarının bilincinde olmalarını ve iyi vatandaşlık değerlerini geliştirmelerini hedeflemektedir. Aykaç (2007) ise Sosyal bilgilerin, yakın çevreyle ve diğer insanlarla uyumlu ilişkiler kurabilen, ülkeyi ve toplumu seven, onları koruyan vatandaşlar yetiştirmede önemli bir rol oynadığını belirtmiştir. Ayrıca, Sosyal bilgilerin geçmişle ilgili bilgiler vererek öğrencilerin bugünü daha iyi anlamalarını sağladığını, geleceklerini daha iyi planlamalarına olanak tanıdığını vurgulamıştır.

Yapılandırmacı eğitim felsefesi doğrultusunda güncellenen 2005 Sosyal bilgiler programının amacı, demokratik değerlere sahip, düşünme becerileri gelişmiş, etkin ve üretken yurttaşlar yetiştirmek olarak belirlenmiştir (MEB, 2005). Yapılandırmacı yaklaşım, eğitim alanında öğrencilerin bilgi ve anlayışlarını deneyimleyerek ve yansıtarak oluşturduğu aktif bir öğrenme sürecini vurgular. Bu yaklaşım, öğrencileri pasif bilgi alıcıları olarak gören davranışçı perspektiflerle çelişir (Camuşcu ve Kozikoğlu, 2019). Yapılandırmacı ilkelerin uygulanmasının, öğrencilerin bilgilerin kalıcı olmasına ve eleştirel düşünme yeteneklerinin gelişmesine katkı sağladığı gözlemlenmiştir (Saraç, 2018). Ayrıca, yapılandırmacı yaklaşım, öğrencilerin öğrenme sürecine aktif katılımını teşvik ederek, daha derin bir anlayışı destekler (Dündar ve Türkel, 2020). Araştırmalar, yapılandırmacı öğretim yöntemlerinin bireysel ve toplumsal düzeyde bilginin yapılandırılmasına katkı sağladığını, öğrencilerin deneyimlerine dayanarak bilgiyi yorumlayıp oluşturduğunu ortaya koymuştur (Gün ve Somyürek, 2017). Bu nedenle,

yapılandırmacı yaklaşıma uyumlu olan ve aktif öğrenme sürecine katkı sağlayacak aile katılım etkinliklerinin Sosyal bilgiler derslerinde kullanılması önemli görülmektedir.

Aile, bireyleri akrabalık ilişkileriyle birbirine bağlayan ve topluluk veya hane halkı olarak tanımlanan en temel yapıdır (Budak, 2017). Toplumsallaşma sürecinde, ailenin birey üzerindeki etkisi oldukça önemlidir (Acar, Demir, Görmez ve Keser, 2015). Okulların, ailelerden ve toplumdan izole bir şekilde hizmet vermesi beklenemez. Evde sunulan olanaklarla okuldaki eğitimin desteklenmesi, okul-ev iş birliğine dayalı bir yaklaşımın benimsenmesini gerektirir (Gül, 2007). Eğitimde aile katılımı, çocukların eğitim ve gelişim süreci ailelerin aktif rol alması olarak kabul edilmektedir (Ural ve Günşen, 2021). Aile katılımı, ailelerin çocuklarına eğitim konusunda destek sağlamak için yaptıkları faaliyet ve eylemleri ifade eder. Bu katılım, çocuğun hem evde hem de okulda öğrenmesini ve gelişimini destekleyen ve teşvik eden çok çeşitli aktivite ve davranışları kapsar. Özellikle savunmasız nüfuslarda ve etnik azınlıklarda akademik başarısızlığa karşı koruma sağlar (Camarero-Figueola, Dueñas, ve Renta-Davids, 2020).

Ailelerin bilinçlendirilmesi ve geliştirilmesi, çocukların eğitim sürecine daha etkin katılmalarını sağlar ve bu durum, çocukların başarılı bir eğitim ve gelişim sürecini geçirmelerine katkıda bulunur (Kazu ve İlhan, 2023).

Ebeveynlerin okuldaki etkinliklere katılımı, çocukların eğitimine olan katkılarını anlamalarını sağlarken, öğretmenlerle daha etkili bir iletişim kurmalarını, okuldaki etkinliklere daha istekli bir şekilde katılmalarını ve çocuklarıyla ve okul personeliyle daha fazla etkileşimde bulunmalarını sağlar (Gül, 2007). Keçeli-Kaysılı (2008) tarafından yapılan bir çalışma, aile katılımının öğrencilerin akademik başarılarını artırdığını ortaya koymuştur, ancak hangi bileşenlerin bu başarıya daha fazla etki ettiği net olarak belirlenememiştir. Benzer şekilde Aslanargun (2007), aile katılımının öğrencilerin okul başarısını önemli ölçüde etkileyen bir faktör olduğunu belirtmektedir. Okul başarısının sadece öğretmen-öğrenci etkileşimi sonucu değil, aynı zamanda ebeveynlerin çocuklarına sağladığı desteklerle de gerçekleştiğini vurgulamaktadır. Ebeveyn katılımı sonuç olarak çocukların akademik başarısını önemli ölçüde etkiler, ancak bunun göreceli etkisi kültürel bağlamlara ve aile yapılarına göre önemli ölçüde değişebilir (Blair, 2014).

Kuşci (2023) ise okullarda aile katılımının amaçlarının aileyi güçlendirmek, öğrenci başarısını artırmak ve okul-aile iş birliğini güçlendirmek olduğunu belirtmektedir. Bu nedenle, okullarda aile katılımını teşvik etmek ve yaygınlaştırmak önemlidir. Son yıllarda

alan yazında eğitimde aile katılımının değer eğitiminde önemi üzerine Turan'ın (Tarih) "Hayat bilgisi dersinde değerler eğitiminde aile katılımı etkinlikleri: Bir eylem araştırması" adlı doktora tezi, aile katılımının uygulanma durumuyla ilgili Kuşci'nin (2023) "Okullarda aile katılımının uygulanabilirliği" başlıklı doktora tezi ve aile katılımının üzerine durum çalışması içeren Lindberg'in (2017) "Aile katılımı: Bir kavramsal ve durumsal analiz çalışması" adlı araştırması bulunmaktadır. Keçeli-Kaysılı'nın (2008) "Akademik Başarının Arttırılmasında Aile Katılımı" çalışması da dikkate değerdir. Bu çalışmalar aile katılım etkinliklerinin olumlu sonuçlar doğurduğunu ortaya koymaktadır.

Sosyal bilgiler eğitimi alanında ailelerin katılımı, öğrencilerin öğrenme deneyimlerini ve sonuçlarını geliştirmede çok önemli bir rol oynar. Araştırmalar, aile katılımının Sosyal bilgiler etkinliklerine dahil edilmesinin, öğrencilerin sınıfta öğrendiklerini günlük yaşamlarına uygulamalarına yardımcı olabileceğini göstermektedir (Ballı, 2023). Ayrıca Sosyal bilgiler derslerinde aile katılımı etkinliklerinin, öğrenciler, aileleri ve eğitim içeriği arasında daha derin bir bağ kurulmasını sağladığı belirtilmiştir (Türe ve Deveci, 2020). Bunun yanı sıra, aile katılımının öğrencilerin akademik bağlılığı ve öz algısı üzerindeki etkileri de araştırılmış ve öğrencilerin farklı derslere farklı düzeylerde bağlanma sergiledikleri, matematiğin genellikle Sosyal bilgilerden daha fazla özveri topladığı sonucuna ulaşılmıştır (Dündar, 2017). Literatür, eğitime aile katılımının arttığını vurgulasa da bu katılımın sınırlı kalabileceğini göstermektedir (Tümkiye ve Ulum, 2020). Ailenin sosyo-ekonomik ve kültürel koşulları, eğitime yönelik beklentiler aile katılımının sonuçlarını etkilemektedir (Ortiz-de-Villate, Rodríguez-Santero, ve orres-Gordillo, 2021).

Sosyal bilgiler eğitiminde aile katılımı ile ilgili diğer çalışmalara bakıldığında Türe'nin (2018) "Sosyal bilgiler Dersinde Aile Katılımına Dayalı Etkinliklerden Yararlanma: Bir Eylem Araştırması" adlı doktora tezinde, aile katılımı ile gerçekleştirilmiş uygulamalı bir çalışma; Ballı'nın (2023) "Sosyal bilgiler dersi değer eğitimi etkinliklerinde aile katılımı: öğretmen görüşleri ve uygulamaları" adlı yüksek lisans tezinde, aile katılımının değer eğitimi üzerine etkisi ve Demir'in (2023) "Sosyal bilgiler dersi kapsamında veli eşliğinde gerçekleştirilen aile katılımlı inceleme gezilerine dönük veli deneyimleri" başlıklı çalışmasında, veli eşliğinde aile katılımlı gezilerin faydaları ve zorlukları incelenmiştir.

Aile katılımı, öğrencileri, öğretmenleri ve eğitim uygulamalarını etkileyen çok yönlü bir alandır. Eğitmciler, aile katılımını çeşitli eğitim faaliyetlerine dahil ederek öğrenciler için

daha ilgi çekici ve zenginleştirici bir öğrenme ortamı yaratabilir ve sınıftaki öğrenim ile gerçek yaşam deneyimleri arasında daha derin bir bağlantı kurabilirler. Aile katılımının önemi çeşitli akademik konularda iyi kurulmuş olsa da Sosyal bilgiler eğitimindeki önemi, bu disiplinin benzersiz doğası nedeniyle özel bir ilgiyi hak etmektedir. Sosyal bilgiler eğitimi, öğrencilerin toplum, kültür, tarih ve yurttaşlık sorumlulukları konusundaki anlayışlarını şekillendirmede kritik bir rol oynar. Bu nedenle, aileleri Sosyal bilgiler eğitimine dahil etmek, öğrencilerin öğrenme deneyimlerini büyük ölçüde geliştirebilir ve konuya ilişkin daha derin bir takdir geliştirmelerine yardımcı olabilir. Aileler, çocuklarının eğitimine aktif olarak katıldığında, öğrenciler okulda daha iyi performans gösterir, daha yüksek düzeyde motivasyon sergiler ve daha güçlü sosyal ve duygusal beceriler geliştirir. Bu temel esaslar çerçevesinde, sosyal bilgiler dersinde aile katılımının önemini ortaya koyan veli, öğretmen ve öğrenci perspektifinde uygulamalı yapılan etkinlikleri değerlendiren bir çalışmaya rastlanmamaktadır.

Bu bağlamda, aile katılım etkinliklerinin, öğrenci, veli ve öğretmenlerin perspektiflerinden değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, Sosyal bilgiler dersinde “Üretiyorum, Tüketiyorum, Bilinçliyim” ünitesi kapsamında gerçekleştirilecek etkinlik temelli aile katılım çalışmalarının sonuçlarını farklı perspektiflerden değerlendirmektir. Bu amaç çerçevesinde aşağıdaki boyutlar alt amaçlar olarak belirlenmiştir;

1.2.1. Araştırmanın Alt Amaçları

6. Sınıf öğrencilerinin aile katılımlı etkinlikler kapsamında;

1. “Kaynakların bilinçsizce tüketilmesinin canlı yaşamına etkilerini analiz eder” kazanımı çerçevesinde aile katılımıyla gerçekleştirilen “Piknik” etkinliğinin Sosyal bilgiler derslerine katkısını öğrenci görüşleri, veli görüşleri ve öğrenci başarı testi doğrultusunda değerlendirilmesi,
2. “Türkiye’nin coğrafi özelliklerini dikkate alarak yatırım ve pazarlama proje önerileri hazırlar” kazanımı çerçevesinde aile katılımıyla gerçekleştirilen “Aile Projesi” etkinliğinin Sosyal bilgiler derslerine katkısını öğrenci görüşleri, veli görüşleri ve öğrenci başarı testi doğrultusunda değerlendirilmesi,
3. “Vatandaşlık sorumluluğu ve ülke ekonomisine katkısı açısından vergi vermenin gereğini ve önemini savunur” kazanımı çerçevesinde aile katılımıyla

gerçekleştirilen “Alışveriş Yapıyorum” etkinliğinin Sosyal bilgiler derslerine katkısını öğrenci görüşleri, veli görüşleri ve öğrenci başarı testi doğrultusunda değerlendirilmesi,

4. “Nitelikli insan gücünün Türkiye ekonomisinin gelişimindeki yerini ve önemini analiz eder” kazanımı çerçevesinde aile katılımıyla gerçekleştirilen “İlçemin Girişimcileri” etkinliğinin Sosyal bilgiler derslerine katkısını öğrenci görüşleri, veli görüşleri ve öğrenci başarı testi doğrultusunda değerlendirilmesi,
5. “İlgi duyduğu mesleklerin gerektirdiği kişilik özelliklerini, becerileri ve eğitim sürecini araştırır” kazanımı çerçevesinde aile katılımıyla gerçekleştirilen “Mesleğimi nasıl seçtim?” etkinliğinin Sosyal bilgiler derslerine katkısını öğrenci görüşleri, veli görüşleri ve öğrenci başarı testi doğrultusunda değerlendirilmesi,
6. Aile katılım etkinliklerinin Sosyal bilgiler derslerine katkısını öğrenci görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi,
7. Aile katılım etkinliklerinin Sosyal bilgiler derslerine katkısını veli görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi,

1.3. Araştırmanın Önemi

Günümüzde eğitim anlayışı, öğretmenlerin aktif olduğu, öğrencilerin ise pasif kaldığı bir öğrenim sürecini eleştirmektedir. Bu tür bir yaklaşımda öğrenilenler ezber düzeyinde kalmakta ve yaşantılara dayalı olmadığı için davranışa dönüşmemektedir. Bu nedenle, öğrenmeyi kalıcı kılmak için aktif yöntem ve tekniklerin kullanılması ve bu yöntemlerin doğru zamanda sürece dahil edilmesi gerekmektedir (Akçay, 2007). Türe (2018) tarafından yapılan bir araştırmada, aile katılımına dayalı etkinliklerle işlenen Sosyal bilgiler dersinin hem evde hem okulda hem de okul dışında yapılan etkinliklerin eğlenceli ve yararlı bulunduğu ortaya çıkmıştır. Öğrenciler ve aileler, bu etkinlikler sırasında heyecanlanmış ve mutlu olmuşlardır. Bu bağlamda, aile katılımlı etkinliklerin Sosyal bilgiler dersine olan ilgiyi artıracığı ve bu dersin beceri, kavram ve değer aktarımı açısından önemli olduğu söylenebilir.

Bu kapsamda aile katılımlı etkinliklerle gerçekleştirilen dersin öğrencilerin Sosyal bilgiler dersine ilgiyi arttıracığına ve araştırma sonuçlarının Sosyal bilgiler dersinde yer alan beceri, kavram, değer aktarımı açısından aile katılımının önemini ortaya koyacağı

ileri sürülebilir. Benzer şekilde araştırma sonuçlarının Sosyal bilgiler öğretmenlerinin derslerinde aile katılım etkinliklerini kullanmanın yararlarını inceleyebileceği, Sosyal bilgiler Öğretim Programı düzenleyicilerinin ve Sosyal bilgiler ders kitabı yazarlarının ders içeriklerinin öğretiminde aile katılım etkinliklerini teşvik edeceği varsayılmaktadır. Ayrıca aile katılım etkinliklerinin okul aile iş birliğini arttıracak ve velilerin eğitim sürecine daha fazla destek vereceği beklenmektedir. Son olarak bu araştırma, Sosyal bilgiler dersinde aile katılım etkinliklerinin veli, öğrenci ve öğretmene katkılarını değerlendirerek farklı etkinlikler tasarlama konusunda araştırmacılara fikir verebilir.

1.4. Sayıtları

Araştırmanın başlıca sayıtları şunlardır:

- Araştırma için seçilen çalışma grubunun evreni temsil ettiği,
- Aile katılım etkinliklerinin öğrencileri bilişsel ve duyuşsal olarak olumlu yönde geliştireceği,
- Veri toplama araçlarının araştırmanın amacına ve konusuna uygun olarak seçildiği,
- Araştırmada görüşlerine başvurulmuş öğrencilerin ve öğrenci velilerinin dürüst ve samimi cevaplar verdiği,
- Araştırma sonucunda elde edilen verilerin geçerli ve güvenilir olduğu varsayılmaktadır.

1.5. Sınırlılıkları

Bu araştırmanın sınırlılıkları;

- 2022-2023 eğitim öğretim yılı bahar yarıyılı,
- Çalışma grubu, Sakarya ili Kaynarca ilçesinde yer alan bir ortaokulda 6. sınıfta öğrenim gören 17 öğrenci ve bu öğrencilerin velileri ile,
- Konu olarak 6. sınıf “Üretiyorum, Tüketiyorum, Bilinçliyim” ünitesi ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Sosyal bilgiler: Bireyin toplumsal varoluşunu gerçekleştirebilmesine yönelik olarak tasarlanan bir ilköğretim dersi, çeşitli sosyal bilim disiplinlerini ve vatandaşlık bilgisini içermekte ve bu disiplinlerin birleştirilmesi suretiyle öğrenme alanlarını bir araya getirmektedir. Bu ders, insanın sosyal ve fiziksel çevresiyle etkileşiminin tarihî, coğrafî, ekonomik, sosyolojik, antropolojik, psikolojik, felsefî, siyasal ve hukukî boyutlarını geçmişten günümüze ve geleceğe doğru inceler. Bu yaklaşım, toplu öğretim anlayışından

türetilmiştir ve bireyin toplumsal yaşamda etkin bir rol almasına katkı sağlamayı hedefler (MEB, 2005).

Aile: Her yerde bulunan, temel ve evrensel biyolojik ihtiyaçların ifadesi olan, temel sosyal işlevleri yerine getiren evrensel bir kurumdur (Ecevit, 2012).

Aile katılımı: Genellikle ebeveynlerin veya çocukla ilgili kişilerin çocuklarının eğitime yaptığı katkıları ifade eder (Tabak, 2020).

2. KURAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde, aile katılımının eğitimdeki önemi ve etkisi ele alınmıştır. Aile katılımının kavramsal çerçevesi, sağladığı faydalar, karşılaşılan sınırlılıklar, mevcut uygulamalar, artırılmasına yönelik çabalar ve Sosyal bilgiler dersindeki rolü incelenmiştir. Ayrıca, bu araştırma bağlamında yapılan çalışmalardan bazılarına da değinilmiştir.

2.1. Aile Katılımı Nedir?

Eğitim alanında tüm paydaşların öncelikli konularından biri, eğitimin ailede başladığı gerçeğidir (Çakır, 2017). Epstein (2019) tarafından ifade edildiği üzere, ailenin ve toplumun katılımı ihtiyacı, eğitimde en fazla kabul gören hususlardan biridir. Bir çocuğu izole bir varlık olarak değerlendirmek mümkün değildir; çünkü çocuk, ailesiyle bütünsel bir ilişki içindedir. Ebeveynler, çocuklarının ilk öğretmenleri konumundadır ve okula başlayana kadar çocuklarının gelişim ve eğitim süreçlerinde önemli bir rol oynarlar. Çocuklar okula başladığında ise bu sorumlulukları sona ermez, sadece bu sorumlulukları öğretmenlerle paylaşırlar (AÇEV [Anne Çocuk Eğitim Vakfı], 2022). Aileler, çocuklarının kişilik özelliklerini, ilgi alanlarını ve nasıl iletişim kurulması gerektiğini daha iyi bilirler. Bu deneyimlerini öğretmenlerle paylaşmaları durumunda, öğretmenler öğrencileri daha yakından tanır ve bu doğrultuda davranabilirler (Artan ve Kahramanoğlu, 2020). Ardakoç (2020) tarafından belirtildiği üzere, demokratik yönetim sistemlerinin vurguladığı, ailenin çocuğun eğitimine katılım hakkı hem ülkemizde hem de dünya genelinde giderek daha fazla önemsenmektedir. Bu çerçevede oluşturulan yönetmelikler, hedefler ve girişimler ile okul-veli iş birliği güçlendirilmeye çalışılmaktadır. Özbey ve Tezel Şahin (2007), ailenin çocuğun eğitiminde önemli bir rol oynadığını ve değişen sosyal ve kültürel koşullarda ailelerin çocuk gelişimi ve eğitimi konusunda desteklenmesinin gerekliliğini vurgulamaktadır. Bu ifadelerin incelenmesiyle, aile katılımına verilen önemin giderek yaygınlaştığı görülmektedir. Bu durum, eğitimcilerin bu konuya daha fazla önem vermeleri gerekliliğini ortaya koymaktadır.

2.1.1. Kavramsal çerçeve

Başaran ve Koç (2000), aile katılımını, çocuğun okuldaki eğitimiyle ilgili tüm konularda aktif rol alması olarak tanımlarlar. Tabak'a (2020) göre, aile katılımı genellikle ebeveynlerin veya çocukla ilgili kişilerin çocuklarının eğitimine yaptığı katkıları içerir. Özcan ve Aydoğan (2014) ise aile katılımını, okulla anne babalar arasındaki çok boyutlu

iletişim ve etkileşimi kapsayan, ebeveynlerin çocuklarının eğitimleri için kullandıkları kaynaklara yaptıkları yatırım olarak tanımlarlar. Epstein, aile katılımını, hem ana babanın çocuğun evde yaptığı okul çalışmalarını hem de okulda bu çalışmalarla ilgili çocuğun gelişim ve eğitimini desteklemeye yönelik katılımları içeren çok yönlü işbirliği olarak açıklar (Epstein ve vd., 2002'den akt. Lindberg, 2017).

Aile katılımı kavramı, çocuğun eğitim hayatı boyunca ailenin çocuğa yaptığı her türden katkı olarak tanımlanabilir. Özeke Kocabaş'ın (2005) araştırması, dünya genelinde ve ülkemizdeki aile katılım programlarının daha çok okul öncesi ve ilköğretim düzeyindeki çocuklara odaklandığını göstermektedir. Bu sonuçlar, aile katılımıyla ilgili literatürle uyumludur.

2.1.2. Aile katılımının yararları

Araştırmalar, aile katılımının çocuğun farklı gelişimsel alanlarına yönelik geniş kapsamlı katkılar sağladığını göstermektedir. Türkiye'nin 2023 Eğitim Vizyonu'na göre, ailelerin, öğretmenlerin, öğrencilerin ve okulların, eğitim sisteminin temel unsurları olduğu ve ailelerin aktif katılımının olmadığı bir eğitim sisteminin başarılı olamayacağı belirtilmektedir (Millî Eğitim Bakanlığı, 2018).

Özellikle akademik başarı üzerindeki etkileri göz önüne alındığında, aile katılımının önemli olduğu görölmektedir. Keçeli Kaysılı (2008) tarafından yapılan bir çalışmaya göre, ailenin sosyoekonomik düzeyine bakılmaksızın, çocukların eğitim süreçlerine etkin bir şekilde katıldıklarında akademik başarılarının arttığını göstermiştir. Aksu ve Topal (2012) ise ailelerin eğitim-öğretim faaliyetlerine katılımlarının öğrencilerin matematik dersi başarısını olumlu yönde etkilediğini belirtmektedirler. Özcan ve Aydoğan (2014) ise okul öncesi öğrencilerine yönelik yaptıkları bir çalışmada, anne-babaların aile katılımı düzeyi arttıkça çocukların akademik benlik saygısının da arttığını sonucuna ulaşmışlardır.

Özeke Kocabaş (2005), aile katılımının yaygınlaşmasının öğrencilerin akademik, sosyal ve kişisel gelişimlerine ve ailelerin gelişimlerine katkı sağlayabileceğini ifade etmektedir. Tümkaya ve Yeşiloğlu (2021) ise velilerin okulla etkileşim içinde olmasının öğretmen ve öğrenci açısından olumlu katkılar sağladığını belirtmektedirler. Argon ve Kıyıcı (2012) ise ailenin eğitim sürecine dâhil edilmesinin öğrenci başarısını olumlu şekilde etkilediğini ve ders başarısını artırdığını vurgulamaktadırlar.

Bu bulgular ışığında, eğitim sürecinde aile katılımını destekleyen etkinliklere daha fazla önem verilmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

2.1.3. Aile katılımının sınırlılıkları

Aile katılımı üzerine yapılan çalışmalar, birçok engelin varlığına işaret etmektedir, bunlar genellikle çeşitli faktörlere dayanmaktadır. Çalışkan (2022) tarafından yapılan araştırmada, aile katılımı çalışmalarına engel olan faktörler arasında iş saatleriyle çakışma, ev işlerinin yoğunluğu, diğer çocuklara zaman ayırma gereksinimi ve okuldan böyle bir davet almamış olmaları en sık dile getirilenlerdir.

Birge, Güzelyurt ve Ökten (2019) tarafından yapılan bir çalışma, aile katılımında karşılaşılan engellere örnek olarak, öğretmenlerin uyguladıkları aile katılım etkinliklerinin yetersizliğini, öğretmen ve aileler arasında ortak bir iletişim dilinin olmamasını, ailelerin çok çocuklu olmasını ve öğretmenlerin mesleki deneyimlerinin az olmasını göstermektedir.

Akgün ve Katmer Bayraklı (2022) tarafından yürütülen bir çalışmada, öğretmenlerin okul yöneticilerinden kaynaklı olarak yönetimin uygulamalarını desteklememesi sorunuyla karşılaştıkları; okul yöneticilerinin ise öğretmenlerden kaynaklı bilgi ve deneyim eksikliği ve etkinliklere direnç gösterme sorunlarıyla karşılaştıkları belirtilmiştir. Lindberg (2017) ise öğretmenlerin ve yöneticilerin, ailelerin eğitim düzeyinin yetersiz olmasının aile katılımı etkinliklerine katılımını engelleyebileceğini öne sürmektedir. Ardaçoç (2020), okullarda veli katılımını arttırmak için düzenlenebilecek etkinlikler için alan yetersizliğini dile getirerek farklı bir konuya dikkat çekmiştir. Aydoğdu ve Selanik Ay (2016) ise öğretmenlerin aile katılımına ilişkin bilgi eksikliğinden, ailelerin çocuklarına olan yaklaşımlarından, ailelerin programa ilişkin yeterince bilgi sahibi olmamalarından ve genel sorunlardan kaynaklanan sorunlar olduğunu belirtmişlerdir.

Aksu ve Karaçöp (2015), Tümkaya ve Yeşiloğlu (2021) gelir düzeyi düşük ailelerin genellikle toplantılara ve öğrenciyle ilgili yaşanan sorunlara yönelik az seviyede katılımlarının olduğunu ifade etmişlerdir. Argon ve Kıyıcı (2012) ailelerin eğitim, kültür düzeylerinin yetersizliği, gelir durumlarının kötü olması, çalışan ailenin yoğun iş temposu, yorgunluk, ailenin yaşadığı çevre, aile içi sorunlar ve ailenin çok çocuk sahibi olması gibi faktörlerin aile katılımını engellediğini belirtmişlerdir.

Genel olarak, aile katılımındaki engeller; okul yönetiminden, öğretmenlerden, ailelerden, kültürel ve ekonomik durumdan kaynaklı engeller gibi çeşitli faktörlere dayanmaktadır.

2.1.4. Aile katılım uygulamaları

Aile katılımı ile ilgili yapılan araştırmalar, ailenin okulla olan etkileşimini çeşitli etkinliklerle sağlayabileceğini ortaya koymaktadır. Epstein ve diğerleri (2002), ailenin katılımını teşvik etmek için altı basamaktan oluşan bir model geliştirmişlerdir: anne ve babalık, iletişim, gönüllülük, evde öğrenme, karar verme ve toplumla iş birliği (Akt. Lindberg, 2017). Durmuş (2016) yaptığı çalışmada, öğretmenlerin aile katılımını artırmak için aileye konferans ve seminerler, rehberlik çalışmaları, görüşmeler, eğitim etkinlikleri, sosyal faaliyetler, ev ziyaretleri, telefon görüşmeleri, veli toplantıları ve medya ile ortak çalışmalar gibi yöntemler önerdiklerini belirtmiştir.

Aile katılımı uygulamalarına ilişkin bir örnek Akkaya'nın (2007) çalışmasıdır. Akkaya, aile katılımını sağlamak için bilgilendirme toplantıları, veli toplantıları, ev ziyaretleri, sınıf içi çalışmalara ailelerin katılımı, evde öğrenme, ailelerin kurum programlarına katılımı ve karar verme sürecine katılım gibi etkinlikler önermiştir. Aslan ve Çıkar (2022) ise yaptıkları araştırmada, velilerin eğitim-öğretim sürecine katılma faaliyetleri arasında öğrencilerin konu eksikliklerini tamamlama, ödev yaptırma, öğrencinin çalışmalarını takip etme ve birlikte kitap okuma gibi etkinliklerin önemli olduğunu belirtmişlerdir.

Türe'nin (2018) çalışması, aile katılımı uygulamaları üzerine kapsamlı bir çalışmadır. Sosyal bilgiler dersinde aile katılım etkinliklerini detaylı bir şekilde inceleyen bu çalışma, ailenin öğrenci rolünde olması, aileden kaynak kişi olarak yararlanılması, aile-öğrenci sunumu, aile katılımlı oyunlarla öğrenme, aile katılımlı okulda öğrenme, babalarla birlikte çalışma, belirli gün ve haftalardan yararlanma, gönüllü aile katılımı gibi çeşitli etkinlikleri içermektedir.

Genel olarak, aile katılımı uygulamaları, ailelerin okulla etkileşimini çeşitli etkinlikler aracılığıyla sağlamalarına yönelik birçok farklı yaklaşımı içermektedir.

2.1.5 Aile katılımını arttırmaya yönelik çalışmalar

Keçeli Kaysılı (2008), aile katılımının artırılmasının okulların kalitesini yükselteceğini ve çocukların çeşitli fırsatlarla tanışmalarına yardımcı olacağını belirtmiştir. Argon ve Kıyıcı, öğretmenlerin ailelerin eğitim sürecine katılımını artırmak için konferanslar, seminerler, görüşmeler, rehberlik faaliyetleri, veli toplantıları, ev ziyaretleri, eğitsel ve sosyal faaliyetlere aileleri dahil etme ve görsel-yazılı medya ile ortak çalışmalar yapma gibi çeşitli faaliyetlerin yapılabileceğini öne sürmektedirler. Keçeli Kaysılı, aile

katılımını artırmak için aile ile iletişimin güçlendirilmesi gerektiğini ve öğretmenlere aile katılımı konusunda gerekli eğitimlerin verilmesinin önemini vurgulamıştır.

Şengül (2021) öğretmenlerin aile katılımını önemsediklerini ve velilerin bilinçlenmesinin gerekliliğini tespit etmiştir, ayrıca veli eğitimlerinin önemli olduğunu belirtmiştir. Oğuz (2012) yaptığı çalışmada, öğretmen adaylarına, öğretmenlere ve yöneticilere aile katılımı ile ilgili eğitimlerin verilmesinin aile katılımını artırmada önemli olduğunu belirtmiştir. Uslu (2012) öğretmenlerin dönem içi ödevlerin niteliği ve ailelerin bu ödevlerde çocuklarına nasıl destek olabilecekleri konusunda açıklık getirmenin aile katılımını artıracağını belirtmiştir. Kılıç'ın (2010) çalışmasında ise öğretmenler tarafından aile katılımını artırıcı etkinlikler olarak; aile katılımı etkinliklerinin planlanması, okul yöneticileri ve Millî Eğitim Bakanlığı'nın aile katılımı çalışmalarına destek vermesi, okul fiziki alt yapısının iyileştirilmesi, ailelere katılımları için geri bildirim verilmesi ve cumartesi günleri aile katılımı etkinlikleri düzenlenmesi önerilmiştir.

2.1.5. Sosyal bilgiler dersinde aile katılımı

Sönmez'e (2010) göre, Sosyal bilgiler dersinin başladığı tarih ve yeri kesin olarak belirlemek zordur. Kabapınar (2007), Sosyal bilgiler dersini, sosyal bilimlerin akademik alanlarda ürettiği bilgiyi özel bir kitle olan öğrencilere sunan bir ders olarak tanımlamıştır. Ulusal Sosyal Araştırmalar Konseyi (NCSS), Sosyal bilgileri, öğrencileri yerel, ulusal ve küresel sivil yaşama hazırlayan bireylerin, toplulukların, sistemlerin ve bunların zaman ve mekândaki etkileşimlerinin incelenmesi olarak tanımlamıştır (socialstudies.org t.b.). Akhan ve Yalçın (2019), Sosyal bilgileri, ilkökul ve ortaokul dönemi öğrencilerini sosyal hayata hazırlayan temel bir ders olarak tanımlar. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin, öğrencileri gerçek hayattan kesitlerle buluşturarak onları toplumun "iyi-etkin" birer ferdi yapmaya çalıştığını ifade ederler. Kaymakçı (2012), Sosyal bilgilerin ülkemizde iyi vatandaşlar yetiştirmek için önemli olduğunu vurgular. Yapıcı (2015), Sosyal bilgiler dersinin, öğrencinin dâhil olduğu toplumsal yaşamla sıkı bir bağlantısı olduğunu aktarır.

Yukarıdaki tanımlardan yola çıkarak, Sosyal bilgiler dersinin öğrencileri topluma hazırlayan ve öğrencilere yaşadığı toplumu tanıtan bir ders olduğu ifade edilebilir.

Aile katılım etkinliklerinin amaçlarına bakıldığında, ailelerin öğrencilere her açıdan yardımcı olmayı hedeflediği görülmektedir. Ancak ilgili alan yazın taraması yapıldığında aile katılımı çalışmaları ile ilgili pek çok çalışmaya rastlanmıştır. Ancak Sosyal bilgilerde çalışmaların yetersiz olduğu görülmüştür. Sosyal bilgiler dersinin içeriği göz önüne alındığında, öğrencilerin aileleriyle birlikte öğrenme deneyimi kazanacakları birçok

etkinlik düzenlemenin mümkün olduğu açıktır. Aile katılımı ve Sosyal bilgiler dersinin ortak amaçları incelendiğinde, Sosyal bilgiler dersinde aile katılım etkinliklerinden yararlanmanın dersin etkinliğini artıracak sonucuna ulaşılmaktadır.

2.2. İlgili Literatür

Bu bölümde, Sosyal bilgiler dersi ve diğer derslerle ilgili kapsayıcı aile katılımı çalışmalarına yönelik yurt içinde yapılan çalışmalara odaklanılmıştır. Literatür taraması sonucunda, farklı derslerde aile katılımıyla ilgili birçok çalışmaya rastlanmıştır. Bu çalışmalardan 10'u tez çalışması ve 10'u araştırma makalesi olmak üzere toplam 20 çalışma incelenmiştir. Araştırma ile ilişkili oldukları için, bu çalışmalar kısaca özetlenmiştir.

2.2.1. İlgili Tezler

Aile katılımı ile ilgili incelenen yüksek lisans tezlerinden biri Akın'ın (2009) "Algılanan anne-baba tutumlarının öğrencilerin Sosyal bilgiler dersindeki akademik başarıları üzerine etkisi (Bursa İli Örneği)" adlı tezidir. Akın (2009) bu çalışmasında, ilköğretim öğrencilerinin Sosyal bilgiler dersindeki akademik performansları ile algıladıkları anne-baba tutumları arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlamıştır. Çalışma, 2007-2008 eğitim ve öğretim döneminin birinci yarısında Bursa ili Yıldırım ilçesindeki ilköğretim okullarında öğrenim gören toplam 461 öğrencinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmacı, çalışmasına literatür taraması yaparak başlamış ve öğrencilerin anne-baba tutumlarını ölçmek için "Anne-Baba Tutum Ölçeği"ni kullanmıştır. Elde edilen verilerin analizinde ilişkisel tarama modelinden faydalanılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre, demokratik, hoşgörölü ve güven verici anne-baba tutumlarının öğrencilerin Sosyal bilgiler dersindeki akademik başarılarını olumlu yönde etkilediği, diğer anne-baba tutumlarının ise olumsuz etkide bulunduğu tespit edilmiştir.

Demircan'ın (2012) yüksek lisans tezi, "Ortaöğretim okullarında aile katılımı: Öğrenci ölçeği"nin Türkçe'ye uyarlanması üzerine bir araştırmayı içermektedir. Çalışmanın amacı, Epstein, Connors ve Salinas (1993) tarafından geliştirilen söz konusu ölçeğin Türk eğitim sistemine uygun hale getirilmesidir. Betimsel bir yöntem kullanılarak gerçekleştirilen araştırmanın örneklemini, Kastamonu ilindeki ortaöğretim okullarında öğrenim gören 285 katılımcı oluşturmuştur. Verilerin analizinde iç tutarlık güvenirlik katsayısı (Cronbach alfa) ve doğrulayıcı faktör analizi gibi bilgisayar destekli veri analiz

yöntemleri kullanılmıştır. Sonuç olarak, uyarlanan ölçeğin Türkiye'deki araştırmacılar ve okullar tarafından kullanılabilir olduğu sonucuna varılmıştır.

Aile katılımı ile ilgili yazılan yüksek lisans tezlerinden bir diğeri de Alaçam'ın (2015) “Öğretmen adaylarının aile katılımına yönelik öz-yeterlik inançlarının genel öz-yeterlik inançları ve aile katılımına yönelik bariyer algıları ile ilişkilendirilmesi” adlı çalışmasıdır. Bu araştırmada, öğretmen adaylarının genel öz-yeterlik inançları, aile katılımına ilişkin öz-yeterlik inançları, aile katılımına yönelik bariyer algıları ve aile katılımı uygulamalarına ilişkin becerilerine yönelik öz değerlendirmeleri belirlenerek, aile katılımı dersinin öğretmen adaylarının aile katılımına ilişkin öz-yeterlik inançları üzerindeki etkisi incelenmiş, ayrıca öğretmen adaylarının genel öz-yeterlik inançları ve aile katılımına yönelik bariyer algılarının öğretmen adaylarının aile katılımına ilişkin öz-yeterlik inançları üzerindeki yordayıcı etkisi araştırılmıştır. Bu araştırmada nicel çalışmalarda kullanılan tarama yöntemi tercih edilmiştir. Veriler, Ankara il merkezindeki dört devlet üniversitesi ve bir özel üniversitede 3. ve 4. sınıfta eğitim gören öğretmen adaylarından toplanmıştır. Toplanan veriler, nicel araştırma yöntemleri kullanılarak analiz edilmiş, betimleyici istatistiksel analizler ve çıkarımsal istatistiksel analizler yapılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre, öğretmen adaylarının orta düzeyde genel öz-yeterlik inançlarına, aile katılımına ilişkin yüksek öz-yeterlik inançlarına ve yüksek bariyer algılarına sahip olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, öğretmen adaylarının aile katılımı uygulamalarına ilişkin becerilerini orta düzeyde değerlendirdikleri sonucuna varılmıştır.

Aile katılımı ile ilgili incelenen yüksek lisans tezlerinden birisi de Sosyal bilgiler dersi ilgili olan Ballı'nın (2022) “Sosyal bilgiler dersi değer eğitimi etkinliklerinde aile katılımı: öğretmen görüşleri ve uygulamaları” adlı çalışmasıdır. Bu araştırmanın temel amacı, Sosyal bilgiler dersi değer eğitimi etkinliklerinde aile katılımına ilişkin Sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşlerini ve uygulamalarını belirlemektir. Araştırma deseni olarak nitel araştırma desenlerinden temel yorumlayıcı nitel araştırma deseni tercih edilmiştir. Araştırmanın katılımcıları, Eskişehir iline bağlı ortaokullarda görev yapan Sosyal bilgiler öğretmenlerinden oluşmaktadır. Araştırmanın verileri, yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak toplanmıştır. Toplanan veriler, nitel veri analiz yöntemlerinden betimsel analiz yöntemiyle çözümlenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, öğretmenler değer eğitiminde aile katılımının önemli olduğunu, ancak okullarda değer eğitimine aile katılımı sağlanmadığını belirtmişlerdir. Değer eğitimine aile katılımını; uzaktan eğitim, ev etkinlikleri ödevi, araştırma-proje çalışmaları, iletişimi artırma, okulda

etkinlik düzenleme, aileleri sınıfa davet etme, belirli gün ve haftalardan yararlanarak sağladıklarını ifade etmişlerdir. Değer eğitimi etkinliklerine aile katılımı sağlama konusunda ailelere ve öğretmenlere birtakım görevler düştüğünü vurgulamışlardır. Öğretmenler, okul-aile iş birliğinin yetersizliği, ailelerin eğitim düzeylerinin düşük olması, ailelerin ve öğretmenlerin bilgi eksikliği, iletişimsizlik, ailelerin vakit ayıramamaları, ailelerin isteksiz davranması, Sosyal bilgiler ders saatinin az olması, akademik başarıya odaklanma, maddi imkânsızlıklar nedeniyle sorunlar yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Aile katılımı ile ilgili incelenen doktora tezlerinden bir diğeri de yine Sosyal bilgiler dersi ile ilişkili olan Türe'nin (2018) “Sosyal bilgiler dersinde aile katılımına dayalı etkinliklerden yararlanma: bir eylem araştırması” adlı çalışmasıdır. Bu araştırmanın amacı, Sosyal bilgiler dersine aile katılımının nasıl sağlanabileceğini ve aile katılımlı etkinliklerle işlenen Sosyal bilgiler dersine ilişkin öğrenci, aile ve öğretmen görüşlerini ortaya koymaktır. Araştırmada, nitel araştırma desenlerinden eylem araştırması deseni benimsenmiştir. Araştırma, 2016-2017 öğretim yılı güz döneminde bir Devlet Ortaokulu'nun 5. sınıf şubelerinden birinde öğrenim gören öğrenciler, bu öğrencilerin aileleri ve Sosyal bilgiler öğretmenin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın verileri, kişisel bilgi formları, yarı-yapılandırılmış görüşmeler, odak grup görüşmeleri, gözlemler, öğrenci anekdot defterleri, aile iş birliği defterleri, araştırmacı günlükleri ve geçerlik komitesi ses kayıtları aracılığıyla toplanmıştır. Veriler, betimsel analiz yöntemi kullanılarak çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda, Sosyal bilgiler dersinin evde, okulda ve okul dışında çeşitli aile katılımlı etkinlikler ile işlenmesinin mümkün olduğu görülmüştür. Sosyal bilgiler dersinde evde gerçekleştirilen aile katılımlı etkinliklerin aile-çocuk ilişkilerinin güçlenmesini, okulda öğrenilenlerin tekrarını ve aile üyelerinin birlikte iyi zaman geçirmesini sağladığı ortaya çıkmıştır. Sosyal bilgiler dersinde okulda ve okul dışında gerçekleştirilen aile katılımlı etkinliklerin ise aile-öğrenci-öğretmen ilişkilerinin güçlenmesini, ailelerin sınıf ortamını görmesini ve çocuklarının arkadaşlarını tanınmasını sağladığı belirlenmiştir.

Aile katılımı ile ilgili incelenen tezlerden birisi Erol'un (2016) “Paylaşılan liderlik, aile katılımı ve okula bağlılık arasındaki ilişki” adlı çalışmasıdır. Bu araştırmanın amacı, Elazığ il merkezindeki ortaokullarda öğrenim gören öğrenciler ve velileri üzerinde yapılan bir çalışma ile paylaşılan liderlik, aile katılımı ve okula bağlılık arasındaki ilişkiyi incelemektir. 2014-2015 eğitim öğretim yılında gerçekleştirilen bu çalışma, 30

ortaokuldan toplamda 1488 öğrenci ve 1488 öğrenci velisi üzerinde yürütülmüştür. Araştırma için aile katılımı ve desteği ölçeği, okula bağlılık ölçeği, veli paylaşılan liderlik algısı ölçeği ve veli aile katılımı ölçeği kullanılarak veriler toplanmıştır. Verilerin analizinde yüzde, frekans, aritmetik ortalama, t-testi, varyans analizi, korelasyon analizi, çoklu regresyon analizi ve yapay sinir ağları teknikleri kullanılmıştır. Çalışmanın sonuçlarına göre, okul paydaşları arasında paylaşılan liderlik davranışlarının gösterilmesi, iş birliği içinde hareket etmeleri ve velilerin okul yönetimine katılımı, öğrencilerin eğitim hayatlarına olumlu katkı sağlamaktadır. Paylaşılan liderlik algısı ve aile katılımı ve desteği değişkenlerinin, okula bağlılık puanlarını anlamlı bir şekilde etkilediği ve okula bağlılık düzeyinin %21'ini açıkladığı görülmüştür. Yapay Sinir Ağları kullanılarak, öğrencilerin okula bağlılık düzeylerinin, ilişkili değişkenler aracılığıyla anlamlı bir şekilde tahmin edilebildiği bulunmuştur.

Aile katılımı ile ilgili incelenen yüksek lisans tezlerinden bir diğeri ise Uslu'nun (2012) "İlköğretim okulu öğrencilerinin okula yönelik aidiyeti: Öğretmen-öğrenci ilişkisi, akran ilişkisi ve aile katılımının rolü" başlıklı çalışmadır. Bu çalışmanın amacı, ilköğretim okulu 7 ve 8. sınıfta öğrenim gören öğrencilerin, öğretmen-öğrenci ilişkisi, akran ilişkisi ve aile katılımı gibi faktörlerin, okullarına yönelik aidiyet duygularını ne ölçüde etkilediğini incelemektir. Örneklem, Mersin ili merkez ilçelerindeki kamu ilköğretim okullarından 9 tanesi seçkisiz örneklem yöntemiyle belirlenmiş ve bu okullarda öğrenim gören tüm 7 ve 8. sınıf öğrencileri dahil edilmiştir. Veriler, "Aidiyet Duygusu Alt-Ölçeği", "Öğretmen-Öğrenci İlişkisi", "Akran İlişkisi" ve "Aile Katılımı Alt Ölçeği"nin Türkçe'ye uyarlama çalışmalarıyla toplanmış ve çoklu ve adımsal regresyon analiziyle incelenmiştir. Toplam örneklem yanı sıra kız ve erkek örneklem gruplarından elde edilen sonuçlar, öğretmen-öğrenci ilişkisi, akran ilişkisi, ailenin evde akademik desteği ve ailenin okula katılımının öğrencilerin okula aidiyet duygularını önemli ölçüde etkilediğini ortaya koymaktadır. Cinsiyete göre ayrılan örneklem grupları arasında farklı etkilere sahip değişkenler, ailenin okula katılımı ve evde akademik desteği olarak belirlenmiştir. Her iki örneklem grubundan elde edilen bulgulara göre, kız öğrenciler için ailenin evde akademik desteği okula aidiyet üzerinde daha belirleyici bir rol oynarken, erkek öğrenciler için ise ailenin okula katılımı daha etkilidir. Başka bir ifadeyle, ailenin okula katılımı kız öğrencilerin okula aidiyetini etkilemezken, erkek öğrencilerin okula aidiyet duygularında ailenin evde akademik desteğinin etkisi gözlenmemiştir.

Aile katılımı ile ilgili incelenen yüksek lisans tezlerinden birisi de Şengül'ün (2021) "6. sınıf öğrencilerinin, veli ve öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde aile katılımına yönelik görüşleri: çoklu durum çalışması örneği" adlı çalışmadır. Bu çalışmanın amacı, 6. sınıf öğrencilerinin, velilerin ve öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde aile katılımına yönelik görüşlerini incelemektir. Araştırmada nitel bir araştırma deseni benimsemiş olup, çoklu durum çalışması yöntemiyle veriler toplanmıştır. Araştırmanın verileri, uzman görüşlerine dayanarak ve pilot çalışma yapılarak araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme sorularıyla birlikte, bu verilere destek olması amacıyla yine araştırmacı tarafından geliştirilen evde aile ile birlikte yapılan proje ödevleriyle toplanmıştır. Çalışma, 2020-2021 Eğitim Öğretim yılında Kocaeli ili Gölcük ilçesindeki bir devlet okulunda görev yapan öğretmenler, aynı okulda eğitim alan 6. sınıf öğrencileri ve bu öğrencilerin velileriyle gerçekleştirilmiştir. Elde edilen verilerin analizinde betimsel ve derinlemesine içerik analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, öğretmenlerin ve velilerin aile katılımını önemsedikleri ancak uzaktan eğitim sürecinde bu katılımın nasıl sürdürüleceği konusunda yeterli bilgiye sahip olmadıkları ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin de aile katılımını önemseydiği, ailelerinin dâhil olduğu çalışmalarda daha mutlu oldukları ve aile katılımının öğrencilerin bilişsel ve duyuşsal becerilerinin gelişimine katkı sağladığı, ayrıca matematik dersine olan algılarının olumlu yönde etkilendiği belirlenmiştir.

Aile katılımı ile ilgili incelenen dikkate değer yüksek lisans tezlerinden birisi de Şengül'e (2019) ait olan "Düşük sosyo-ekonomik semtlerdeki ergenlerin yılmazlıklarında aile katılımı, okul aidiyeti, akran sosyal desteği ve öz-saygının etkileşimi" adlı doktora tezdır. Bu çalışmanın amacı, düşük sosyo-ekonomik düzeye sahip semtlerde yaşayan ergenlerde, özsaygı ile ebeveynlerden algılanan kabul/ilgi ve çevresel faktörler (akranlardan algılanan sosyal destek ve okula aidiyet hissi) arasındaki ilişkiye aracılık eden yılmazlık üzerine odaklanmaktadır. Araştırmaya, 2017-2018 eğitim-öğretim yılı birinci döneminde İstanbul'un Sultangazi ve Ümraniye ilçelerinde bulunan 7 Anadolu Lisesi'nde eğitim gören, 13-19 yaş aralığındaki 1312 öğrenci (673 kız, 639 erkek) katılmıştır. Araştırmada kullanılan veri toplama araçları Kişisel Bilgi Formu, 14-Madde Kendini Toparlama Gücü Ölçeği, Anne Baba Tutum Ölçeği, Okula Aidiyet Duygusu Ölçeği, Çocuk ve Ergenler İçin Sosyal Destek Değerlendirme Ölçeği ve Rosenberg Özsaygı Ölçeği'dir. Veri analizi sürecinde öncelikle veri tarama ve temizleme, veri girişinin doğruluğunu kontrol etme, kayıp veri analizi, uç değer analizi, normal dağılım değerlendirmesi, betimsel istatistik ve

korelasyon analizi için SPSS 23 paket programı kullanılmıştır (IBM, 2015). Daha sonra, önerilen yılmazlık modelini test etmek için AMOS 22 programı (Arbuckle, 2013) ile Yapısal Eşitlik Modellemesi (YEM) yapılmıştır. Araştırmanın sonucunda kız ve erkek öğrenciler arasında yılmazlık puanları bakımından anlamlı bir fark bulunmamıştır. Bu sonuç, cinsiyete dayalı konuyla ilgili araştırmaların yeterince yapılmadığına işaret etmektedir. Akranlardan algılanan sosyal destek, ebeveynlere ilişkin ve çevresel faktörler ile okula aidiyet hissi arasında doğrudan ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Aile katılımı ile ilgili incelenen yüksek lisans tezlerden birisi Durmuş'un (2016) "Ortaöğretim kurumlarında öğretmenlerin aile katılımıyla ilgili görüşlerinin incelenmesi: İstanbul-Sultanbeyli örneği" adlı çalışmadır. Araştırmanın amacı öğretmenlerin aile katılımına ilişkin görüşlerinde demografik özelliklerine göre farklılık olup olmadığını belirlemek ve aile katılımının artırılmasına yönelik öneriler sunmaktır. Araştırmaya İstanbul Anadolu yakasındaki Sultanbeyli ilçesindeki devlet liselerinden toplam 150 öğretmen katılmıştır. Araştırma tarama modelinde betimsel yöntem kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Öğretmen görüşlerini belirlemek için frekanslar, yüzdelere, aritmetik ortalamalar ve standart sapmalar hesaplanmıştır. Görüşler arasındaki farklılıkları değerlendirmek için değişkenlerin düzeylerine göre aritmetik ortalama, standart sapma, t-testi ve varyans analizi gibi istatistiksel analizler kullanılmıştır. Araştırmanın bulguları öğretmenlerin cinsiyet, yaş, medeni durum ve diğer demografik özelliklerinin ailelerle iletişimlerini etkilediğini göstermektedir. Ayrıca, sonuçlar aile katılımı düşük olan öğrencilerin çeşitli sorunlar yaşadıklarını ve akademik başarılarında düşüş olduğunu göstermektedir.

Aile katılımı ile ilgili incelenen yüksek lisans tezlerinden birisi Batı'nın (2021) "TIMSS 2019 uygulamasına katılan öğrencilerin matematik başarılarının aile katılımı değişkenlerine göre yordanması" adlı çalışmasıdır. Bu çalışmanın amacı, TIMSS (Uluslararası Matematik ve Fen Çalışmasındaki Eğilimler) 2019 Türkiye verilerine dayanarak, 4. ve 8. sınıf öğrencilerinin ailelerinin eğitim katılım düzeyleri, öğrenme desteği sağlama dereceleri ve okul gereksinimlerini karşılama kapasitelerinin belirlenmesi ve bu değişkenlerin öğrencilerin matematik başarılarını ne düzeyde yordadığının incelenmesidir. Araştırmanın örneklemini, TIMSS 2019 Türkiye örnekleminde yer alan dördüncü sınıf düzeyinde 180 okul ve 4,028 öğrenci ile sekizinci sınıf düzeyinde 181 okul ve 4,077 öğrenci oluşturmaktadır. Verilerin analizi için, katmanlı veri analizini kolaylaştıran ve IEA (Uluslararası Eğitim Başarısını

Değerlendirme Derneği) tarafından sağlanan IDB Analyzer uygulamasından yararlanılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre, evde bulunan eğitim kaynaklarının, öğrenci devamsızlığının, beslenme ve uyku eksikliklerinin, okul dışı matematik desteğinin ve ebeveynlerin matematik ve çocukların eğitimiyle ilgili algılarının, öğrencilerin matematik başarılarını anlamlı düzeyde öngördüğü belirlenmiştir.

2.4.2. Makaleler

Aile katılımı ile ilgili incelenen ilk makale Keçeli-Kaysılı'nın (2008) yazmış olduğu "Akademik başarının arttırılmasında aile katılımı" başlıklı makaledir. Bu araştırma, literatür taraması yöntemini kullanarak aile katılımı ile akademik başarı arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Araştırmada, aile katılımı ve akademik başarı kavramları tanımlanmış ve aile katılımını etkileyen faktörler incelenmiştir. Ayrıca, aile katılımının akademik başarıya etkisini inceleyen çalışmalara detaylı bir şekilde yer verilmiş ve bu çalışmaların farklı sonuçları ve bu sonuçların nedenleri tartışılmıştır. Aile katılımının sağlanması konusu, ekolojik bakış açısı ve sistem yaklaşımı çerçevesinde ele alınmış ve okul tarafından aile katılımını desteklemeye yönelik stratejilere değinilmiştir. Araştırmanın sonuçları, aile katılımının akademik başarıya farklı şekillerde etki ettiğini göstermektedir. Bu farklılığın nedeni, aile katılımı kavramının çok sayıda değişkeni içermesi ve bu kavramın farklı şekillerde tanımlanmasıyla ilişkilendirilmiştir. Her ne kadar aile katılımının hangi bileşeninin akademik başarıya etki ettiği açıkça belirlenememiş olsa da, araştırma bulguları aile katılımının öğrencilerin akademik becerilerini artırdığını göstermektedir.

Aile katılımı ile ilgili yapılan çalışmalardan birisi de Aslan ve Çakır'a (2020) ait olan "Ortaokullarda aile katılımına yönelik okul müdürlerinin görüşleri" başlıklı makaledir. Bu çalışmanın amacı, okul müdürlerinin aile katılımıyla ilgili görüşlerini belirlemektir. Nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırma için Karaman il merkezindeki resmi ve özel ortaokulların müdürleriyle yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Toplanan veriler, betimsel analiz tekniğiyle ayrı ayrı incelenmiştir. Bulgulara göre, okul müdürlerinin aile katılımıyla ilgili en önemli beklentisinin iletişim olduğu belirlenmiştir. Müdürler, aile katılımına gelir düzeyi, eğitim seviyesi ve çocuk sayısının etki ettiğini ifade etmişlerdir. Aile kaynaklı sorunlar arasında, bilinçsiz ya da eğitimsiz aileler ile ilgisiz ve şikâyetçi aileler öne çıkmaktadır. Bu sorunlara çözüm önerileri arasında ise iletişim, ikna etme, idare etme yaklaşımları ve ikram yer almaktadır. Aile katılımını

artırmak için ise iletişim ve aile ziyaretleri önerilmektedir. Okul müdürleri, Okul-Aile Birliği'nin önemli olduğunu ancak mevcut yapısının işlevsel olmadığını belirtmişlerdir.

Aile katılımı ile ilgili yazılan makaleler içerisinde incelenen başka bir makale Kahramanoglu ve Artan 'ın (2020) yazdığı “Eğitimde veli katılımına yönelik çalışmaların incelenmesi” başlıklı araştırmadır. Bu çalışmanın amacı, eğitimde veli katılımıyla ilgili 2000-2018 yılları arasında yapılmış çalışmaları incelemektir. Bu kapsamda, Ulusal Tez Merkezi, Google Akademik, Ulakbim, Dergipark gibi kaynaklarda alan yazını taranarak, makaleler, yüksek lisans ve doktora tezlerinden oluşan 144 çalışma incelenmiştir. Çalışmaların amaçları, yapıldıkları yerler, yayın yılları, kademe, çalışma türü, yöntem ve veri toplama araçları gibi alt problemler dikkate alınmıştır. Güvenilir bilgi elde etmek amacıyla nitel araştırma modeli benimsenmiş ve doküman incelemesi yöntemi tercih edilmiştir. Bu yöntemle elde edilen veriler betimsel analiz yöntemiyle değerlendirilmiştir. Çalışmanın bulgularına göre, eğitimde veli katılımıyla ilgili yapılan çalışmaların çoğunlukla nicel çalışmalar olduğu, tarama desenlerinin yaygın olduğu ve özellikle okul öncesi eğitim düzeyinde yoğunlaştığı belirlenmiştir. Çalışmalar genellikle Batı illerinde gerçekleştirilmiş ve makale formatında yayımlanmıştır. Son yıllarda ise veli katılımıyla ilgili yapılan çalışmalarda artış gözlemlenmiştir.

Bir diğer önemli çalışma, Lindberg'in (2017) "Aile Katılımı: Bir Kavramsal ve Durumsal Analiz Çalışması" başlıklı araştırmasıdır. Bu çalışmanın ana hedefi, aile katılımı kavramını açıklığa kavuşturmadır. Lindberg, ilgili alandaki literatürü tarayarak, aile katılımıyla ilişkili engelleri belirlemiştir; örneğin, öğretmen, ebeveyn ve öğrenci tutumları üzerine yapılan çalışmaları analiz etmiştir.

Aile katılımı ile ilgili yazılan makalelerden bir diğeri Aslan ve Çıkar'ın (2022) “Çeşitli boyutlarıyla aile katılımı: nitel bir çözümleme” başlıklı araştırmadır. Bu araştırmada, ilköğretim ve ortaokul düzeyindeki aile katılımının veli görüşleri doğrultusunda incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, 2017-2018 Eğitim-Öğretim yılında Van ili Merkez ilçelerindeki (Tuşba, İpekyolu ve Edremit) ilköğretim (3 ve 4. sınıflar) ve ortaokullarda (5, 6, 7 ve 8. sınıflar) öğrencisi bulunan veliler arasından maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi kullanılarak 20 veli ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Çalışmada nitel araştırma desenlerinden biri olan durum çalışması deseni tercih edilmiştir. Araştırmacılar tarafından hazırlanan Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu ile toplanan veriler içerik analizi tekniği kullanılarak analiz edilmiştir. Yapılan analizler sonucunda, velilerin okula yönelik olumlu ya da olumsuz düşüncelerinin temelinde ilgi

ve iletişimin önemli olduğu belirlenmiştir. Velilerin, öğretmenler tarafından en fazla öğrencinin akademik gelişimi konusunda bilgilendirildiği ve bu bilgilendirmeler için en çok kısa mesaj yolu tercih edildiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca, velilerin aile katılımı adına evde en çok öğrencinin konu eksiklerini tamamlamada yardımcı olduğu, okulda ise toplantı ve etkinliklere katıldığı tespit edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, velilerin özellikle eğitim sürecini takip etme, uygun çalışma ortamı sağlama, öğretmen ve yöneticilerle iletişim kurma gibi davranışları sorumluluk olarak gördükleri ve kendilerini en çok çocukları ile iletişim kurma konusunda yeterli gördükleri belirlenmiştir.

Aile katılımı ile ilgili yazılan makaleler incelendiğinde karşılan bir diğer makale Işık ve Şahin'e ait (2022) "İlkokul ve ortaokul velilerinin çocuklarının eğitim sürecine katılımı" başlıklı araştırmalarıdır. Bu araştırmanın temel amacı, ilkokul ve ortaokuldaki öğrencilere sahip velilerin çocuklarının eğitim sürecine katılım durumunu ve algısını incelemektir. Araştırma, tarama modeli çerçevesinde tasarlanmıştır. 2018-2019 öğretim yılında İzmir ili Aliaga ilçesindeki 21 ilkokul ve 14 ortaokul olmak üzere toplam 35 okulun velileri üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın verileri, resmi ilkokul ve ortaokullarda öğrencisi olan velilerden "Aile Katılım Ölçeği" ile toplanmıştır. Veri analizi için SPSS paket programı kullanılmıştır. Çalışma sonuçlarına göre, velilerin okuldaki eğitim sürecine katılımına ilişkin algıları, cinsiyet, eğitim düzeyi, gelir durumu, çocuğun okul ve sınıf düzeyi gibi faktörlere bağlı olarak farklılık göstermektedir. Bu bağlamda, velilerin okula katılımını artırmaya yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Aile katılımı ile ilgili yazılan makalelerden birisi de Argon ve Kıyıcı'nın (2012) birlikte yaptıkları "İlköğretim kurumlarında ailelerin eğitim sürecine katılımlarına yönelik öğretmen görüşleri" başlıklı araştırmasıdır. Bu çalışmanın amacı, ilköğretim kurumlarında ailelerin eğitim sürecine katılımına ilişkin öğretmen görüşlerini belirlemektir. Araştırma, tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Ailelerin eğitime katılımlarına yönelik öğretmen görüşlerini toplamak, analiz etmek ve yorumlamak için nitel araştırma yöntemi benimsenmiştir. Çalışma, 2009-2010 eğitim öğretim yılında Kayseri ili İncesu merkezinde bulunan 10 ilköğretim okulundaki 75 sınıf ve 75 branş öğretmeninin gönüllü olarak katıldığı bir araştırma üzerinde yürütülmüştür. Ailelerin eğitime katılımlarına yönelik öğretmen görüşlerini belirlemek için standartlaştırılmış açık uçlu sorular içeren bir görüşme formu hazırlanmıştır. Elde edilen nitel veriler, araştırmacılar tarafından doküman incelemesi yöntemi ve içerik analizi tekniği kullanılarak incelenmiş ve sayısallaştırılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre,

ailenin eğitime katılımı öğrencilerin gelişimini ve akademik başarısını artırırken, katılım düzeyi istenilen seviyede değildir. Bu durum öğretmenlerin performansını ve motivasyonunu olumsuz etkileyebilir ve öğrencilerde davranış bozuklukları, disiplin sorunları, akademik başarısızlık, isteksizlik, yalnızlık ve güvensizlik gibi sorunlara neden olabilir. Ailelerin eğitim sürecine katılımını engelleyen unsurlar arasında eğitim, kültürel ve ekonomik düzeyin düşük olması, yoğun iş temposu ve aile içi sorunlar gibi faktörler bulunmaktadır. Ailelerin eğitim sürecine katılımlarını artırmak için toplantılar, konferanslar ve ev ziyaretleri gibi etkinlikler düzenlenmeli ve aileleri içine alan eğitsel ve sosyal faaliyetler düzenlenmelidir.

Aile katılımı ile ilgili yazılan makalelerden biri Dönmez ve Yıldırım'ın (2008) yaptığı "Okul-aile iş birliğine ilişkin bir araştırma (İstiklal İlköğretim Okulu örneği)" başlıklı makalesidir. Bu araştırmanın temel amacı, "okul-aile (veli) iş birliğine ilişkin öğretmen ve veli görüşleri"ni belirlemektir. Araştırmada, nitel araştırma desenlerinden biri olan durum çalışması deseni kullanılmıştır. Eskişehir İstiklal İlköğretim Okulu'nda, her sınıf düzeyinden bir sınıf öğretmeni, okulun rehber öğretmeni ve her sınıfın sınıf veli temsilcisi olmak üzere toplam 17 kişiyle yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Doküman incelemesi kapsamında, verilerin içerik analizi yapılmıştır. Araştırmanın bulgularına göre, okul-aile iş birliğinin öğrenci başarısında önemli bir rol oynadığı ortaya çıkmıştır. Velilerle iletişim kurma konusunda farklı yöntem ve tekniklerin kullanılabileceği belirtilmiştir. Bunlar arasında yüz yüze görüşmenin daha etkili olduğu vurgulanmış, ancak en uygun yöntemin duruma göre değişebileceği ifade edilmiştir.

Aile katılımı ile ilgili yazılan makalelerden bir tanesi de Ballı ve Deveci' nin (2023) birlikte araştırdıkları "Sosyal bilgiler dersi değer eğitimi etkinliklerinde aile katılımı: öğretmen görüşleri ve uygulamaları" başlıklı makaledir. Bu araştırmanın temel amacı, Sosyal bilgiler dersinde değer eğitimi etkinliklerinde aile katılımına ilişkin Sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşlerini ve uygulamalarını belirlemektir. Araştırmada, temel yorumlayıcı nitel araştırma deseni kullanılmıştır. Araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla öğretmenlerle görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Araştırma, üst, orta ve alt sosyoekonomik düzeyden toplam 10 okuldan seçilen öğretmenlerle gerçekleştirilmiştir. Araştırmada, beşi erkek ve 13'ü kadın olmak üzere toplam 18 öğretmen yer almıştır. Araştırmanın amacı, elde edilen verileri açıklayıcı kavramlar, ilgiler ve ilişkilerle çözümlemek olduğundan, veriler tümevarımsal analiz ile incelenmiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre, öğretmenler değer eğitiminde aile

katılımının önemini vurgulamış, ancak okullarda bu katılımın yeterince sağlanmadığını belirtmişlerdir. Öğretmenler, aile katılımını uzaktan eğitim, ev ödevleri, araştırma-proje çalışmaları, iletişimi artırma, okul etkinlikleri düzenleme, aileleri sınıfa davet etme ve belirli gün ve haftaları fırsat olarak kullanarak sağlamaktadırlar.

Aile katılımı ile ilgili yazılan makalelerden biri Demir'e (2023) ait "Sosyal bilgiler dersi kapsamında veli eşliğinde gerçekleştirilen aile katılımlı inceleme gezilerine dönük veli deneyimleri" başlıklı makalesidir. Bu çalışmanın temel amacı, ortaokul Sosyal bilgiler dersi kapsamında veli eşliğinde gerçekleştirilen aile katılımlı inceleme gezilerine ilişkin veli deneyimlerini ortaya koymaktır. Araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan "olgubilim (fenomenoloji)" deseni kullanılmıştır. Araştırma, 2019-2020 eğitim öğretim yılında Kilis ili merkez ilçesindeki bir devlet ortaokulunda öğrenim gören beşinci sınıf öğrencilerinin velileri arasından 20 kişi ile gerçekleştirilmiştir. Görüşme yöntemiyle toplanan araştırma verileri, Maxqda programı kullanılarak içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırma sonuçlarına göre, veliler inceleme gezilerini oldukça anlamlı ve eğlenceli bulmuşlardır. Bu gezilerin velilerde kültürel mirasa yönelik farkındalık sağladığı ve yaşadıkları kenti daha yakından tanıma fırsatı sunduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, veli eşliğinde gerçekleştirilen inceleme gezilerinin öğrenciler için de birçok olumlu etkisinin olduğu belirlenmiştir, bunlar arasında kültürel mirasa yönelik farkındalık, yaşanılan kenti yakından tanıma, derse yönelik ilgi ve tutumun artması, akademik başarıyı artırma ve edinilen bilgilerin kalıcılığını sağlama gibi faktörler yer almaktadır. Araştırma ayrıca, velilerin büyük çoğunluğunun gezi planına uyum sağladığı ve herhangi bir sorunla karşılaşmadıkları, sadece birkaçının bilgi ve tecrübe eksikliği veya zaman kısıtlılığı nedeniyle bazı sorunlar yaşadığı sonucuna varmıştır.

3. YÖNTEM

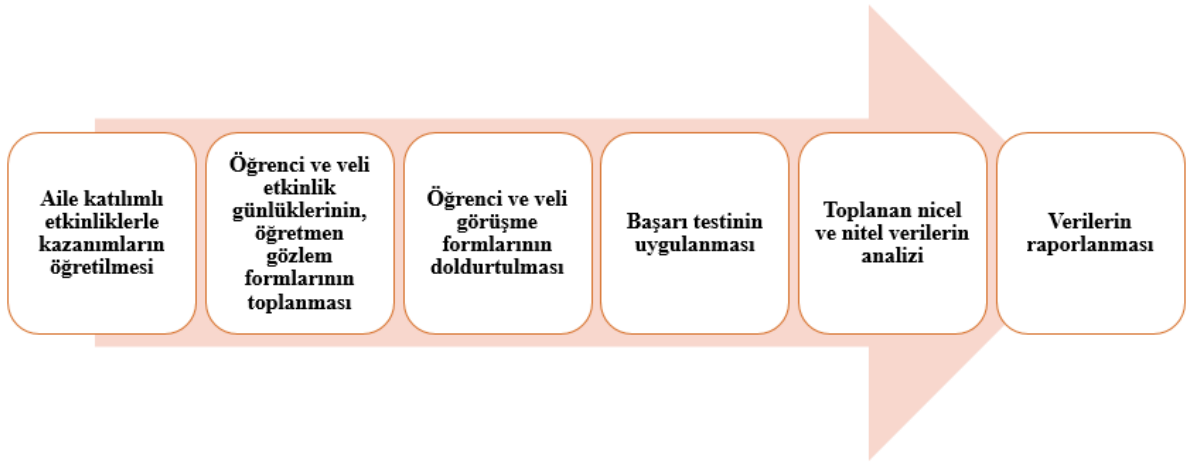
Çalışmanın bu bölümünde araştırmanın modeli, örneklem grubu, veri toplama teknikleri ve verilerin analizine yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışma, karma yöntemde gerçekleştirilmiştir. Bu tercih, öğrencilerin aile katılım etkinlikleri sürecinin akademik başarıları üzerindeki etkisini değerlendirmeyi ve bu etkinliklerin öğrenci, veli ve öğretmenler tarafından nasıl değerlendirildiğini anlamayı amaçlamaktadır. Kara (2023), karma yöntemi, araştırmacıların daha doğru ve derin sonuçlara ulaşmak için nicel ve nitel araştırma yöntemlerini birlikte kullanması olarak tanımlamaktadır. Bu yöntem, araştırmacılara geniş bir bakış açısı sunarak araştırma sorularını daha detaylı bir şekilde ele almalarını sağlar (Çakır ve Türkes, 2020). Karma yöntemli araştırmalar, genellikle araştırma konusunun farklı şekillerde ele alınabilmesi, derinleştirilmesi ve araştırmaların daha sağlam bir şekilde desteklenmesi için tercih edilmektedir (Johnson ve Onwuegbuzie, 2004'den aktaran Kara, 2023). Sonuç olarak, karma araştırma yöntemi, araştırmacıların araştırma sürecini zenginleştirmek, araştırmaları genişletmek ve araştırma sorularını daha kapsamlı bir şekilde ele almak için etkili bir araştırma yaklaşımı olarak kabul edilmektedir.

Araştırmanın karma yöntemle yürütülmesi kararlaştırıldıktan sonra, uygun tasarımların incelenmesine geçilmiştir. Literatür taraması sonucunda, araştırmacıların model seçimini kolaylaştırdığı düşünülen bazı tasarımlar tespit edilmiştir. Creswell (2003), karma yöntem araştırmacılarının sıklıkla kullandığı altı temel tasarım olduğunu belirtmektedir. Bu tasarımların üçü eşzamanlı, üçü ise sıralı olarak yapılmaktadır. Bu çalışmada karma araştırma yöntemlerinden biri olan eşzamanlı iç içe geçmiş tasarım kullanılmıştır. Eşzamanlı iç içe geçmiş karma desende “Eşzamanlı benzer olarak nicel ve nitel veriler aynı zamanda toplanır ve analiz edilir. Ancak, genelde nicel ya da nitel veriye ağırlık verilir. Bu tasarımlarda bir tür veri diğerinin içinde olduğundan içte kalan veri türüne daha az önem verilir. Bunun bir sebebi, az önem verilen veri türünün tümüyle farklı bir soru veya soru takımlarına cevap vermede yardımcı olmak için kullanılıyor olmasıdır. Verilerin birleştirilmesi genelde veri analizi aşamasında yapılır. Bu tasarım çalışılan konu hakkında geniş bir bakış açısı kazanmak ve bir çalışma içerisinde farklı gruplar veya seviyelerle araştırma yapmak istendiğinde yararlıdır” (Baki ve Gökçek, 2012, 10).

Bu araştırmada yararlanılan olan eşzamanlı i ie geçmiş tasarımı uygulama adımlarına şekil 3.1’de yer verilmiştir.

şekil 3.1 Eşzamanlı i ie geçmiş karma desenin uygulama basamakları

3.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın alışma grubunu, 2022-2023 eēitim öğretim yılında Sakarya ili Kaynarca ilçesinde yer alan bir devlet okulunda 6. sınıfta öğrenim gören 17 öğrenci ve bu öğrenci velilerinden gönüllü katılımcı 17 kişiden, kontrol grubunda ise aynı okulun 6. sınıfında öğrenim gören 14 öğrenciden oluşmaktadır. Planlanan etkinliklere göre öğrenci ve veli sayısı deēiřiklik göstermektedir. Çalışma grubu amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir durum örnekleme ile belirlenmiştir. Çalışmada kolay ulaşılabilir durum örneklemesinin tercih edilme nedeni çalışma grubunun araştırmacının kolay erişebileceēi bir noktada bulunmasıdır. “Bu örnekleme yöntemi araştırmaya hız ve pratiklik kazandırır. Çünkü bu yöntemde araştırmacı, yakın olan ve erişilmesi kolay olan bir durumu seçer. Genellikle, kolay ulaşılabilen örneklemler görel olarak daha az maliyetlidir” (Yıldırım ve şimşek, 2013, s. 141). Araştırmada öğrencilere Ö1, Ö2, velilere ise V1, V2 şeklinde kod tanımlaması yapılmıştır.

3.3. Verilerin Toplanması

Bu başlık altında araştırmanın veri toplama araçlarına ve verilerin toplanma sürecine yer verilmiştir.

3.3.1. Veri toplama araçları

Veri toplama sürecinde kullanılan araçlar, öğrenci ve veli etkinlik günlükleri, öğrenci ve veli görüşme formları, öğretmen gözlem formları ve başarı testlerini içermektedir. Söz

konusu formların tasarımı aşamasında geçerlik ve güvenilirliği sağlamada iki eğitim bilimleri uzmanı ve bir ölçme değerlendirme uzmanının görüşlerine başvurulmuştur. Uzmanlardan alınan görüşler doğrultusunda formlar tekrar gözden geçirilerek düzenlenmiştir.

3.3.1.1 Formlar ve günlükler

Öğrenci görüşme formu: Form, aile katılım etkinliklerinin ardından öğrencilerden veri toplamak amacıyla hazırlanmıştır. Formun temel amacı, aile katılımlı etkinliklerin sosyal bilgiler dersine olan etkisini, öğrenci görüşleri doğrultusunda değerlendirmektir. Bu değerlendirme için beş yarı yapılandırılmış soru kullanılarak, öğrencilerin görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır (Bkz. Ek. 3). Bu sayede, aile katılımının öğrencilerin Sosyal bilgiler derslerine nasıl bir katkı sağladığı daha iyi anlaşılabilirdiği varsayılmıştır.

Veli görüşme formu: Form, etkinliklerin ardından velilerden veri toplamak amacıyla hazırlanmıştır. Formun temel amacı, aile katılımlı etkinliklerin sosyal bilgiler dersine olan etkisini veli görüşleri doğrultusunda değerlendirmek ve etkinliklerin velilerin Sosyal bilgiler dersine ve öğretmene bakışını nasıl etkilediğini belirlemektir. Bu değerlendirme için altı yarı yapılandırılmış soru hazırlanarak, velilerin görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır (Bkz. Ek. 4). Bu sayede, aile katılımının Sosyal bilgiler derslerini nasıl etkilediği daha iyi anlaşılabilir.

Öğrenci etkinlik günlükleri: Bu günlükler, aile katılım etkinliği sonrasında öğrencilerin deneyimlerini, duygularını ve etkinlik sürecini değerlendirmelerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu değerlendirme için üç yarı yapılandırılmış soru hazırlanmıştır (Bkz. Ek. 5). Her aile katılım etkinliğinin ardından belirlenen amaçla raporlama için öğrencilerden günlük yazmaları istenmiştir, böylelikle etkinliklerin etkileri ve öğrenci deneyimlerinin hikayeleri detaylı bir şekilde incelenebilmiştir.

Veli etkinlik günlükleri: Veli günlükleri aile katılım etkinlikleri sonrasında velilerin deneyimlerini, duygularını ve etkinlik sürecini değerlendirmelerini belirlemeyi amaçlayan bir yaklaşımla, öğrenci günlüklerine benzer bir formatta hazırlanmıştır. Bu değerlendirme için dört yarı yapılandırılmış soru hazırlanmıştır (Bkz. Ek. 6). Her aile katılım etkinliği sonrasında velilerden de günlük yazmaları istenmiştir. Bu günlükler, velilerin deneyimlerini ve etkinliklere ilişkin görüşlerini ayrıntılı bir şekilde kaydederek incelenmesine olanak tanımaktadır.

Öğretmen gözlem formu: Bu form, katılımcı gözlemci olan araştırmacının araştırma sürecindeki notlarını içermektedir. Yapısı, yapılandırılmamış bir gözlem formu olarak tasarlanmıştır. Öğretmen gözlem formu ise, araştırmacının veli ve öğrenci davranışlarını gözlemlemek amacıyla hazırladığı bir araçtır. Aile katılım etkinliklerinin ardından, araştırmacı etkinlik sürecine ilişkin gözlemlerini ve önemli gelişmeleri not etmektedir. Gözlem, bilimsel araştırmalarda önemli bir veri toplama tekniğidir ve farklı disiplinlerde yaygın bir şekilde kullanılmaktadır (Gürkan, Kahraman ve Özgün, 2018). Katımlı gözlem, bir araştırmacının bir grup veya bireyin doğal ortamlarında gözlem yapmasını ve bu süre zarfında aktif olarak katılımını içeren bir veri toplama yöntemidir. Bu yöntem, araştırmacının olayın içinde gerçekleşmesine bağlı olarak katımlı veya katılımsız olarak uygulanabilir (Çam ve Satıl, 2021). Burada önemli olan nokta, gözlemi gerçekleştiren araştırmacının, gözlemci rolünü bir kenara bırakarak gözlem yaptığı kişi veya gruplarla etkileşime geçmesidir. (Cemaloğlu, 2009, s. 145, 147). (Bkz. Ek. 7).

3.3.1.2. Başarı testi

Araştırma sürecinde kullanılacak olan başarı testi, öğrenci başarısını belirleme amacını ölçmeye yönelik olarak hazırlanmıştır. Çalışma sürecinde başarı testi, "Üretiyorum, Tüketiyorum, Bilinçliyorum" ünitesini ölçme amacıyla kullanılmıştır. Başarı testi, Kaynakların bilinçsiz kullanımı, Yatırım ve pazarlama, Vergimi ödüyorum, Nitelikli insan gücü, Mesleğimi seviyorum konularını içermektedir. Başarı testinin hazırlanması aşamasında kazanımlara yönelik bir belirtke tablosu oluşturulmuştur. 30 sorudan oluşan kazanıma uygun olarak geliştirilerek madde yazımı tamamlandıktan sonra, başarı testi 3 adet alan uzmanına gönderilmiştir. Uzmanlar, Sosyal bilgiler eğitimi alanlarında yüksek lisans ya da doktora derecesine sahiptirler. Alan uzmanlarından, taslak testin, hem madde hem de genel olarak içerik ve belirtke tablosuna uygunluğunu incelemeleri istenmiştir. Uzmanlardan gelen görüşler doğrultusunda taslak başarı testinde gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Başarı testinin geçerlik ve güvenirlik analizleri sonucunda 24 soru ile başarı testine son şekli verilmiştir. Bu testin geçerlilik ve güvenirlik analizleri bir önceki yılın 7. sınıf öğrencilerine uygulanarak geliştirilmiştir. Ölçme değerlendirme uzmanından görüş alınarak madde güçlük indeksi, kapsam geçerliği ve güvenirliği analiz edilmiştir. Geliştirilen başarı testi, araştırma süreci sonucunda aile katılımı etkinlikleri ile kazanımları öğrenen 6. sınıf öğrencilerine ve aile katılımı etkinliklerinin uygulanmadığı farklı bir 6. sınıf öğrenci grubuna uygulanmıştır. Başarı testinin geçerlilik ve güvenirlik analizine "Geçerlik ve Güvenirlik" bölümünde ayrıntılı olarak yer verilmiştir.

3.3.2. Verilerin toplanma süreci

Veri toplama süreci dört aşamada gerçekleştirilmiştir. Bu aşamalara ilişkin ayrıntılar şu şekildedir:

1. Kazanımlar ve Konuların Belirlenmesi: Araştırmanın birinci aşamasında araştırmacı tarafından veli katılımına uygun olduğu düşünülen 6. sınıf Sosyal bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda yer alan (2018) "Üretiyorum, Tüketiyorum, Bilinçliyim" ünitesine yönelik kazanımlar belirlenmiştir. 6. sınıf düzeyinde "Üretim, Dağıtım ve Tüketim" öğrenme alanında "SB.6.5.2. Kaynakların bilinçsizce tüketilmesinin canlı yaşamına etkilerini analiz eder", "SB.6.5.3. Türkiye'nin coğrafi özelliklerini dikkate alarak yatırım ve pazarlama proje önerileri hazırlar", "SB.6.5.4. Vatandaşlık sorumluluğu ve ülke ekonomisine katkısı açısından vergi vermenin gereğini ve önemini savunur", "SB.6.5.5. Nitelikli insan gücünün Türkiye ekonomisinin gelişimindeki yerini ve önemini analiz eder", "SB.6.5.6. İlgi duyduğu mesleklerin gerektirdiği kişilik özelliklerini, becerileri ve eğitim sürecini araştırır" kazanımları tercih edilmiştir. "Üretiyorum, Tüketiyorum, Bilinçliyim" konularının ve kazanımların aile katılım etkinliklerine uygun olduğu kararlaştırılmıştır.

2. Literatür Taraması: İkinci aşamada aile katılımlı etkinlikler kullanılması konusunda alan yazında kitap, makale, tezler araştırılmıştır. Ulaşılan kaynaklar detaylıca incelenmiştir. Kaynaklar temel alınarak aile katılımlı etkinlik planları oluşturulmuştur.

3. Veri Toplama Araçları ve Etkinliklerin Tasarlanması: Aile katılımlı etkinliklerin kullanılmasına ilişkin incelenen yazılı kaynaklardan aile katılımlı etkinlik planları (Bkz. Ek. 3, Ek. 4, Ek. 5, Ek. 6, Ek. 7 ve Ek. 8), öğrenci görüşme formu, veli görüşme formu, öğrenci etkinlik günlükleri, veli etkinlik günlükleri, öğretmen gözlem formu ve başarı testi hazırlanmıştır (Bkz. 3.3.1. Veri Toplama Araçları).

Planlanan beş aile katılımlı Sosyal bilgiler dersi etkinlikleri şu şekildedir:

Birinci aile katılımlı "Aile Pikniği" Etkinliği: Aşağıdaki planlamada, "SB.6.5.2. Kaynakların bilinçsizce tüketilmesinin canlı yaşamına etkilerini analiz eder" kazanımına odaklanmıştır. Öğrencilere bu kazanımla ilgili bilgiler derste sunulmuştur. Sonrasında, öğrencilerin aileleriyle birlikte gerçekleştirecekleri bir

piknik etkinliği belirlenmiştir. Etkinlik sırasında, araştırmacı ve uygulayıcı öğretmen çevre gözlemi, doğal kaynakların tanıtımı ve kaynakları bilinçli kullanmanın önemi gibi konuları tekrar öğrencilere ve velilere aktarmıştır. Etkinlik boyunca, doğal kaynaklara verilen zararlar ve bu zararların önlenmesi için alınabilecek önlemler konusunda öğrencilere ve velilere bilgilendirilmiştir. Piknik sonrasında, öğrencilerle birlikte çevre temizliği yapılmış ve geri dönüştürülebilir atıklar ayrıştırılarak geri dönüşüm noktalarına bırakılmıştır. Etkinlik sonrasında, öğrencilerden ve velilerden etkinlik günlüklerindeki soruları cevaplamaları istenmiştir. Araştırmacı ve uygulayıcı öğretmen, etkinlikle ilgili gözlemlerini not etmiş ve bu notlar daha sonra dosyalanmıştır. Öğrencilerin ve velilerin doldurdukları günlüklerden birer örnek ekte sunulmuştur (Bkz. Ek. 9).

İkinci aile katılımlı “Aile Projemiz” Etkinliği: Aşağıdaki planlama, "SB.6.5.3. Türkiye'nin coğrafi özelliklerini dikkate alarak yatırım ve pazarlama proje önerileri hazırlar" kazanımına odaklanmıştır. Bu etkinlik kapsamında, öğrencilerden aileleriyle birlikte bir yatırım projesi geliştirmeleri istenmiştir. Öğrencilere, projenin hazırlık aşamaları ve dikkat edilmesi gereken noktalar dersler sırasında aktarılmıştır. Ardından, öğrencilere yaklaşık üç haftalık bir süre verilmiş ve projelerini sınıfta sunmaları istenmiştir. Etkinlik sonunda, öğrenci-veli günlükleri ve öğretmen gözlem formları toplanarak dosyalanmak üzere alınmıştır.

Üçüncü aile katılımlı “Alışveriş Yaptıyorum” Etkinliği: Aşağıdaki planlama, "SB.6.5.4. Vatandaşlık sorumluluğu ve ülke ekonomisine katkısı açısından vergi vermenin gereğini ve önemini savunur" kazanımına odaklanmıştır. Bu etkinlikte, öğrencilerin aileleriyle birlikte bir alışverişe çıkması kararlaştırılmıştır. Öğrencilerden, alışveriş fişlerinde yer alan "KDV" kavramını ailelerine sormaları ve aldıkları cevapları not etmeleri istenmiştir. Sonrasında, öğrencilerden sınıfta yaşadıkları deneyimleri anlatmaları istenmiştir. Öğrenciler sınıfta öğrenci günlüklerini doldurmuşlardır, veli günlükleri ise veliler tarafından okul dışında doldurulmuştur. Araştırmacı tarafından öğretmen gözlem formu da doldurularak toplanan formlar dosyalanmıştır. Ayrıca, ilgili kazanımla ilgili bilgiler sınıfta öğrencilere aktarılmış ve öğrencilerin edindikleri bilgilerle karşılaştırılmıştır. Etkinlik sırasında sınıfa getirilen örnek materyaller, ekler bölümünde sunulmuştur.

Dördüncü aile katılımlı “İlçemin Girişimcileri” Etkinliği: Aşağıdaki planlama, "SB.6.5.4. Nitelikli insan gücünün Türkiye ekonomisinin

gelişimindeki yerini ve önemini analiz eder" kazanımına yönelik olarak tasarlanmıştır. Öncelikle, öğrencilere girişimcilikle ilgili bilgiler aktarılmıştır. Ardından, öğrencilere girişimcinin özelliklerini ailelerine aktarmaları ve birlikte bir girişimci bulma görevi verilmiştir. Belirlenen girişimcilere, konuyu pekiştirmek amacıyla soracakları sorular öğretmenle birlikte belirlenmiştir. Öğrenciler, girişimcilerden aldıkları cevapları not alarak sınıfta sunmuşlardır. Etkinlik sonrasında, öğrencilere etkinlik günlükleri doldurtulmuştur. Veliler ise veli günlüklerini okul dışında doldurmuşlardır. Öğretmen gözlem formu da doldurularak ilgili belgeler dosyalanmıştır. Etkinlikle ilgili örnek materyaller, ekler bölümünde yer almaktadır.

Beşinci aile katılımı “Mesleğimi Nasıl Seçtim?” Etkinliği:

Aşağıdaki planlama, "SB.6.5.5. İlgili duyduğu mesleklerin gerektirdiği kişilik özelliklerini, becerileri ve eğitim sürecini araştırır" kazanımına yönelik olarak tasarlanmıştır. Etkinlik öncesinde, öğretmenle birlikte meslek tanıtımında bulunacak velilere yönelik sorular hazırlanmıştır. Bu etkinlikte, öğrenci velileri sınıf ortamına davet edilmiştir. Mesleği hakkında bilgi vermek isteyen gönüllü veliler belirlendikten sonra veliler mesleklerini tanıtmışlardır. Öğrenciler, hazırladıkları soruları velilere yönelterek ilgili cevapları not etmişlerdir. Ardından, meslek seçim süreci ile ilgili bilgiler öğrencilere ve velilere aktarılarak, velilerin anlattıkları bilgilerle karşılaştırılmıştır. Etkinlik sonunda, veli ve öğrencilerden günlüklerini doldurmaları istenmiştir. Öğretmen gözlem formu doldurulduktan sonra ilgili belgeler dosyalanmıştır. Etkinlik sonucu ortaya çıkan materyaller, ekler bölümünde yer almaktadır.

- 4. Uygulama Süreci:** 2022-2023 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde gerçekleştirilecek uygulamalar için okul ve çalışma grubu belirlenmiş ve gerekli etik izinler (Bkz. Ek. 1 ve Ek. 2) alınmıştır. Araştırmacı, Sakarya ilinin Kaynarca ilçesinde bulunan bir devlet okulunda 6. sınıfta öğrenim gören 17 öğrenci ve 17 veli ile 16 ders saati içerisinde etkinlikleri gerçekleştirmiştir. Bazı etkinliklerde katılımcı oranları daha düşük olmuştur. Tablo 3.1’de veri toplama süreci ayrıntılı bir şekilde aktarılmıştır.

Tablo 3. 1 Araştırma verilerinin toplanma süreci

Tarih	Süre	Konu	Etkinlik
02-07 Mayıs 2023	1 ders	Etkinliklerin duyurulması	Veli toplantısı yapılarak veliler ile öğrencilere süreç hakkında bilgi verilmesi ve başarı testinin üst sınıflara uygulanması
08-14 Mayıs 2023	3 ders	Kaynakların Bilinçsiz Kullanımı	Aile pikniği
15-21 Mayıs 2023	3 ders	Yatırım ve Pazarlama	Aile projemiz
22-26 Mayıs 2023	3 ders	Vergimi Ödüyorum	İlçemin girişimcileri
29 Mayıs-02 Haziran 2023	3 ders	Nitelikli İnsan Gücü	Alışveriş yapıyorum
05-09 Haziran 2023	3 ders	Mesleğimi Seviyorum, Başarı testinin uygulanması, Öğrenci ve Veli Görüşme Formlarının doldurulması	Mesleğimi nasıl seçtim? ve proje sunumlarının yapılması

Tablo 3.1’de belirtilen araştırma verilerinin toplanma sürecinde, önceden planlanan adımlara uyulmuştur. İlk olarak gerçekleştirilen "Aile Pikniği" etkinliğinde, yer seçimi konusunda bazı zorluklar yaşanmış ancak ortak bir mekânda anlaşma sağlanmıştır. Piknik etkinliğine bazı aileler çeşitli engeller nedeniyle katılamayacaklarını belirtmiştir. Bu nedenle, en kalabalık katılımın sağlanabileceği hafta sonu pazar günü piknik etkinliği planlanmıştır. Velilerin çoğu ve bazı öğrenciler günlüklerdeki sorulara cevap vermekte zorlanmıştır. Araştırmacı ve uygulayıcı öğretmen, bu durumu düzeltmek için velilere ve öğrencilere sık sık geri bildirimde bulunmuştur. Bu durum, etkinliğin planlanandan daha uzun sürmesine neden olmuştur; ancak veli ve öğrencilerin bir araya gelmesi, bu sorunun üstesinden gelinmesine yardımcı olmuştur.

İkinci etkinlik olan "Aile Projemiz" etkinliği, okul dışında gerçekleştirilmiş ve zaman olarak daha esnek olması sebebiyle tüm velilerin katılımını sağlamıştır. Birçoğu deneyimli olan velilerin, yatırım ve pazarlama konularına ilgi göstermeleri ve aktif katılım göstermeleri olumlu bir etki yaratmıştır.

Üçüncü aile katılımlı etkinlik olan "İlçemin Girişimcileri" etkinliğinde, veli ve öğrencilerin birlikte bir girişimci belirlemesi ve sorular sorması istenmiştir. Zaman açısından esnek olunması, bu etkinliğe katılımı artırmıştır.

Dördüncü aile katılım etkinliği olan "Alışveriş Yapıyorum" etkinliği, öğrencilerin ilgisini çekmiş ve velilerin etkinliğe katılımını artırmıştır. Ancak, veli etkinlik günlüklerinin

incelenmesi, bazı ailelerin kavramları bilmedikleri için etkinlik sürecinde yetersiz değerlendirmelerde bulunmalarına neden olmuştur.

Beşinci aile katılım etkinliği olan "Mesleğimi Nasıl Seçtim?" etkinliğinde veliler tekrar sınıfa davet edilmiştir. Bazı velilerin ilk başta tereddütlü olmalarına rağmen, mesleklerini özgüvenle anlatmalarıyla bu sorun çözülmüştür. Diğer veliler ise dinleyici olarak sürece katılmış ve aileler, çocuklarıyla birlikte meslek seçimi konusunda bilgi alışverişinde bulunmuşlardır.

Başarı testinin uygulanması: Tüm aile katılım etkinliklerinden sonra öğrencilere başarı testi uygulanmıştır.

3.4. Verilerin Analizi ve Yorumlanması

Veriler içerik analizi ve betimsel istatistiki analiz yaklaşımı kullanılarak çözümlenmiştir (Bkz. Tablo 3.2).

Tablo 3. 2 Araştırma verileri ve verilerin analiz şekli

Veri Toplama Araçları	Analiz Şekli	
	İçerik Analizi,	Geçerlilik ve güvenilirlik Analizi
Öğrenci görüşme formu	✓	
Veli görüşme formu	✓	
Öğrenci etkinlik günlükleri	✓	
Veli etkinlik günlükleri	✓	
Öğretmen gözlem formu	✓	
Başarı testi		✓

Tablo 3.2’de yer verilen analiz türlerine alt başlıklar halinde aşağıda yer verilmiştir.

3.4.1. İçerik analizi

Aile katılım etkinliklerinden elde edilen öğrenci ve veli etkinlik günlükleri, öğrenci ve veli görüşme formundan elde edilen veriler içerik analiz tekniği kullanılarak çözümlenmiştir. İçerik analizinde temelde yapılan işlem; birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2013, s. 259). İçerik analizi, belirli metinlerden sistematik sonuçlar çıkarmak için kullanılan bir araştırma tekniği olarak da sınıflandırılabilir (Avcı ve Turan, 2022). Bu teknik, belirli yönetim kurallarına dayalı olarak birçok metinsel kelimeyi daha az içerik kategorisine indirmek için sistematik, tekrarlanabilir bir teknik olarak da sınıflandırılır (Meral ve

Akgül, 2022). İçerik analizi, belirli olayların değişiklikleri ve kişiselleştirebilmek için sözlü, görsel ya da yazılı verilerden, sistematik ve nesnel bir biçimde çıkarımlar yapmayı sağlayan bir araştırma modeli olarak da kullanılmaktadır (Turan, 2020). Sonuç olarak, içerik analiz tekniği, metin içeriklerinin dağılımının incelenmesine ve düzenli, sistematik ve verilerin elde edilmesine olanak sağlayan önemli bir araştırma tekniğidir. Bu amaç kapsamında görüşme formundaki her bir soruya ilişkin görüşler belirlenerek sistematik kodlamaya geçilmiştir. Kodlamalarda kodlar arasındaki benzerlik ve farklılıklardan kategoriler oluşturulmuştur. Bu çalışmada her bir araştırma sorusu temayı oluşturmaktadır. Her temaya ait kategoriler belirlenmiştir.

Örneğin “İlçemin Girişimcileri” etkinliğine yönelik öğrenci etkinlik günlüklerinde öğrencilere “Etkinlikte anne ve babanızla birlikte neler yaptınız?” sorusu sorulmuştur. Öğrenci günlüğünden ilgili soruya verilen yanıtlardan oluşturulan kodlar ve kategorilere Tablo 3.3’te yer verilmiştir.

Tablo 3. 3 “Etkinlikte anne ve babanızla birlikte neler yaptınız?” sorusuna ilişkin içerik analizi tablosu

Kategoriler	Kod	Katılımcı Görüşü
Bilgi edinme ve öğrenme	Girişimciden bilgi edinme Babadan bilgi edinme Birlikte araştırıp öğrenme	“...mesela nerede çalıştığını ne girişimcisi olduğunu” (Ö8), “Babamda(n) yardım aldım girişimciyi bulmak için” (Ö15), “Babamla girişimciyi belirledik ve girişimcinin yanına gittik” (Ö7) gibi
Girişimcilikle tanışma ve araştırma	Girişimciliği araştırma, belirleme, zorluklarını öğrenme	“Girişimcileri araştırdık” (Ö3) “Girişimcileri araştırdık” (Ö10), “Girişimci belirledik” (Ö5), “Girişimciliğin zorluklarını öğrendik” (Ö6).
Sosyal etkileşim ve iletişim becerileri	Görüşme ortamı oluşturma Etkileşimde bulunma	“Girişimcileri bulduk ve ona ailemle sorular sorduk” (Ö5), “Bir iş olan bir yere geçip ona sorular sorduk” (Ö14)

Katılımcı görüşleri kategoriler ve görüşler temel alınarak yorumlanmıştır.

3.4.2 İstatistikî Analiz

Çoktan seçmeli başarı testinden elde edilen nicel veriler MS Excel 2013 ve SPSS 22 programları ile analiz edilmiştir. Başarı testi için veri analizine başlamadan önce, analiz için kullanılacak veri setinin hangi istatistiksel yöntemlere uygun olduğunun belirlenmesi

kritik bir öneme sahiptir. Bu süreçte, alt amaç olarak belirlenen kontrol ve deney grubundan elde edilen başarı testi sonuçlarının karşılaştırılması için bağımsız örneklem t-testinin uygulanabilirliği değerlendirilmemiştir. Bağımsız örneklem t-testi uygulaması için zorunlu olan varsayımların incelenmesi gerekmektedir. İlk varsayım, ölçüm değerlerinin birbirinden bağımsız olması gerektiğidir. Bu çalışmada, deney ve kontrol grubu bağımsız olarak ölçüldüğünden, bu kriter karşılanmaktadır.

İkinci önemli varsayım, test edilen verilerin süreklilik göstermesidir. Başarı testi sonuçları, 0 ile 100 arasında değişen puanlar şeklinde sürekli bir ölçek üzerinde toplanmıştır, bu da süreklilik varsayımının sağlandığını göstermektedir. Üçüncü varsayım, analiz edilen verilerin normal dağılım özellikleri göstermesidir. Bağımsız örneklem t-testinin sonuçlarının geçerliliği için, özellikle küçükten orta ölçeğe kadar olan örneklem büyüklüklerinde, verilerin normal dağılıma sahip olması gerekmektedir (Karch, 2021). Bu bağlamda, araştırma verilerinin normal dağılım özelliklerini gösterip göstermediği Shapiro-Wilk normalite testi ile test edilmiştir. Shapiro-Wilk testi, 1965 yılında tanıtılmış olup, 3 ile 50 arasında değişen örneklem büyüklükleri için normalite testi olarak geniş bir kullanıma sahiptir (Royston, 1982). Normal dağılım varsayımının ihlal edilip edilmediğini belirlemek için p-değeri %5 veya daha düşük bir değerde olduğunda, normal dağılım varsayımının ihlal edildiği kabul edilir.

Test sonuçlarına göre; Kazanım 4 (K4) ($W=0.897$, $p=0.007$) ve Kazanım 3 (K3) ($W=0.922$, $p=0.030$) değişkenleri için elde edilen p-değerleri, %5'ten düşük olduğundan normal dağılım varsayımının ihlal edildiğini göstermektedir. Bu bulgu, söz konusu değişkenler için bağımsız örneklem t-testinin uygunsuz olduğunu işaret etmektedir. Diğer taraftan, Kazanım 2 (K2) ($W=0.930$, $p=0.051$), Kazanım 5 (K5) ($W=0.960$, $p=0.312$), Kazanım 6 (K6) ($W=0.938$, $p=0.081$) ve toplam ($W=0.942$, $p=0.106$) değişkenleri için p-değerleri %5'ten yüksek olduğu için, bu değişkenlerin normal dağılıma yeterli derecede uyduğu ve bağımsız örneklem t-testi için uygun olduğu kabul edilebilir.

Bir diğer önemli varsayım, varyansların homojenliğidir. Varyansların homojenliği testi, farklı grup veya örneklerin varyanslarının yaklaşık olarak eşit olup olmadığını değerlendiren istatistiksel bir prosedürdür (Conover ve ark., 1981). Bu test, varyanslar arasında eşitlik varsayımının temel olduğu varyans analizi (ANOVA) gibi çeşitli istatistiksel analizlerde, sonuçların geçerliliği için kritik öneme sahiptir (Frey, 2010). Düşük bir p-değeri, eşit varyanslar varsayımının ihlal edildiğini gösterir. Test sonuçlarına

göre; Kazanım 3 (K3) ($F=15.416$, $p<0.001$) ve Kazanım 6 (K6) ($F=4.284$, $p=0.048$) değişkenleri için elde edilen p-değerleri, %5'ten düşük olduğundan, varyansların homojenliği varsayımının ihlal edildiğini göstermektedir ve bu değişkenler bağımsız örneklem t-testi için uygun değildir. Öte yandan, K2 ($F=0.210$, $p=0.651$), K4 ($F=2.514$, $p=0.124$), K5 ($F=0.235$, $p=0.632$) ve toplam ($F=.218$, $p=.644$) değişkenleri için p-değerleri %5'ten yüksek olduğu için, varyansların homojenliği varsayımının sağlandığı ve t-testi için uygun oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Sonuç olarak, K2, K5 ve toplam değişkenleri hem normal dağılım hem de varyansların homojenliği varsayımlarını karşıladıkları için bağımsız örneklem t-testi için uygun değişkenler olarak belirlenmiştir. K4 değişkeni normal dağılım varsayımını karşılarken, varyansların homojenliği varsayımını karşılamaktadır; ancak, normal dağılım varsayımının ihlali bu değişkenler için t-testinin uygun olmadığı anlamına gelmektedir. K3 ve K6 değişkenleri hem normal dağılım hem de varyansların homojenliği varsayımlarını ihlal ettikleri için t-testi için uygun değildir. T-testi için uygun olmayan K3, K4 ve K6 değişkenleri, varsayımları sağlamadıkları için bağımsız örneklem t-testinin nonparametrik karşılığı olan Mann-Whitney U testi ile analiz edilmiştir. Mann-Whitney U testi, iki bağımsız örneğin aynı popülasyon veya dağılımdan gelip gelmediğini değerlendirmek için kullanılan nonparametrik bir istatistiksel testtir (Nachar, 2008). Bu test, normalite varsayımlarının geçerli olmadığı durumlarda, özellikle davranış bilimleri gibi alanlarda, nonparametrik testlerin daha uygun olduğu durumlar için yaygın olarak kullanılmaktadır (Uzoma ve Eriobu, 2016).

3.5 Geçerlilik ve Güvenirlik

3.5.1 Başarı testi geçerlilik ve güvenirlilik analizi

Başarı testlerinin hazırlanması aşamasında geçerlik ve güvenirlilik analizi, testin ölçme amacına uygunluğunu ve sonuçlarının tutarlılığını değerlendirmek için önemlidir. Bu araştırma kapsamında başarı testi geliştirilirken yapılan geçerlik ve güvenirlilik analizlerine literatür desteği ile beraber aşağıda yer verilmiştir:

1.İçerik Geçerliği: İçerik geçerliği, testin ölçmek istediği kavramları uygun ve yeterli düzeyde ölçüp ölçmediğini değerlendirmeye yöneliktir (Cohen, Manion, ve Morrison, 2013). Araştırma sürecinde içerik geçerliğine yönelik olarak öğretilmek istenen konulara ilişkin belirtke tablosu hazırlanarak başlanmıştır (Bkz. Tablo 3.4). Öğretilmek istenen Üretiyorum, Tüketiyorum, Bilinçliyim ünitesine yönelik toplam 5 adet kazanım yer

almaktadır. Kazanımları temsil gücü göz önünde bulundurularak 30 adet çoktan seçmeli test sorusu hazırlanmış ve taslak başarı testine eklenmiştir.

Tablo 3. 4 Başarı testi sorularına ilişkin belirtke tablosu

Kazanımlar	Soruların Düzeyi			
	Bilgi	Kavrama	Uygulama	Analiz
SB.6.5.2. Kaynakların bilinçsizce tüketilmesinin canlı yaşamına etkilerini analiz eder.	5, 13, 22, 25			11
SB.6.5.3. Türkiye'nin coğrafi özelliklerini dikkate alarak yatırım ve pazarlama proje önerileri hazırlar.		4, 20, 21, 28		14
SB.6.5.4. Vatandaşlık sorumluluğu ve ülke ekonomisine katkısı açısından vergi vermenin gereğini ve önemini savunur.	15, 27	23, 30	19	
SB.6.5.5. Nitelikli insan gücünün Türkiye ekonomisinin gelişimindeki yerini ve önemini analiz eder.	16, 29		18	24
SB.6.5.6. İlgi duyduğu mesleklerin gerektirdiği kişilik özelliklerini, becerileri ve eğitim sürecini araştırır.	7, 12, 17	26		3

2. Uzman Görüşü: Testin geçerlik ve güvenilirliğini değerlendirmede uzman görüşü önemlidir (Benson, 1998). İlgili alanın uzmanları testin içerik ve yapısal özelliklerine göre testi değerlendirebilirler.

Bu çalışmada da madde yazımı tamamlanan başarı testi 3 adet alan uzmanına gönderilmiştir. Uzmanlar eğitimde ölçme ve değerlendirme alanlarında yüksek lisans ya da doktora derecesine sahiplerdir. Alan uzmanlarından taslak testi hem madde hem de genel olarak içerik ve belirtke tablosuna uygunluk açısından incelemeleri istenmiştir. Uzmanlardan gelen görüşler doğrultusunda taslak başarı testinde gerekli düzeltmeler yapılmıştır.

3. Dilin anlaşılabilirliğinin test edilmesi: Test maddelerinin anlaşılabilirliği, öğrencilerin soruları doğru bir şekilde yorumlayabilmesi ve bilgilerini başarıyla sergileyebilmesi için önemlidir. Test maddelerinin anlaşılabilirliğini değerlendirmek için pilot bir uygulama yapılabilir (Creswell, 2014). Bu araştırma da maddelerin anlaşılabilirliğinin test edilmesi için hedef kitle olarak belirlenen öğrencilerle benzer özelliklere sahip bir grup öğrenciye sorular okutulmuş ve gelen dönütlere göre dil açısından düzeltmelere gidilmiştir.

4. Madde analizleri- Madde güçlük indekslerinin hesaplanması: Madde güçlük indeksi, bir test maddesinin zorluk düzeyini ölçen istatistiksel bir değerdir. Bu indeks, testin farklı

alanlardaki öğrencilere uygunluk, ayırtırcılık ve ölçme doğruluğu açısından değerlendirilmesine yardımcı olur (Ebel ve Frisbie, 1991).

Araştırma kapsamında, test maddelerine ilişkin güçlük indekslerinin hesaplanabilmesi için öncelikle taslak başarı testi 53 öğrenciye uygulanmıştır. Uygulama grubu 7. sınıfa devam eden ve daha önce sosyal ilgiler dersi kapsamında üretiyorum, tüketiyorum, bilinçliyim ünitesinin konularını almış öğrencilerden oluşmaktadır. Öğrencilerden elde edilen veriler bir sayı işlemci yazılımına girilerek üst ve alt %27'lik gruplar elde edilmiştir. Başarı testlerinde alt ve üst %27'lik gruplar, öğrencilerin test sonuçlarına göre sıralandığı ve test maddelerinin ayırtırcı gücünü değerlendirmek için kullanılan yöntemlerden biridir (Ebel ve Frisbie, 1991; Crocker ve Algina, 1986). Bu yöntem, öğrencilerin başarı düzeylerine göre sıralanmasını ve toplam öğrenci sayısının %27'sini içeren en düşük ve en yüksek başarı düzeyindeki öğrenci gruplarının belirlenmesini içerir. Bu çalışmada da elde edilen üst ve alt %27'lik grup verileri ile madde güçlük indekslerinin hesaplaması gerçekleştirilmiştir.

Madde güçlük indeksi genellikle, bir maddeyi doğru yanıtlayan öğrencilerin toplam sayısının, teste katılan öğrencilerin toplam sayısına oranlanması ile elde edilir (Crocker ve Algina, 1986). Bu değer, 0 ile 1 arasında bir aralıkta bulunur. Düşük güçlük indeksi değerleri (örneğin, 0.20), maddenin daha zor olduğunu, yüksek değerler (örneğin, 0.80) ise maddenin daha kolay olduğunu gösterir. Taslak başarı testi madde güçlük indeksi hesaplamaları sonrasında 0,4 ile 0,6 arasında toplam 20 madde, 0,7 ile 1 arasında toplam 5 madde olduğu belirlenmiştir. Belirtke tablosu ve çalışma grubundaki öğrencilerin hazırbulunuşlukları göz önüne bulundurulduğunda testin orta zorlukta olması makul olarak değerlendirilmiştir.

5.Madde analizleri- Madde ayırt edicilik indekslerinin hesaplanması: Madde ayırt edicilik indeksi, başarılı ve başarısız öğrenciler arasındaki performans farklarını belirlemeye yardımcı olur ve test maddelerinin kalitesini değerlendirmekte önemli bir rol oynar (Crocker ve Algina, 1986). Araştırmada da uygulama sonucunda elde edilen veriler ile maddelere yönelik madde ayırt edicilik indeksleri hesaplanmıştır.

Yüksek ayırt edicilik indeksi değerine sahip maddeler, öğrencilerin gerçek bilgi ve beceri düzeylerini daha iyi ayırt etmekte ve düşük ayırt edicilik indeksi değerine sahip maddeler, testin genel güvenilirliğini ve geçerliğini düşürmektedirler. Ebel (1972) ve Crocker ve

Algina (1986) gibi bazı araştırmacılar, ayırt edicilik değerlerini üç kategoriye ayırarak değerlendirmeyi önerirler:

- Yüksek ayırt edicilik (0.40 ve üzeri): Bu değerlere sahip maddeler, yetenek düzeylerini iyi bir şekilde ayırt edebilir ve testin kalitesine önemli katkı sağlar.
- Orta ayırt edicilik (0.20-0.39): Bu değerlere sahip maddeler, yetenek düzeylerini kısmen ayırt edebilir ve testin kalitesine daha az katkı sağlar.
- Düşük ayırt edicilik (0.19 ve altı): Bu değerlere sahip maddeler, yetenek düzeylerini yeterince ayırt edemez ve testin kalitesine katkı sağlamaz. Bu tür maddelerin gözden geçirilmesi veya değiştirilmesi düşünülebilir.

Bu araştırmadaki madde ayırt edicilik indeksleri incelendiğinde 30 maddenin 0.91 ile 0.46 arasında, 6 maddenin ise 0.10 ile 0.20 arasında değer aldığı belirlenmiştir. Yüksek ayırt edicilik indeksine sahip 24 madde doğrudan, düşük ayırt edicilik indeksine sahip 1, 2, 6, 8, 9 ve 10. maddenin testten çıkarılmasına karar verilmiştir. 24 madde ile başarı testine son hali verilmiştir.

6. Güvenirlilik analizleri- KR 20, KR21: Başarı testinin güvenirliliğini hesaplayabilmek için teste ilişkin Kr-20 ve Kr-21 katsayıları hesaplanmıştır. R-21, Kuder ve Richardson (1937) tarafından geliştirilen ve KR-20'nin basitleştirilmiş bir versiyonudur. KR-21, özellikle maddelerin zorluk düzeylerinin homojen olduğu ve testin genel olarak eşit zorluk düzeyinde olduğu durumlarda kullanışlıdır (Crocker ve Algina, 1986). Ancak, maddelerin zorluk düzeylerinin önemli ölçüde farklı olduğu testlerde, KR-20 daha doğru bir güvenirlilik ölçüm sağlar. Bu çalışma kapsamında hazırlanan başarı testi için hem KR-20 hem de KR-21 hesaplaması yapılmıştır.

Analiz sonucunda teste yönelik KR-20 değeri 0.89, KR-21 değeri 0,92 olarak belirlenmiştir. Güvenirlilik katsayısının 0.70'in üzerinde olması kabul edilebilir (Nunnally, 1978) olduğu için testin güvenilir olduğu söylenebilir. Sonuç olarak başarı testi toplamda 24 maddeden ve çoktan seçmeli şıklardan oluşacak şekilde yapılandırılmıştır. Başarı testine Ek. 8'de yer verilmiştir.

3.5.2 Nitel verilerde geçerlilik ve güvenirlilik

Nitel araştırmalarda, araştırmacının elde ettiği verilere nasıl ulaştığını ve bu verileri nasıl yorumladığını detaylı bir şekilde açıklaması, geçerlilik ve güvenirlilik açısından büyük önem taşır. Kirk ve Miller'ın (1986) nitel araştırmada geçerliliği, araştırmacının

incelediği konuyu tarafsız bir şekilde aktarma yeteneği olarak tanımlanmaktadır. Bu nedenle araştırma süreci ayrıntılı bir biçimde raporlanmış, elde edilen verilerin nasıl toplandığı ve yorumlandığı ayrıntılı olarak aktarılmıştır. Bu sayede diğer araştırmacılara çalışmanın iç geçerliliği değerlendirilebilir hale getirilmeye çalışılmıştır. İç geçerlik, araştırma sonuçlarına ulaşırken izlenen sürecin çalışılan gerçekliği ortaya çıkarmadaki yeterlidir (LeCompte ve Goetz, 1982). Bunun yanında güvenilirlik de nitel araştırma önemli bir faktördür. Güvenirlik, elde edilen verilerin tutarlılık derecesini ifade eder (Lincoln ve Guba, 1985). Araştırmacının verilere nasıl eriştiğini ve yorumladığını ayrıntılı olarak açıklaması, diğer araştırmacılara çalışmanın güvenilirliğini değerlendirme imkânı sağlar. Bu sayede başka araştırmacı benzer koşullarda aynısını tekrarlayarak benzer sonuçlara ulaşip ulaşamayacaklarını görebilirler. Çalışmada elde edilen sonuçların inandırıcılığını güçlendirmek için üçgenleme yöntemi kullanılmıştır. Bu strateji, farklı veri kaynaklarını veya metodolojileri kullanarak aynı konuyu inceleyerek, sonuçların doğruluğunu kontrol etmeyi amaçlar. Üçgenleme, araştırmacıların verileri daha kapsamlı bir şekilde analiz etmelerini ve sonuçları sağlam bir temele dayandırmalarını sağlar. Bu yöntem aynı zamanda araştırmanın güvenilirliğini artırır ve verilerin daha geniş bir perspektiften değerlendirilmesine olanak tanır. Bu kapsamda farklı aile katılım etkinlikleri sonucunda birden fazla veri kaynağı (veli görüşme, öğrenci görüşme formları ve katılımcı gözlemci raporları) kullanılarak farklı veri toplama yöntemleriyle elde bulgular birbiriyle karşılaştırılarak araştırmanın iç tutarlılığını güçlendirmeye ve sonuçların inandırıcılığını artırmaya çalışılmıştır (Patton, 2014) Bu çalışmada iç güvenilirliği sağlamaya yönelik görüşme verileri doğrudan alıntılarla okuyucuya sunulmuştur. Araştırmacı kendi konumunu açıkça ifade etmiştir. Araştırma süreci ortamını açıkça ortaya koymuştur (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Bu çalışmada etkinliklerin, görüşme formların hazırlanmasında iki alan uzmanının görüşü alınmıştır. Nitel verilerin kodlama ve kategorileştirilme sürecinde bir alan uzmanının görüşüne başvurulmuştur. Araştırmanın her aşamasına katkı sağlayan alan uzmanı, araştırma sürecinin tasarımından elde edilen verilerin analizine kadar olan tüm adımları eleştirel bir bakış açısıyla incelemiştir. Geri bildirimler doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapılmıştır (Başkale, 2016, s. 23).

4. BULGULAR

Çalışmanın bu bölümünde araştırmadan elde edilen bulgular alt amaçlar çerçevesinde sunulmuştur.

4.1. Birinci Alt Amaç “SB.6.5.2. Kaynakların bilinçsizce tüketilmesinin canlı yaşamına etkilerini analiz eder” Kazanımına İlişkin Bulgular

6. sınıf Sosyal bilgiler dersinde “Üretim, Dağıtım ve Tüketim” ünitesinde “Kaynakların bilinçsizce tüketilmesinin canlı yaşamına etkilerini analiz eder” kazanım çerçevesinde aile katılımıyla gerçekleştirilen “Piknik Etkinliği”ne ait bulgular; öğrenci başarı testi, öğrenci görüşleri, veli görüşleri, katılımcı gözlemci notları ve karşılaştırmalı sonuçlar şeklinde beş başlık altında bu bölümde sunulmaktadır.

4.1.1. “SB.6.5.2. Kaynakların bilinçsizce tüketilmesinin canlı yaşamına etkilerini analiz eder” kazanımına ilişkin başarı testi sonuçları

Öğrencilere uygulanan başarı testinde “SB.6.5.2. Kaynakların bilinçsizce tüketilmesinin canlı yaşamına etkilerini analiz eder.” (Kazanım 2 [K2]) kazanımına yönelik toplam beş soru yer almaktadır. Başarı testinde ilgili kazanımına ilişkin başarı sonuçlarında, uygulanan aile katılım etkinliklerinin etkisini ölçmek amacıyla, deney ve kontrol grupları arasında bir fark yaratıp yaratmadığının incelenmesi için istatistiksel analizler yapılmıştır. Bu bağlamda, test varsayımlarını sağlayan veriler için bağımsız örneklem t-testi, varsayımları sağlamayan veriler için ise Mann-Whitney U testi uygulanmıştır. Bu analizlerle, uygulanan eğitim yönteminin öğrencilerin başarıları üzerindeki etkisi objektif bir şekilde değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Analiz sürecinin ilk adımında kazanımlardan K2 ve K5’in, SB.6.5.5. Nitelikli insan gücünün Türkiye ekonomisinin gelişimindeki yerini ve önemini analiz eder) ve toplam başarı puanları üzerinden deney ve kontrol grubunun başarılarında herhangi bir farklılık olup olmadığı incelenmiştir. Deney ve kontrol grubunun K2, K5 ve toplam başarı puanlarına ilişkin elde edilen bulguları içeren bir tabloya aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 4. 1 K2 ve K5 kazanımları başarı testi bağımsız örneklem t-testi sonuçları

Değişken	Grup	N	Ortalama	Standart Sapma	p-Değeri
K2	Deney	16	17.8	1.28	0.212
	Kontrol	14	14.3		
K5	Deney	16	14.1	1.49	0.147
	Kontrol	14	10.7		
Toplam	Deney	16	23.5	2.55	<.001
	Kontrol	14	13.29		

Tablo 4.1 incelendiğinde K2 “Kaynakların bilinçsizce tüketilmesinin canlı yaşamına etkilerini analiz eder” kazanımı ve K5 “Nitelikli insan gücünün Türkiye ekonomisinin gelişimindeki yerini ve önemini analiz eder” değişkenleri üzerinde yapılan bağımsız örneklem t-testi sonuçlarının, deney (D) ve kontrol (K) grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığını ortaya koymaktadır. K2 değişkeni için, D grubunun ortalama değeri 17.8 iken K grubunun ortalama değeri 14.3'tür ve elde edilen p değeri 0.212'dir. Bu, farkın rastlantısal olabileceğini gösterir. Benzer şekilde, K5 değişkeni için D grubunun ortalama değeri 14.1, K grubunun ortalama değeri ise 10.7'dir; p değeri ise 0.147'dir. Bu değer, k2 değişkenine göre daha düşük olmakla birlikte, istatistiksel olarak anlamlı bir farkın varlığını işaret etmez.

Öte yandan, "toplam" değişkeni için yapılan analiz, D grubunun ortalama değerinin 23.5, K grubunun ortalama değerinin ise 13.29 olduğunu ve p değerinin .001'den küçük hesaplandığını göstermektedir. Bu sonuç, p değerinin 0.05'ten düşük olması nedeniyle, D ve K grupları arasında "toplam" değişkeni açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olduğunu ortaya koymaktadır. Bu, D grubunun, K grubuna göre anlamlı derecede daha yüksek bir toplam değere sahip olduğunu gösterir ve belirli bir performans ölçütünde D grubunun K grubundan istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde üstün olduğunu belirtir.

Bu bulgular, aile katılım etkinliklerinin K2 ve K5 değişkenlerinde D ve K grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığını; ancak, "toplam" değişkeni için D grubunun, K grubundan istatistiksel olarak anlamlı derecede daha yüksek değerlere sahip olduğunu göstermektedir. Bu, "toplam" ölçümünün, incelenen aile katılım etkinlikleri açısından iki grubu ayırt etmede önemli bir faktör olabileceğini işaret eder. Bu sonuç, çalışmanın odak noktası ve hipotezleri doğrultusunda "toplam" değişkeninin gruplar arası farklılıkları açıklamada kritik bir rol oynayabileceğini gösterir. Ancak, k2 ve k5 değişkenlerinde elde edilen farkların istatistiksel olarak anlamlı olmaması, bu

değişkenlerin incelenen aile katılım etkinlikleri açısından daha az belirleyici olabileceğine işaret eder.

4.1.2 “SB.6.5.2. Kaynakların bilinçsizce tüketilmesinin canlı yaşamına etkilerini analiz eder” kazanımına ilişkin öğrencilerin piknik etkinliği günlüklerinden elde edilen bulgular

İlgili kazanım kapsamında planlanan aile pikniği etkinliğine 17 öğrenciden 13 öğrenci velisi çocuklarıyla birlikte katılım göstermiştir. Piknik etkinliği sonunda öğrencilerin doldurduğu günlüklerden elde edilen bulgulara soru başlıkları altında aşağıda sırasıyla yer verilmektedir.

4.1.2.1. Piknikte anne ve babanızla birlikte neler yaptınız?

Öğrencilerin günlüklerinden “Piknikte anne ve babanızla birlikte neler yaptınız?” sorusuna ilişkin bulgulara kategori başlıkları altında aşağıda sırasıyla yer verilmektedir.

Sofra Hazırlığı ve Yemek

Piknik etkinliğine katılan öğrenciler, aileleriyle birlikte etkinlikte sofra hazırlığı yaptığını ve yemek yediğini ifade etmektedir. Özellikle "masayı hazırladık" (Ö2, Ö3, Ö10, Ö12, Ö13, Ö14), "yemekler yedik" (Ö3, Ö5, Ö14, Ö15, Ö17), "sandviç yaptık"(Ö6), "sofrayı hazırladık" (Ö5, Ö6, Ö8, Ö9, Ö13, Ö15, Ö16, Ö17) ifadeleri bu kategorideki önemli kodları oluşturmaktadır.

Oyun Oynama

Öğrencilerin büyük bir kısmı etkinlikte arkadaşları ve aile üyeleriyle çeşitli oyunlar oynadıklarını belirtmektedir. "Arkadaşlarımızla oyun oynadık" (Ö2, Ö5, Ö8, Ö9, Ö10, Ö12, Ö13, Ö17), "kardeşlerimizle oyun oynadık" (Ö5), "voleybol, yakan top vs. oynadık" (Ö16) gibi ifadeler bu kategoriyi destekleyen kodları içermektedir.

Çevre Bilinci ve Temizlik

Öğrencilerin hemen hemen hepsi, “ Öğretmenimin derste anlattığı şekilde çöplerimizi toplayarak çöp kutusuna attık” (Ö12), “ Öğretmenimiz(in) derste anlattığı şekilde çöpleri topladık. Çöplerimizi toplayarak çöp kutusuna attık.” (Ö5) gibi benzer görüşlerle (Ö8, Ö9, Ö10, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17) ya da “ Öğretmenimizin derste anlattığı şekilde çöplerimizi toplayarak bir kenara bıraktık” (Ö2) ifadelerindeki benzer görüşlerle çöpleri toplayarak belirli bir yere bıraktıklarını (Ö6) ifade etmiştir. Bu durum, öğrencilerin çevre

bilincine sahip olduğunu ve etkinlik sırasında çevre temizliğine önem verdiklerini göstermektedir.

Kategoriler Arası İlişki

Sofra hazırlığı ve yemek, oyun oynama ve çevre bilinci ve temizlik kategorileri, etkinlik sırasında öğrencilerin hem sosyal hem de sorumluluk içeren faaliyetlere katıldıklarını göstermektedir. “Sofra Hazırlığı ve Yemek Yeme” kategorisi, aile ve arkadaşlarla bir arada olmanın ve paylaşmanın önemini vurgularken; “Oyun Oynama” kategorisi, sosyal etkileşim ve eğlenceye verilen değeri ortaya koymaktadır. “Çevre Bilinci ve Temizlik” kategorisi ise, öğrencilerin sosyal sorumluluk bilincine sahip olduklarını ve çevreye saygı gösterdiklerini göstermektedir. Bu üç kategori birbirleriyle iç içe geçerek, öğrencilerin etkinlikte eğlenceli, sorumluluk sahibi ve toplulukla birlikte hareket eden bireyler olduğunu ortaya koymaktadır.

4.1.2.2 Piknik etkinliğinde anne ve babanızdan neler öğrendiniz?

Öğrencilerin günlüklerinden “Piknik etkinliğinde anne ve babanızdan neler öğrendiniz?” sorusuna ilişkin bulgulara kategori başlıkları altında aşağıda sırasıyla yer verilmektedir.

Çevre Bilinci ve Koruma

Bu kategori, öğrencilerin büyük bir kısmının anne ve babalarından çevreyi koruma ve temiz tutma konusunda önemli dersler aldığını göstermektedir. "Hepsini topla çevreyi koru" (Ö2), "Yere çöp atma. Yerdeki çöpü çöp kutusuna at" (Ö5), "Çöpe atın, doğaya katkı" (Ö6) gibi ifadeler bu kategorinin oluşturulmasında anahtar rol oynamaktadır (Ö2, Ö3, Ö5, Ö6, Ö8, Ö9, Ö10, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17). Bu görüşler, öğrencilerin çevre konusunda anne ve babaları tarafından bilinçlendirildiğini ve bu bilinci pratikte uygulamaya özendirildiğini gösterir.

Aktif Katılım ve Sorumluluk

Bu kategori çevre koruma, eylemlerinin ötesinde, öğrencilerin anne ve babalarından aldıkları mesajların, aktif katılım ve bireysel sorumluluk alma üzerine kurulu olduğunu vurgular. "Topla kızım" (Ö16), “yerdeki çöpü al” (Ö13), “çöpe at” (Ö6, Ö15, Ö16, Ö17), "Doğaya katkımız olsun. ... çöplerimizi toplayalım" (Ö15) ifadeleri bu duyguyu yansıtmaktadır (Ö6, Ö13, Ö15, Ö16, Ö17). Bu kategori, çevre korumanın sadece bir eylem değil, aynı zamanda bireysel bir sorumluluk ve topluma katkı sağlama fırsatı olarak görüldüğü anlaşılmaktadır.

Kategoriler Arası İlişki

Bu iki kategori arasındaki ilişki, öğrenciler anne ve babalarından aldıkları öğretilerin, sadece çevre bilinciyle sınırlı olmadığını, aynı zamanda genel bir sorumluluk duygusu ve topluma katkıda bulunma isteğini de içerdiğini gösterir. Çevre korumanın, bireylerin aktif katılımı ve sorumluluk almasıyla gerçekleşebileceği vurgulanırken, bu süreçte ahlaki ve etik değerlerin de ön plana çıktığı görülüyor. Ebeveynlerin çocuklarına öğrettikleri bu değerler, çevreye karşı sorumlu davranışın yanı sıra, genel olarak toplumsal sorumluluk ve yardımlaşma ruhunu da kapsıyor.

4.1.2.3 Piknikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?

Öğrencilerin günlüklerinden “Piknikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna ilişkin bulgulara Tablo 4.2’de yer verilmektedir.

Tablo 4. 2 Öğrencilerin “Piknikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna ilişkin görüşler

Görüşler	N
Evet	11
Hayır	2
Toplam	13

Tablo 4.2 incelendiğinde “Piknikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna öğrencilerin çoğunluğu (n=11) evet yanıtını vermektedir. Az sayıda öğrencinin (n=2) olumsuz görüşüne rastlanmaktadır.

4.1.2.4 Piknikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?

“Bu etkinlikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna “Evet” ve “Hayır” şeklinde yanıtını veren öğrenci görüşleriyle karşılaşılmaktadır. “Evet” veya “Hayır” yanıtından elde edilen bulgulara kategori başlıkları altında aşağıda sırasıyla yer verilmektedir.

Aile ile Zaman Geçirme

Öğrencilerin bir kısmı, etkinlikte anne ve babalarıyla zaman geçirmenin keyfini vurgulamıştır. Özellikle, “Çünkü annemle vakit geçirmek çok eğlenceliydi” (Ö8), “annemle oyun oynuyorum, annem yanımda oluyor, onunla birlikte sohbet ediyoruz”

(Ö15) ifadeleri bu kategorinin oluşmasında önemli rol oynamıştır (Ö8, Ö15). Bu kategori, aile bağlarının güçlendirilmesi ve aile üyeleri arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi açısından önem taşımaktadır.

Arkadaşlarla Eğlence

Bu kategori, öğrencilerin etkinlikte arkadaşlarıyla vakit geçirme ve birlikte oyun oynama deneyimlerine odaklanır. "Arkadaşlarımla oyun oynamak güzeldi" (Ö2), "Çünkü arkadaşlarımla takılmak oyun oynamak" (Ö6) ifadeleri bu kategoriyi güçlendirir (Ö2, Ö6). Bu kategori, sosyal etkileşimin ve arkadaşlık ilişkilerinin önemini vurgular.

Aktivite Çeşitliliği ve Farklılık

Öğrenciler, etkinlikteki çeşitli aktivitelerden ve yeniliklerden bahsetmişlerdir. "Çok eğlendik, oyuncaklara bindik. Farklılık oldu" (Ö13), "hep birlikte voleybol oynadık ve piknik yaptık" (Ö12) gibi ifadeler (Ö10, Ö16), bu kategorinin oluşumuna katkı sağlamıştır. Bu kategori, etkinliğin sunduğu çeşitli eğlence ve aktivite olanaklarının öğrenciler üzerindeki olumlu etkisini gösterir.

"Bu etkinlikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?" sorusuna "Hayır" yanıtını veren öğrenci görüşleri

Beklentiler ve Hayal Kırıklıkları

Bazı öğrenciler, etkinlikteki bazı kısıtlamalardan veya beklentilerinin karşılanmamasından bahsetmişlerdir. "Birçok şeye izin vermediler ama yine de eğlenceliydi" (Ö9), "Çünkü bizim gitmek istediğimiz yer Poyrazlar değil Ormanya'ydı. Yani anlayacağınız istediğimiz pek de olmadı." (Ö17) ifadeleri beklentiler ve hayal kırıklıklarının nedenini ortaya koymaktadır (Ö9, Ö17). Bu kategori, etkinliklerin her zaman öğrencilerin tam beklentilerini karşılamayabileceğini, ancak yine de olumlu deneyimler sunabileceğini gösterir.

Kategoriler Arası İlişki

Bu kategoriler, etkinlik deneyiminin çok boyutlu doğasını yansıtır. "Aile ile Zaman Geçirme" ve "Arkadaşlarla Eğlence" kategorileri, etkinliğin sosyal bağları güçlendirme ve eğlence sunma yönlerini vurgular. "Aktivite Çeşitliliği ve Yenilik" kategorisi, etkinliğin sunduğu çeşitli eğlence ve öğrenme fırsatlarını ön plana çıkarır. "Beklentiler ve Hayal Kırıklıkları" kategorisi ise, etkinliklerin her zaman öğrencilerin tüm beklentilerini karşılamayabileceğini, ancak genel olarak olumlu bir deneyim

sunabileceğini hatırlatır. Bu kategoriler birlikte, etkinlik deneyiminin hem bireysel hem de toplumsal açıdan nasıl zengin ve karmaşık olabileceğini gösterir.

4.1.3 “SB.6.5.2. Kaynakların bilinçsizce tüketilmesinin canlı yaşamına etkilerini analiz eder” Kazanımına ilişkin piknik etkinliğinde veli günlüklerinden elde edilen bulgular

İlgili kazanım kapsamında gerçekleştirilen “Aile Pikniği Etkinliği” sonunda velilerin doldurduğu günlüklerden elde edilen bulgulara soru başlıkları altında aşağıda yer verilmektedir.

4.1.3.1 Etkinlikte çocuğunuzla birlikte neler yaptınız?

“Etkinlikte çocuğunuzla birlikte neler yaptınız?” sorusuna ilişkin bulgulara kategori başlıkları altında aşağıda sırasıyla yer verilmektedir.

Yemek Hazırlığı ve Paylaşımı

Çoğu veli, etkinlik sırasında çocuklarıyla birlikte yemek hazırlama (V2, V5, V15, V16, V17) ve yeme etkinliklerine katıldıklarını (V2, V3, V6, V8, V9, V10, V13, V14, V15, V16, V17) belirtmiştir. Bu kategorideki görüşlerin bazıları “Birlikte sofrayı hazırladık...” (V2), “Yemekleri hazırladık...” (V5), “... Yemek yedik ...” (V9, V10), “Yemek yedik, sofrayı hazırladık ...” (V15), “...Sofra hazırlama bittikten sonra birlikte evden getirdiğimiz yemekleri yedik...” gibi görüşleri içermektedir. Bu kategori kapsamındaki görüşlerin velilerin çocuklarıyla birlikte sofraya hazırlama, yemek yeme ve ardından etrafı temizleme gibi faaliyetleri içerdiği anlaşılmaktadır.

Doğa ve Çevre Etkinlikleri

Ebeveynler, çocuklarıyla birlikte “... Ardından yürüyüş yaptık doğayı gözlemledik, trene bindik, hayvanları gözlemedik ...” (V3) ve “...doğayı gezdik ...” (V10) ifadeleriyle doğada vakit geçirdiklerini, çevreyi gezdiklerini (V13) ve “... çevre temizliği bilinci oluşturmak için hep birlikte gittik mekân temizliği yaptık...” (V8), “... çöpleri topladık ...” (V14, V15, V16, V17) görüşleriyle çevre temizliği bilincini pekiştirdiklerini ifade etmişlerdir. Yürüyüş yapma, doğayı gözlemleme, parkta oynama ve çevre temizliği gibi etkinlikler velilerin çocuklarıyla birlikte yaptığı etkinlikler olarak dikkat çekmektedir.

Oyun ve Eğlence

Bu kategori, velilerin piknik etkinliği sırasında çocuklarıyla birlikte “... top oynadık...” (V3), “... çocuk oyunları ...” (V8), “.. oyun oynama...” (V9, V14), “parkta oynadık...” (V10), V13, V14, V17) ve eğlenceye katılma (V3, V12) gibi yaptıkları faaliyetleri kapsar. Velilerin çocuklarıyla piknikte top oynamak, parkta oyunlar oynamak, piknik yapmak ve onların oyunlarına eşlik etmek gibi etkinlikleri, çocuklarıyla birlikte geçirdikleri oyun ve eğlencenin bir parçasıdır.

Kategoriler Arası İlişki

Bu kategoriler, etkinliğin veli ve çocuklar için sağladığı zengin ve çok yönlü deneyimi gösterir. “Yemek Hazırlığı ve Paylaşımı” kategorisi, aile içi ilişkileri güçlendirme ve birlikte çalışma becerilerini geliştirme üzerine odaklanırken, “Doğa ve Çevre Etkinlikleri” kategorisi, doğaya olan saygıyı ve çevre bilincini artırır. “Oyun ve Eğlence” kategorisi ise, çocukların fiziksel ve sosyal becerilerini geliştiren eğlenceli ve etkileşimli bir ortam sunar. Bir araya geldiklerinde, bu kategoriler, etkinliğin hem eğitici hem de eğlenceli bir deneyim olduğunu vurgular.

4.1.3.2 Etkinlikte çocuğunuza katkılarınız nelerdir?

“Etkinlikte çocuğunuza katkılarınız nelerdir?” sorusuna ilişkin bulgulara kategori başlıkları altında aşağıda yer verilmektedir.

Çevre Bilinci ve Sorumluluğu

Bu kategori, velilerin çocuklara çevre bilinci ve çevreyi korumanın önemi hakkında eğitim verdiğine işaret etmektedir. “Çocuğuma öğretmenin söylediği gibi çöpleri çöp kutusuna atmasını ve çevreyi temiz tutmasının önemini anlattım. Herkes kapısının önünü temizlerse her yer temiz olur dedim” (V2), “Çocuğum için güzel bir etkinlik oldu. Doğa için farklıları gözlemledik. Beraber sofrayı hazırladık. Küçük sorumluluklar aldılar” (V3), “Onlara çöpleri yere atmamasını söyledik” (V5), “Çöp topladık doğaya katkı” (V6), “Çevre temizliğine yardım etmek”. (V8), “Çevreyi temiz tutabilmek için neler yapmamız gerektiğini, umuma açık alanlarda nasıl hareket edilir konusunu, doğanın insanlar için olan önemini anlattım.” (V12), “Çocuğuma çevreyi temiz bırakmanın ne kadar önemi olduğunu söyledim.” (V16), “Etrafa çöp atmaması gerektiğini belirttim.” (V17) gibi ifadeler bu kategoriyi destekler. Veliler çocuklarına çöpleri çöp kutusuna atmalarını, çevreyi temiz tutmalarını ve doğaya katkı sağlamalarını öğrettiklerini belirtir. Bu

kategori, velilerin çocuklarına çevre konusunda bilinç aşılama için aktif bir rol oynadıklarını gösterir.

Doğa Gözlemi ve Keşfi

Bazı veliler, çocuklarıyla birlikte doğayı gözlemleme ve keşfetme etkinliklerine katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu kategorideki “... Doğadaki varlıkları gözlemledi. Kuş seslerini dinledi. Ördeklerin doğal yaşamını gözlemledi” (V15), “Doğa için farklılıkları gözlemledik” (V3) gibi görüşler bazı velilerin çocuklarıyla birlikte doğayı gözlemleme ve keşfetme etkinliklerine katıldıklarını göstermektedir.

Kategoriler Arası İlişki

Bu kategoriler, velilerin çocuklarına çevre bilinci ve sorumluluğu kazandırma, sorumluluk ve katılımı teşvik etme ve doğa gözlemi ve keşfi yoluyla öğrenmeyi destekleme çabalarını gösterir.

4.1.3.3 Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?

Veli günlüklerinden “Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna ilişkin bulgulara Tablo 4.3’te yer verilmektedir.

Tablo 4. 3 Velilerin “Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna ilişkin görüşler

Görüşler	N
Evet	13
Hayır	-
Toplam	13

Tablo 4.3 incelendiğinde “Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna görüş bildiren velilerin hepsi (n=13) evet yanıtını vermektedir.

4.1.3.4 Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?

“Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna ilişkin bulgulara kategori başlıkları altında aşağıda yer verilmektedir.

Kaliteli Zaman ve Bağ Kurma

Bu kategori, velilerin çocuklarıyla birlikte kaliteli zaman geçirme ve güçlü bağlar kurma fırsatını değerlendirdiklerini kapsar. "Beraber güzel vakit geçirdik" (V3), "Çocuğumla güzel vakit geçirmek güzeldi" (V8), "Çocuğumla beraber güzel bir gün geçirdik" (V9), "Çocuğumla zaman geçirdiğim için mutlu oldum" (V14) ve "Çünkü beraber kaliteli ve eğlenceli zaman geçirdik" (V17) ifadeleri bu kategoriyi destekler. Bu kategori, etkinliğin aile içi ilişkileri güçlendirme ve veli-çocuk arasındaki bağı derinleştirme açısından önemini vurgular.

Eğlence ve Öğrenme

Ebeveynler, etkinlik sırasında eğlenmenin yanı sıra öğrenmenin de keyifli bir süreç olduğunu belirtmişlerdir. "Çok eğlendik hem öğrenmek bizim için güzel oldu" (V5), "Keyifliydi çok eğlendik. Hem eğlenmek hem öğrenmek bizim için güzeldi" (V13) ifadeleri bu kategoriyi güçlendirir. Bu kategori, etkinliğin hem eğitici hem de eğlenceli bir deneyim sunduğunu gösterir.

Sosyal Etkileşim

Bu kategori, etkinlik sırasında diğer velilerle ve öğretmenlerle sosyal etkileşimde bulunmanın velilere sağladığı fırsatları içerir. "Arkadaşlarıyla tanıştık, aileler ile konuştuk" (V6), "Sınıftaki diğer velilerle sohbet etme imkânı bulduk ayrıca öğretmenle tanıştık" (V16) gibi ifadeler, velilerin sosyal ağlarını genişletme ve topluluk içindeki ilişkilerini güçlendirme fırsatı bulduklarını işaret eder. Bu kategori, etkinliğin sosyal birleştirici bir rol oynadığını ve velilerin topluluk içindeki bağlarını güçlendirdiğini gösterir.

Çevre Bilinci

Velilerden yalnızca biri "Eğlenceli oldu. Çevreyi temiz tutma konusunda bilgi aldık" (V15) ifadesi ile etkinliğin çocuklara çevreyi temiz tutma konusunda bilgilendirici olduğunu belirtmiştir. Bu kategori, çocuklara çevre koruma konusunda bilgi verilmesinin ve bu konuda farkındalık yaratılmasının önemini vurgular.

Kategoriler Arası İlişki

Bu kategoriler, etkinliğin ebeveynler sağladığı zengin ve çok yönlü deneyimi gösterir. "Kaliteli Zaman ve Bağ Kurma" ile "Eğlence ve Öğrenme" kategorileri, etkinliğin aile içi ilişkileri güçlendirirken aynı zamanda eğitici bir deneyim sunduğunu vurgular. "Sosyal Etkileşim" kategorisi, topluluk içindeki sosyal bağların önemine dikkat çekerken,

“Çevre Bilinci” kategorisi, etkinliğin çocuklara ve velilere çevreye karşı sorumlu davranışlar konusunda bilgi ve farkındalık kazandırdığını gösterir. Bir araya geldiklerinde, bu kategoriler, etkinliğin hem bireysel hem de topluluk düzeyinde ebeveynlere katkıda bulunduğunu belirtir.

4.1.4 “SB.6.5.2. Kaynakların bilinçsizce tüketilmesinin canlı yaşamına etkilerini analiz eder” kazanımına ilişkin piknik etkinliğinde öğretmen günlüklerinden elde edilen bulgular

Araştırmacı ve uygulayıcı olan öğretmenin katılımcı gözlemci notlarında “Aile Pikniği Etkinliği”ne birkaç veli hariç tüm velilerin katılım gösterdiği anlaşılmaktadır. Bu notlarda ailelerle birlikte çocukların çevreyi temizledikten sonra geri dönüştürülebilir ürünleri ayıklayarak ilgili alanlara teslim ettikleri belirtilmektedir. Gözlem notlarında ailelerin çocuklarına yardım etmeleri yalnız çocuklarda değil ailelerde de çevre bilincinin oluşmasına katkı sağladığı ifade edilmektedir. Ancak etkinlikte bazı öğrencilerin oyunla daha çok vakit geçirdikleri gözlenmiştir. Araştırmacı sürecin başında daha iyi bir planlama yapılması gerektiğine dikkat çekmiştir. Aile katılımıyla gerçekleşen piknik etkinliğin genel olarak eğlenceli bir ders olarak geçtiği belirtilmiştir.

4.1.5 “SB.6.5.2 Kaynakların bilinçsizce tüketilmesinin canlı yaşamına etkilerini analiz eder” Kazanımına İlişkin Piknik Etkinliğinden Başarı Testi, Öğrenci, Veli ve Öğretmen Günlüklerinden Elde Edilen Bulguların Karşılaştırmalı Sonuçları

Bu başlık altında “Kaynakların bilinçsizce tüketilmesinin canlı yaşamına etkilerini analiz eder” kazanımıyla dolaylı olarak ilişkilendirilen aile katılımlı piknik etkinliğine ilişkin ebeveyn ve öğrenci görüşleri, araştırmacının katılımcı gözlem notları ve ilgili kazanıma ilişkin öğrenci başarı testi sonuçlarına karşılaştırmalı olarak yer verilmektedir.

Başarı testi sonuçlarına göre; deney ve kontrol grupları arasında ilgili kazanımının gerçekleşme düzeyi açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur. Bu durum aile katılım etkinliklerinin başarının artmasında daha az belirleyici olabileceğine işaret eder. İlgili kazanımın öğrencilere kazandırılıp kazandırılmadığını test eden başarı testindeki sorulardan biri doğrudan piknik etkinliğinin yapıldığı ormana ilişkin diğeri dördü dolaylı düzeyinde sorulardır. Öğrenci günlüklerinden aile katılımlı piknik etkinliğinin öğrencilere farklı kazanımları olduğu görülmektedir. Öğrenciler piknikte anne ve babalarıyla birlikte yaptıkları faaliyetlerde sofranın hazırlığı ve yemek yeme, birlikte oyun

oynama ve çöp toplama eylemlerinden bahsetmektedirler. Bu etkinlikte anne ve babalarından çevreyi koruma ve temiz tutma konusunda önemli dersler aldıkları, bu bilincin uygulamaya dönüştürülmesinde ebeveynleri tarafından özendirildikleri anlaşılmaktadır. Çocukların anne ve babalarından aldıkları mesajlarda çevre korumanın, bireylerin aktif katılımı ve sorumluluk almasıyla gerçekleşebileceği vurgusu dikkat çekmektedir. Bu süreçte çocukların ebeveynlerinden aldıkları sözlü uyarılarda ahlaki ve etik değerlerin de ön plana çıktığı görülmektedir. Ebeveynlerin çocuklarına öğrettikleri bu değerler, çevreye karşı sorumlu davranışın yanı sıra, genel olarak toplumsal sorumluluk ve yardımlaşma ruhunu da kapsamaktadır. Bu koşullar içerisinde çocuklar piknikte anne ve babalarıyla birlikte zaman geçirmenin eğlenceli olduğunu, onlarla çeşitli etkinlikler yaptıklarını vurgulamaktadır. Yalnız bazı öğrenciler olumsuz bir durum olarak, etkinlikteki bazı kısıtlamalardan veya beklentilerinin karşılanmamasından bahsetmişlerdir.

Velilerin görüşme sonuçlarından piknik etkinliğinde, çocuklarının da ifade ettiği gibi sofr hazırlama, yemek yeme ve yürüyüş yapma, doğayı gözlemleme, top oynama, parkta oyunlar oynama ve ardından çevre temizleme gibi faaliyetler yaptıkları anlaşılmaktadır. Velilerin çocuklarına, çocuklarının da ifade ettiği gibi çevre bilinci ve çevre korumanın önemi hakkında eğitim verdiğine dair görüşlere rastlanmaktadır. Bu sonuçlar velilerin çocuklarına çevre konusunda bilinç aşılamak için aktif bir rol üstlendiklerini göstermektedir. Velilerin etkinlikte, çocuklarında ifade ettiği gibi çocuklarıyla birlikte zaman geçirmekten keyif aldıkları, eğlendikleri, kaliteli zaman geçirme ve güçlü bağlar kurma fırsatına sahip oldukları anlaşılmaktadır. Veliler aynı zamanda diğer veliler ve öğretmenle sosyal ağlarını genişletme ve topluluk içindeki ilişkilerini güçlendirme fırsatına sahip olduklarını işaret eden görüşler de bildirmektedir.

Araştırmacı ve uygulayıcı olan öğretmen katılımcı gözlemci notlarında ailelerle birlikte çocukların çevreyi temizledikten sonra geri dönüştürülebilir ürünleri ayıklayarak ilgili alanlara teslim ettiklerini belirtilmektedir. Çöplerin ayrıştırılması faaliyetine çocukların ve velilerin ifadelerinde rastlanmamaktadır. Gözlem notlarında piknikte çevre temizleme etkinliğinin hem çocuklarda hem de ailelerde çevre bilincinin oluşmasına olumlu katkı sağladığı ifade edilmektedir. Veli ve çocukların görüşleri katılımcı gözlemci notlarıyla uyumludur. Ancak öğretmen etkinler sırasında bazı çocukların oyunla daha çok vakit geçirdiklerini bildirmektedir. Bu soruna çözüm olarak öğretmen sürecin başında daha iyi bir planlama yapılması gerektiğine dikkat çekmektedir.

4.2. İkinci Alt Amaç “SB.6.5.3. Türkiye’nin coğrafi özelliklerini dikkate alarak yatırım ve pazarlama proje önerileri hazırlar” Kazanımına İlişkin Bulgular

İlgili kazanım çerçevesinde aile katılımıyla gerçekleştirilen “Aile Projesi Etkinliği”ne ait bulgular; öğrenci başarı testi, öğrenci görüşleri, veli görüşleri, katılımcı gözlemci notları ve karşılaştırmalı sonuçlar şeklinde beş başlık altında bu bölümde sunulmaktadır.

4.2.1. “SB.6.5.3. Türkiye’nin coğrafi özelliklerini dikkate alarak yatırım ve pazarlama proje önerileri hazırlar” kazanımına ilişkin başarı testi sonuçları

Öğrencilere uygulanan başarı testinde “SB.6.5.3. Türkiye’nin coğrafi özelliklerini dikkate alarak yatırım ve pazarlama proje önerileri hazırlar” K3 kazanımına yönelik bilgi düzeyinde dört ve analiz düzeyinde bir olmak üzere beş soru yer almaktadır. Başarı testinde ilgili kazanıma ilişkin başarı sonuçlarında, uygulanan aile katılım etkinliklerinin etkisini ölçmek amacıyla, deney ve kontrol grupları arasında bir fark yaratıp yaratmadığının incelenmesi için istatistiksel analizler yapılmıştır. Bu bağlamda, test varsayımlarını sağlamayan ilgili kazanım verileri için ise Mann-Whitney U testi uygulanmıştır.

“Türkiye’nin coğrafi özelliklerini dikkate alarak yatırım ve pazarlama proje önerileri hazırlar” kazanımı değişkeninin karşılaştırılması amacıyla gerçekleştirilen Mann-Whitney U testi sonuçları, incelenen deney ve kontrol grupları arasındaki medyan farklılıklarını değerlendirmek için kullanılmıştır. Test sonuçlarını içeren tabloya aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 4.4 “SB.6.5.3. Türkiye’nin coğrafi özelliklerini dikkate alarak yatırım ve pazarlama proje önerileri hazırlar” K3 kazanımı için Mann-Whitney U Testi sonuçları ve grup tanımlayıcıları

Değişken	İstatistik	p	Grup	N	Ortalama	Medyan	SD	SE
K3	43.0	0.002	D	16	22.8	25.0	4.07	1.02
			K	14	13.9	15.0	8.81	2.35

Tablo 4.4 incelendiğinde ilgili kazanım için $U=43.0$ ve $p=0.002$ olarak bulunmuştur. Bu sonuç ilgili kazanım değişkeninde deney ve kontrol grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı farkların olduğunu göstermektedir. İlgili kazanım değişkeni, grupların ortalama ve medyan değerlerinde belirgin farklılıklar göstererek, bu değişkenin aile proje etkinliğinin öğrencinin başarısında kritik bir rol oynadığını düşündürmektedir.

4.2.2 “SB.6.5.3. Türkiye’nin coğrafi özelliklerini dikkate alarak yatırım ve pazarlama proje önerileri hazırlar” kazanımına ilişkin öğrencilerin aile projesi etkinliği günlüklerinden elde edilen bulgular

İlgili kazanım kapsamında gerçekleştirilen “Aile Projemiz Etkinliği” sonunda öğrencilerin doldurduğu günlüklerden elde edilen bulgulara soru başlıkları altında aşağıda yer verilmektedir.

4.2.2.1. Etkinlikte anne ve babanızla birlikte neler yaptınız?

Öğrencilerin günlüklerinden “Etkinlikte anne ve babanızla birlikte neler yaptınız?” sorusuna ilişkin bulgulara kategori başlıkları altında aşağıda sırasıyla yer verilmektedir.

Proje Geliştirme

Öğrencilerin birçoğu, etkinlik sırasında aile üyeleriyle birlikte çeşitli projeler geliştirdiklerini belirtmişlerdir. "Projemizin başlığını bulduk" (Ö1), "Kendimizin fındıklığı olduğu için fındık adına proje yaptık" (Ö3), "Yaptığım projenin konusunu belirledik" (Ö10), “Neden bu fabrikayı kurduk?” (Ö11) gibi ifadeler bu kategoriyi oluşturur. Bu kategori, öğrencilerin ve ailelerinin birlikte yaratıcı ve yenilikçi fikirler üretme süreçlerine odaklanmaktadır.

Araştırma Yapma

Öğrencilerin, projelerini geliştirirken önemli bir adım olarak araştırma yapmanın altını çizmişlerdir. "Araştırma yaptık" (Ö2, Ö4, Ö13,), "İnternette projeyi nasıl yaparız diye araştırdık" (Ö14) ifadeleri bu kategorinin oluşumunda kilit rol oynamıştır. Bu kategori, projelerin başarılı bir şekilde tamamlanabilmesi için gereken bilgi ve kaynak arayışını vurgular.

Fabrika Kurma

Birçok öğrenci, etkinlikte anne ve babalarıyla birlikte fabrika kurduklarını ifade etmiştir. "Fabrika kurduk" (Ö2, Ö4, Ö6, Ö7), "Jelibon fabrikasını tasarladık" (Ö11), "Babamla birlikte bir yumurta fabrikası kurduk" (Ö17) gibi görüşler, bu kategorinin merkezinde yer alır. Bu kategori, öğrencilerin ve ailelerinin somut bir üretim faaliyetine katılımlarını ve elde ettikleri pratik deneyimleri gösterir.

Karar Verme Süreçleri

Öğrenciler, projeleri ve fabrikaları hakkında önemli kararlar aldıklarını belirtmişlerdir. "Hangi fabrikayı kuracağımızı düşünüp karar verdik" (Ö8,Ö9), "Hangi fabrikayı kuracağımızı kararlaştırdık" (Ö13) "Önce fabrikayı nereye kuracağımızı konuştuk" (Ö15) ifadeleri, bu kategorinin önemini vurgular. Bu kategori, etkinlik sırasında yaşanan planlama ve karar verme süreçlerinin önemine işaret eder.

Kategoriler Arası İlişki

Bu dört kategori arasındaki ilişki, etkinliğin öğrencilere ve ailelerine yaratıcılık, araştırma, uygulama ve karar verme gibi çeşitli yetenekler kazandırma potansiyelini gösterir. "Proje Geliştirme ve Fabrika kurma" kategorileri, öğrencilerin pratik ve yaratıcı düşünme becerilerini geliştirmelerine olanak tanırken; "Araştırma Yapma" ve "Karar Verme Süreçleri" kategorileri, bilgi arayışı ve stratejik düşünmenin önemini vurgular. Bu kategoriler birlikte, etkinliğin eğitim ve öğrenme deneyimi olarak zenginliğini ve öğrencilerin aileleriyle birlikte geçirdikleri kaliteli zamanın değerini ortaya koyar.

4.2.2.2 Etkinlikte anne ve babanızdan neler öğrendiniz?

Öğrencilerin günlüklerinden "Etkinlikte anne ve babanızdan neler öğrendiniz?" sorusuna ilişkin bulgulara kategori başlıkları altında aşağıda sırasıyla yer verilmektedir.

Yerel Bilgiler ve Kültürel Öğrenim

Bu kategori, öğrencilerin anne ve babalarından öğrendikleri yerel ve kültürel bilgilere odaklanmaktadır. Örneğin, "Erzurum'da hayvancılığın çok yapıldığını öğrendik" (Ö2), "Rize'de çay yetiştirildiğini öğrendik" (Ö4), "Kaynarca'nın lahanası meşhur olduğunu öğrendim" (Ö7), "Fındığın en çok yetiştiği yerin Karadeniz bölgesi olduğunu öğrendim" (Ö9, Ö10), gibi ifadeler, bu kategoriyi oluşturur. Bu kategori, ailelerin çocuklarına yerel kültür, tarım ve coğrafya hakkında bilgi aktarımının önemini vurgular.

Ekonomik ve İşletme Bilgileri

Öğrenciler, ailelerinden ekonomik faaliyetler ve işletme kurma konularında bilgiler aldıklarını ifade etmişlerdir. "Fabrika nasıl kurulur onu öğrendim" (Ö7, Ö13, Ö16), "Tekstil işinde ne kadar işçi çalıştırılacağını öğrendik" (Ö8), "Eğer bir gün bir işyeri açarsak nelere dikkat etmeliyiz" (Ö14) gibi görüşler, bu kategorinin oluşumunda etkilidir. Bu kategori, ailelerin çocuklarına iş dünyası ve üretim süreçleri hakkında pratik bilgiler aktarımının önemine işaret eder.

Bilimsel ve Teknolojik Bilgi

Bu kategori, öğrenciler anne ve babalarından özellikle bilimsel ve teknolojik konular hakkında öğrendikleri bilgileri kapsar. "Babamdan ARGE'nin ne demek olduğunu öğrendim" (Ö12) ifadesi bu kategorinin bir parçasıdır. Bu kategori, ailelerin çocuklarını bilimsel ve teknolojik gelişmeler konusunda bilgilendirmesinin önemini gösterir.

Kategoriler Arası İlişki

Bu dört kategori, ailelerin çocuklarına aktardıkları bilgi ve değerlerin geniş bir yelpazeyi kapsadığını gösterir. "Yerel Bilgiler ve Kültürel Öğrenim" ile "Çevresel Bilinç ve Sorumluluk" kategorileri, ailelerin çocuklarına çevreleri ve yerel kültürlerine dair bilinç kazandırdığını vurgular. "Ekonomik ve İşletme Bilgileri" ile "Bilimsel ve Teknolojik Bilgi" kategorileri ise, ailelerin çocuklarına iş dünyası, ekonomi, bilim ve teknoloji hakkında önemli bilgiler aktardığını gösterir. Bu kategoriler arasındaki ilişki, aile eğitiminin çocukların hem sosyal hem de akademik gelişimine katkıda bulunan çok yönlü bir süreç olduğunu ortaya koyar.

4.2.2.3 Etkinlikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?

Öğrencilerin günlüklerinden "Bu etkinlikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?" sorusuna ilişkin bulgulara Tablo 4.5'te yer verilmektedir.

Tablo 4.5 Öğrencilerin "Bu etkinlikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?" sorusuna ilişkin görüşler

Görüşler	n
Evet	16
Görüş Bildirmeyen	1
Toplam	17

Tablo 4.5 incelendiğinde "Bu etkinlikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?" sorusuna öğrencilerin çoğunluğu (n=16) evet yanıtını vermektedir. Sadece bir öğrencinin (n=1) görüş bildirmediği görülmektedir.

4.2.2.4 Bu etkinlikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?

“Evet” veya “Hayır” yanıtından elde edilen bulgulara kategori başlıkları altında aşağıda sırasıyla yer verilmektedir.

Aileyle Birlikte Yaratıcılık ve Hayal Kurma

Öğrencilerin birçoğu, etkinliğin aileleriyle birlikte yaratıcı fikirler geliştirme ve hayal kurma fırsatı sunduğunu vurgulamıştır. "Çünkü ailemle birlikte hayal kurduk" (Ö1), "Çünkü ailemle vakit geçirmek beni mutlu ediyor ayrıyeten ailemle hayali fabrika kurmak eğlenceliydi" (Ö14) ifadeleri bu kategoriyi oluşturur. Bu kategori, aile bağlarının güçlendirilmesi ve yaratıcılığın teşvik edilmesi açısından önem taşır.

Öğrenme ve Bilgi Edinme

Öğrenciler, etkinlik sırasında aileleriyle birlikte yeni bilgiler öğrendiklerini ve bu sürecin eğlenceli olduğunu belirtmişlerdir. "Çok eğlendik ve bilgiler öğrendik" (Ö2), "Çok eğlenceli oldu ve ailemden yararlı bir şeyler öğrendim" (Ö10) gibi görüşler, bu kategorinin oluşumunda etkilidir. Bu kategori, öğrenmenin eğlenceli bir etkinlik olarak sunulmasının önemine işaret eder.

Birlikte Vakit Geçirme ve Eğlenme

Bu kategori, öğrencilerin etkinlik sırasında anne ve babalarıyla birlikte kaliteli zaman geçirip eğlendiklerini vurgular. "Çok yorulduk eğlendik" (Ö3), "Eğlenceli oldu" (Ö1,Ö2,Ö4,Ö5,Ö6,Ö9,Ö11,Ö12,Ö13,Ö15), "Ailemle birlikte bir hocanın verdiği etkinlik(ği) yapmak çok hoşuma gitti ve çok eğlenceliydi" (Ö7), "Çünkü ailemle vakit geçirmek beni mutlu ediyo(r)" (Ö15), "hem de birlikte vakit geçirdik" (Ö17) ifadeleri bu kategorinin bir parçasıdır. Bu kategori, aile içi ilişkilerin güçlendirilmesi ve eğlencenin önemini gösterir.

Hayal Gücünün Önemi ve Kendi Kendine Yeterlilik

Öğrenciler, etkinlik sayesinde kendi hayal güçlerinin ve kendilerine olan güvenlerinin arttığını belirtmişlerdir. "Çünkü ailemle birlikte hayal kurduk" (Ö1), "Çok eğlenceli oldu. Kendim yapsaydım kesinlikle çok kötü ve saçma olurdu. Annemle yapınca çok eğlenceli oldu" (Ö5), "ailemle hayali fabrika kurmak eğlenceliydi" (Ö14), "Çünkü hayal gücümü bir kâğıda aktarmak benim için çok güzeldi" (Ö16) ifadeleri bu kategoriyi destekler. Bu

kategori, bireysel yaratıcılığın ve özgüvenin geliştirilmesi açısından kritik bir öneme sahiptir.

Kategoriler Arası İlişki

Yukarıdaki dört kategori, etkinliğin öğrencilere ve ailelerine sağladığı geniş bir deneyim yelpazesini ortaya koyar. “Aileyle Birlikte Yaratıcılık ve Hayal Kurma” İle “Öğrenme ve Bilgi Edinme” kategorileri, aile içindeki etkileşimin hem eğitici hem de yaratıcı bir süreç olduğunu vurgular. “Birlikte Vakit Geçirme ve Eğlenme Kategorisi”, aile ilişkilerinin güçlendirilmesi ve ortak anıların oluşturulmasının önemini gösterirken; “Hayal Gücünün Önemi ve Kendi Kendine Yeterlilik” kategorisi, bireysel gelişim ve özgüvenin artırılması üzerinde durur. Bu kategoriler birlikte, ailelerin çocuklarının eğitimi ve gelişimi üzerindeki olumlu etkilerini ve etkinliğin öğrencilere sunduğu farklı öğrenme ve gelişim fırsatlarını gösterir.

4.2.3 “SB.6.5.3. Türkiye’nin coğrafi özelliklerini dikkate alarak yatırım ve pazarlama proje önerileri hazırlar” kazanımına ilişkin aile projesi etkinliğinde veli günlüklerinden elde edilen bulgular

İlgili kazanım kapsamında gerçekleştirilen “Aile Projemiz Etkinliği” sonunda velilerin doldurduğu günlüklerden elde edilen bulgulara soru başlıkları altında aşağıda yer verilmektedir.

4.2.3.1 Etkinlikte çocuğunuzla birlikte neler yaptınız?

“Etkinlikte çocuğunuzla birlikte neler yaptınız?” sorusuna ilişkin bulgulara kategori başlıkları altında aşağıda sırasıyla yer verilmektedir.

Girişimcilik ve Proje Geliştirme

Bu kategori, çocuklarla birlikte girişimcilik faaliyetlerine katılma ve çeşitli projeler geliştirme etkinliklerini kapsar. Fabrika kurma, proje konusu belirleme ve işletme kurulumu ile ilgili araştırmalar yapma gibi faaliyetler bu kategoriyi destekler. “3-5 tavuk aldık, kızım ile beraber baktık” (V1), “proje yaptık” (V3, V13, V16, V17), “fabrika kurduk” (V7, V8, V9, V13, V16, V17) gibi ifadeler bu kategorinin önemli kodlarıdır. Bu kategori, velilerin çocuklarına girişimcilik ruhunu aşılamaya çalıştığını ve onları pratik projelerle eğitim süreçlerine dâhil ettiğini gösterir.

Eğitim ve Öğrenim

Öğrenciler, etkinlik sırasında çocuklarıyla birlikte öğrenme ve bilgi edinme deneyimlerini vurgulamışlardır. Araştırma yapma, yeni konular hakkında bilgi edinme ve bunları tartışma etkinlikleri, bu kategorinin bir parçasıdır. “Bir şeyler öğrendik...” (V2), “...araştırma yaptık” (V4, V11, V12), “...birbirimizi bilgilendirdik” (V7) gibi ifadeler kategoriye destekleyen önemli kodlardır. Bu kategori, çocukların bilgi edinme sürecinde velilerin aktif rol aldığını ve bu sürecin hem eğitici hem de eğlenceli olduğunu belirtir.

Sosyal ve Aile İçi Etkileşim

Bu kategori, velilerin çocuklarıyla birlikte sosyal ve eğlenceli aktiviteler gerçekleştirdiklerini içerir. Öğrenirken eğlenme ve birlikte vakit geçirme gibi etkinlikler, bu kategoriye güçlendirir. “3-5 tavuk aldık, kızımınla beraber baktık” (V1), “...öğrendik hem de eğlendik” (V2, V4), “...etkinlikle alakalı tartıştık” (V8) önemli kodlardır. Bu kategori, etkinliğin aile içi bağları güçlendirme ve kaliteli zaman geçirme fırsatı sunduğunu gösterir.

Kategoriler Arası İlişki

Bu kategoriler, etkinliğin veli ve çocuk için sağladığı zengin ve çok yönlü deneyimi gösterir: girişimcilik ve proje geliştirme, eğitim ve öğrenim, sosyal ve aile içi etkileşim. “Girişimcilik ve Proje” geliştirme kategorisi, çocukların pratik beceriler kazanmasına ve girişimcilik ruhunu deneyimlemesine olanak tanırken, “Eğitim ve Öğrenim” kategorisi, öğrenmenin önemini ve sürekli bir süreç olduğunu vurgular. “Sosyal ve Aile İçi Etkileşim” kategorisi ise, bu deneyimlerin çerçevesini oluşturarak, etkinliğin sadece bilgi edinme ve beceri geliştirme fırsatı olmadığını, aynı zamanda aile içi ilişkileri güçlendiren ve eğlenceli anlar sunan bir ortam olduğunu belirtir. Bir araya geldiklerinde bu kategoriler, etkinliğin hem bireysel gelişime hem de aile içi bağların güçlenmesine katkıda bulunan kapsamlı bir deneyim sunduğunu gösterir.

4.2.3.2 Etkinlikte çocuğunuza katkılarınız nelerdir?

“Etkinlikte çocuğunuza katkılarınız nelerdir?” sorusuna ilişkin bulgulara kategori başlıkları altında aşağıda sırasıyla yer verilmektedir.

Pratik Bilgi ve Beceri Aktarımı

Bu kategori, çocuklara hayvan bakımı, fabrika kurma, geri dönüşüm gibi pratik bilgilerin ve becerilerin aktarılmasını içerir. Velilerin çocuklarına “tavuk bakımı” (V1), “findık

üretimi” (V3, V10), “lahana turşusu yapımı” (V7) ve “çevre temizliği” (V15) gibi konularda bilgi verdikleri görülmektedir. Bu kategori, çocukların gerçek hayatta kullanabilecekleri pratik bilgileri ve becerileri öğrenmelerinin önemini vurgular.

Girişimcilik ve Yenilikçilik

Veliler, çocuklarının girişimcilik ruhunu teşvik etmek ve onlara iş kurma ile ilgili temel kavramları öğretmek için çaba sarf etmişlerdir. “Fabrika kurma” (V2, V6, V7, V8, V13), “işletme araştırmaları” (V12) ve “sektörel ihtiyaçlara yönelik öneriler” (V11, V17) gibi kodlar bu kategoriyi destekler. Bu kategori, çocukların girişimcilik becerilerini geliştirmelerine ve yenilikçi düşünme yeteneklerini artırmalarına katkı sağlar.

Çevre Bilinci ve Sürdürülebilirlik

Veliler, çocuklarına çevre bilinci ve sürdürülebilirlik konularında bilgi verdiklerini ifade etmişlerdir. “Çevreyi temiz tutmanın gerekliliği” (V15) ve “çevre dostu projeler” (V11) bu kategorinin altında toplanır. Bu kategori, çocukların çevreye karşı sorumlu bireyler olarak yetişmelerine katkıda bulunur.

Kategoriler Arası İlişki

Bu kategoriler arasındaki ilişki, etkinliğin velilerin çocuklarına hayatın farklı yönlerinde önemli dersler verme fırsatı sunduğunu gösterir. “Pratik Bilgi ve Beceri Aktarımı” kategorisi, çocukların günlük yaşamda karşılaşılabilecekleri durumlar için hazırlıklı olmalarını sağlar. “Girişimcilik ve Yenilikçilik” kategorisi, çocukların problem çözme becerilerini ve yenilikçi düşünme yeteneklerini geliştirmelerine yardımcı olur. “Çevre Bilinci ve Sürdürülebilirlik” kategorisi ise, çocukların çevresel sorunlara karşı duyarlı ve bilinçli bireyler olarak büyümelerine katkı sağlar. Bir araya geldiklerinde bu kategoriler, etkinliğin çocukların hem bireysel hem de toplumsal düzeyde gelişimine önemli katkılar sağladığını gösterir.

4.2.3.3 Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?

Veli günlüklerinden “Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna ilişkin bulgulara Tablo 4.6’da yer verilmektedir.

Tablo 4. 6 Velilerin “Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna ilişkin görüşleri

Görüşler	n
Evet	17
Hayır	-
Toplam	17

Tablo 4.6 incelendiğinde “Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna görüş bildiren velilerin hepsi (n=17) evet yanıtını vermektedir.

4.2.3.4 Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?

“Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna ilişkin bulgulara kategori başlıkları altında aşağıda sırasıyla yer verilmektedir.

Eğitim ve Öğrenim

Öğrenciler, çocuklarıyla öğrenme sürecinin bir parçası olmanın keyfini çıkardıklarını belirtmişlerdir. Bu kategori, çocuklara yeni bilgiler ve beceriler öğretme, birlikte araştırma yapma ve yeni konseptler geliştirme etkinliklerini kapsar. “...bir şeyler öğretmek hoşuma gitti” (V1, V10), “araştırarak vakit geçirmek güzel oldu” (V12), “sağlıklı bir jelibon yaratmış olduk” (V11) gibi ifadeler bu kategoriyi destekleyen önemli kodlardır. Bu kategori, velilerin çocuklarının eğitimine katkıda bulunmanın ve onlarla öğrenmenin mutluluğunu yaşadıklarını gösterir.

Eğlence ve Zevk

Bu kategori, etkinliğin hem veliler hem de çocuklar için eğlenceli bir deneyim olduğunu vurgular. Hayal kurma, fabrika yapma ve jelibon yaratma gibi yaratıcı aktivite etkinlikleri bu kategorinin altında toplanır. “Birlikte çok eğlendik” (V4, V5, V10, V15, V16), “bir fabrika yapmak eğlenceliydi” (V8, V13, V16), “...sağlıklı bir jelibon yaratmış olduk” (V11), “Bu kategori, öğrenme sürecinin yanı sıra sosyal ve eğlenceli etkinliklerin de aile bağlarını güçlendirdiğini ve keyifli anlar yarattığını gösterir.

Mutluluk ve Memnuniyet

Öğrenciler, çocuklarının mutluluğundan ve etkinlikteki katılımlarından memnuniyet duyduklarını ifade etmişlerdir. Çocukların mutluluğunun velilere de mutluluk getirdiği ve etkinliğin veli-çocuk ilişkisini güçlendirdiği bu kategoride öne çıkar (V3, V6, V14, V17). “Çocuğuma bir şeyler öğretmek hoşuma gitti” (V1, V16), “Ona katkım olduysa ben çok mutluyum” (V4, V14) ifadeleri bu kategoriye destekleyen kodlardır. Bu kategori, aile içi ilişkilerde pozitif etkileşimin ve mutlu anların önemini vurgular.

Kategoriler Arası İlişki

Bu kategoriler arasındaki ilişki, etkinliğin ailelere sadece bilgi ve beceri aktarımı fırsatı sunmakla kalmayıp, aynı zamanda eğlenceli ve mutlu anlar yaşama şansı da verdiğini gösterir. “Eğitim ve Öğrenim” ile “Eğlence ve Zevk” kategorileri, öğrenmenin hem eğitici hem de keyifli olabileceğini belirtirken, “Mutluluk ve Memnuniyet” kategorisi, bu sürecin aile içi mutluluğa ve memnuniyete nasıl katkıda bulunduğunu vurgular. Bir araya geldiklerinde, bu kategoriler, etkinliğin hem bireysel hem de aile olarak gelişim için zengin ve kapsamlı bir deneyim sunduğunu gösterir.

4.2.4 “SB.6.5.3. Türkiye’nin coğrafi özelliklerini dikkate alarak yatırım ve pazarlama proje önerileri hazırlar” kazanımına ilişkin aile projesi etkinliğinde öğretmen günlüklerinden elde edilen bulgular

Araştırmacı ve uygulayıcı olan öğretmenin katılımcı gözlemci notlarında ikinci aile katılım etkinliği olan aile projesi etkinliğine tüm velilerin katılım gösterdiği not edilmektedir. Araştırmacı velilerin, aile projesi etkinliğine verdikleri önemi vurgulamaktadır. Etkinliğin uygulanma aşamasında velilerin çevreyi daha iyi tanımlarının, uygulanabilir projeler oluşturulmasına katkı sağladığını ifade etmektedir. Bazı öğrencilerin sorumluluklarını ailelerine devretme eğiliminde olduğu bulgusunu aktarmaktadır. Araştırmacı, birlikte tasarlanan projelerin velilerin eğitim sürecine daha fazla katılımını sağladığını vurgulamaktadır. Öğrencilerin projelerini tamamlamalarının ardından sunum yaparak sürecin sona erdiğini belirtmektedir.

Araştırmacı velilerin, aile projesi etkinliğine verdikleri önemi vurgulamaktadır. Etkinliğin uygulanma aşamasında velilerin çevreyi daha iyi tanımlarının, uygulanabilir projeler oluşturulmasına katkı sağladığını ifade etmektedir. Bazı öğrencilerin sorumluluklarını ailelerine devretme eğiliminde olduğu bulgusunu aktarmaktadır.

Araştırmacı, birlikte tasarlanan projelerin velilerin eğitim sürecine daha fazla katılımını sağladığını vurgulamaktadır. Öğrencilerin projelerini tamamlamalarının ardından sunum yaparak sürecin sona erdiğini belirtmektedir.

4.2.5 “SB.6.5.3. Türkiye’nin coğrafi özelliklerini dikkate alarak yatırım ve pazarlama proje önerileri hazırlar” kazanımına ilişkin aile projesi etkinliğinden başarı testi, öğrenci, veli ve öğretmen günlüklerinden elde edilen bulguların karşılaştırmalı sonuçları

Bu başlık altında ilgili kazanımla ilişkilendirilen aile projemiz etkinliğine ilişkin öğrenci başarı testi sonuçları, ebeveyn ve öğrenci görüşleri, araştırmacının katılımcı gözlem notlarına ilişkin sonuçlara karşılaştırmalı olarak yer verilmektedir.

Başarı testi sonuçları incelendiğinde “SB.6.5.3 Türkiye’nin coğrafi özelliklerini dikkate alarak yatırım ve pazarlama proje önerileri hazırlar” K3 kazanımı çerçevesinde gerçekleştirilen aile proje etkinliğinin öğrencinin başarısında kritik bir rol oynadığını göstermektedir.

Bulgular “Aile Projemiz Etkinliği” öğrencilere başarı testi dışında çeşitli alanlarda da katkı sağladığını göstermektedir. Öğrenciler etkinliğin pratik ve yaratıcı düşünme becerilerini geliştirmelerine olanak sağladığını ifade etmektedirler. Ayrıca, araştırma yapma ve karar verme süreçlerinde bilgi arayışının ve stratejik düşünmenin önemini fark ettiklerini belirtmektedirler. Etkinlik sonuçlarına göre, ailelerin çocuklarına çevreleri ve yerel kültürleri hakkında bilinç kazandıkları, aynı zamanda iş dünyası, ekonomi, bilim ve teknoloji gibi önemli konularda bilgi edindikleri anlaşılmaktadır. Etkinliğin aile ilişkilerini güçlendirdiğini ve ortak anıların oluşturulmasının bireysel gelişimi ve özgüveni artırdığına katkıda bulunduğunu göstermektedir. Bulgular, ayrıca etkinlik boyunca aile içi etkileşimin hem eğitici hem de yaratıcı bir süreç olduğunu işaret etmektedir. Bu bulgular, ailelerin çocuklarının eğitimi ve gelişimi üzerindeki olumlu etkilerini ve etkinliğin öğrencilere sunduğu farklı öğrenme ve gelişim fırsatlarını göstermektedir.

Aile katılım etkinliklerinde veli görüşlerine ilişkin bulgular, ebeveynlerin çocuklarının pratik bilgi ve beceriler kazanmasına ve girişimcilik ruhunu deneyimlemesine olanak sağladığını göstermektedir. Ayrıca, çocukların çevresel sorunlara duyarlı bireyler olarak büyümelerine imkân tanıdığı anlaşılmaktadır. Bu etkinliklerin, aile içi ilişkileri güçlendiren ve keyifli anlar sunan bir ortam yarattığı, çocukların hem bireysel gelişime

hem de aile bağlarının güçlenmesine katkıda bulunan zengin ve kapsamlı bir deneyim sunduğu anlaşılmaktadır

Araştırmacının katılımcı gözlemci notları velilerin ve çocukların aile projesi etkinliğine verdiği önemi desteklemektedir. Bu notlarda etkinliğin uygulanma aşamasında velilerin çevreyi daha iyi tanımalarının, uygulanabilir projeler oluşturulmasına katkı sağladığı ifade edilmektedir. Ayrıca araştırmacı, öğrenci veli birlikteliğiyle tasarlanan projelerin velilerin eğitim sürecine daha fazla katılımını sağladığını vurgulamaktadır.

Başarı testi sonuçlarıyla veli ve öğrenci görüşleri, aile katılım etkinliklerinin öğrencilerin başarı dahil önemli katkılarda bulunduğunu göstermektedir. Bu sonuçlar birbirini doğrulamaktadır.

4.3. Üçüncü Alt Amaç “SB.6.5.4. Vatandaşlık sorumluluğu ve ülke ekonomisine katkısı açısından vergi vermenin gereğini ve önemini savunur” kazanımına İlişkin Bulgular

İlgili kazanımı çerçevesinde aile katılımıyla gerçekleştirilen “Alışveriş Yapıyorum Etkinliği”ne ait bulgular; öğrenci başarı testi, öğrenci görüşleri, veli görüşleri, katılımcı gözlemci notları ve karşılaştırmalı sonuçlar şeklinde beş başlık altında bu bölümde sunulmaktadır.

4.3.1. “SB.6.5.4. Vatandaşlık sorumluluğu ve ülke ekonomisine katkısı açısından vergi vermenin gereğini ve önemini savunur” kazanımına ilişkin başarı testi sonuçları

Öğrencilere uygulanan başarı testinde “SB.6.5.4. Vatandaşlık sorumluluğu ve ülke ekonomisine katkısı açısından vergi vermenin gereğini ve önemini savunur” K4 kazanımına yönelik toplam beş soru yer almaktadır. İlgili kazanıma ilişkin başarı sonuçları değerlendirirken, aile katılım etkinliklerinin etkisini belirlemek için deney ve kontrol grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olup olmadığını araştırmak üzere analizler yapılmıştır. İlgili kazanımı verileri için ise Mann-Whitney U testi kullanılmıştır (Bkz. Tablo 4.7).

Tablo 4. 7 “SB.6.5.4. Vatandaşlık sorumluluğu ve ülke ekonomisine katkısı açısından vergi vermenin gereğini ve önemini savunur” kazanımı için Mann-Whitney U Testi sonuçları ve grup tanımlayıcıları

Değişken	İstatistik	p	Grup	N	Ortalama	Medyan	SD	SE
K4	77.0	0.140	D	16	19.1	20.0	6.38	1.60
			K	14	13.9	15.0	9.44	2.52

Tablo 4.7 incelendiğinde K4 değişkeni için ise $U=77.0$ ve $p=0.140$ bulunmuştur. Bu sonuç K4 değişkeni açısından gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olmadığını gösterse de ortalama ve medyan değerler arasındaki fark, bu değişkenin bazı pratik önem taşıyabileceğine işaret edebilir.

4.3.2 “SB.6.5.4. Vatandaşlık sorumluluğu ve ülke ekonomisine katkısı açısından vergi vermenin gereğini ve önemini savunur” kazanımına ilişkin öğrencilerin alışveriş yapıyorum etkinliği günlüklerinden elde edilen bulgular

İlgili kazanım kapsamında gerçekleştirilen “Alışveriş Yapıyorum Etkinliği” sonunda öğrencilerin doldurduğu günlüklerden elde edilen bulgulara soru başlıkları altında aşağıda yer verilmektedir.

4.3.2.1. Etkinlikte anne ve babanızla birlikte neler yaptınız?

Öğrencilerin günlüklerinden “Etkinlikte anne ve babanızla birlikte neler yaptınız?” sorusuna ilişkin bulgulara kategori başlıkları altında aşağıda sırasıyla yer verilmektedir.

Alışveriş Deneyimi

Çoğu öğrenci, etkinlik sırasında anne ve babalarıyla birlikte alışveriş yapma deneyiminden bahsetmiştir. Bu deneyim, ürün seçimi, fiyat karşılaştırması ve alışveriş yapma sürecinin kendisi gibi çeşitli yönleri içermektedir. “Birlikte alışveriş yaptık...” (Ö1, Ö4, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö12, Ö13, Ö14), “Ev ihtiyaçlarımızı aldık” (Ö16), “Babamla birlikte son kullanma tarihlerine ve fiyatlara baktık” (Ö3) ifadeleri bu kategoriyi destekleyen önemli kodlardır. Alışveriş deneyimi kategorisi, aile bireyleriyle birlikte yapılan günlük faaliyetlerin çocuklara pratik bilgiler ve deneyimler kazandırma potansiyeline sahip olduğunu gösterir.

KDV ve Vergi Bilgisi

Öğrenciler, alışveriş sırasında KDV ve vergilendirme konusunda bilgi edindiklerini belirtmişlerdir. Bu, ailelerin çocuklarına vergi sistemleri hakkında temel bilgileri aktardığı ve onlara ekonomik konseptlerle ilgili farkındalık kazandırdığı anlamına gelir. “...KDV hakkında konuştuk” (Ö1, Ö5, Ö7, Ö8, Ö11, Ö12, Ö17), “...vergiyi öğrendim...” (Ö17) gibi kodlar bu kategoriyi destekler. KDV ve vergi bilgisi kategorisi, çocukların ekonomik terimler ve devletin finansman yapısı hakkında bilinçlenmesinin önemini vurgular.

Kategoriler Arası İlişki

“Alışveriş Deneyimi” ve “KDV ve Vergi Bilgisi” kategorileri arasındaki ilişki, etkinliğin öğrencilere günlük yaşamda karşılaşılabilecekleri ekonomik kavramlar ve finansal sorumluluk hakkında pratik ve teorik bilgi sağlama fırsatı sunmasından kaynaklanır. Bu kategoriler, ailelerin çocuklarına hem günlük yaşam becerileri kazandırma hem de onları daha geniş ekonomik ve toplumsal bağlamlar hakkında bilgilendirme konusunda oynadıkları kritik rolü gösterir. Alışveriş yapmanın pratik yönleri, vergilendirme gibi daha soyut konseptlerle birleştğinde, öğrencilere ekonomik bilincin ve toplumsal sorumlulukların temellerini öğretir.

4.3.2.2 Etkinlikte anne ve babanızdan neler öğrendiniz?

Öğrencilerin günlüklerinden “Etkinlikte anne ve babanızdan neler öğrendiniz?” sorusuna ilişkin bulgulara kategori başlıkları altında aşağıda sırasıyla yer verilmektedir.

KDV ve Vergi Bilinci

Öğrencilerin birçoğu, etkinlik sırasında KDV ve vergilendirme hakkında önemli bilgiler öğrendiklerini belirtmiştir. KDV'nin ne olduğu, nasıl hesaplandığı ve vergilerin devlete nasıl aktarıldığı gibi konular bu kategorinin merkezindedir. “...vergilerin nasıl devlete gittiğini öğrendim” (Ö1,) “KDV’nin ne olduğunu öğrendik” (Ö4, Ö10, Ö14) gibi ifadeler bu kategoriyi destekler. Bu kategori, öğrencilerin ekonomik terimler ve vergilendirme sistemi hakkında temel bir farkındalık kazandıklarını gösterir.

Bilinçli Tüketici

Bu kategoride bilinçli tüketici davranışlarını işaret eden görüşlere rastlanmaktadır. Bu kategori, öğrencilerin anne ve babalarıyla birlikte alışveriş yaparken ürün seçimi konusunda bilinçlenmelerini içerir. Son kullanma tarihlerine dikkat etme, hesaplı

alışveriş yapma ve ürünlerin kalitesi hakkında bilgiler edinme gibi konular bu kategoriye dâhildir. “Babam bana ne kadar iyi alışveriş yapılmasını söyledi, ... babamla ürünleri inceledim” (Ö3, Ö7), “...ürünlerin tarihi geçti mi...” (Ö4, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö13, Ö15, Ö16), “...son kullanma tarihine dikkat etmeyi ve hesaplı almayı” (Ö8) ifadeleri bu kategoriye destekleyen önemli kodlardır. Bu kategori, tüketici bilincinin geliştirilmesi ve sağlıklı alışveriş alışkanlıklarının teşvik edilmesi açısından önem taşır.

Ürün Güvenliği ve Sağlıklı Tüketim

Öğrenciler, etkinlik sırasında yiyeceklerin tarihine dikkat etmeyi ve zararlı olabilecek ürünlerden kaçınmayı öğrendiklerini ifade etmişlerdir. “...zararlı şeyler almamalıyız” (Ö15), “ürünün helal olup olmadığını öğrendim” (Ö16) kodları bu kategoriye destekleyen ifadelerdir. Bu kategori, güvenli ve sağlıklı tüketim alışkanlıklarının önemini vurgular ve Öğrencilerin gıda güvenliği konusunda bilgilendirildiğini gösterir.

Kategoriler Arası İlişki

Bu üç kategori arasındaki ilişki, etkinliğin Öğrencilere hem ekonomik bilgi (KDV ve vergilendirme) hem de pratik yaşam becerileri (bilinçli tüketici, ürün seçimi ve gıda güvenliği) kazandırdığını gösterir. Ekonomik bilincin artırılması ve bilinçli tüketim alışkanlıklarının geliştirilmesi, bireylerin hem kendileri hem de toplum için daha sorumlu kararlar almasına olanak tanır. Ürün güvenliği ve sağlıklı tüketim ise, bireysel sağlık ve toplumun genel sağlığı için temel öneme sahiptir. Bu kategoriler birlikte, etkinliğin Öğrencilere sunduğu bilinçli tüketici olma deneyimini ve ailelerin çocuklarının gelişimine katkıda bulunma şeklini yansıtır.

4.3.2.3 Etkinlikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?

Öğrencilerin günlüklerinden “Bu etkinlikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna ilişkin bulgulara Tablo 4.8’de yer verilmektedir.

Tablo 4. 8 Öğrencilerin “Bu etkinlikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna ilişkin görüşleri

Görüşler	N
Evet	17
Hayır	-
Toplam	17

Tablo 4.8 incelendiğinde “Bu etkinlikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna öğrencilerin tamamı (n=17) evet yanıtını vermektedir.

4.3.2.4 Bu etkinlikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?

“Bu etkinlikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna evet yanıtını veren öğrenci görüşlerinden elde edilen bulgulara kategori başlıkları altında aşağıda sırasıyla yer verilmektedir.

Aileyle Birlikte Kaliteli Zaman Geçirme

Bu kategori, Öğrencilerin aileleriyle birlikte geçirdikleri zamanın değerini ve bu sürecin eğlenceli olmasının yanı sıra, birlikte vakit geçirmenin önemini vurgular. "Çünkü ailemle birlikte alışveriş yapmak güzeldi" (Ö1, Ö4, Ö9), "Çünkü beraber vakit geçirdik" (Ö14) ifadeleri bu kategoriyi destekler. Bu kategori, aile bağlarının güçlendirilmesi ve ortak deneyimlerin paylaşılmasının önemini gösterir.

Öğrenme ve Keşfetme

Öğrenciler, etkinlik sırasında yeni bilgiler öğrenmenin ve keşfetmenin hem eğlenceli hem de faydalı olduğunu belirtmişlerdir. "Bir şeyler öğrendik ve eğlendik" (Ö2, Ö3, Ö9), "Çünkü KDV'nin ne olduğunu öğrendim ve bir şeyler öğrenmek eğlenceliydi" (Ö11), "Annem KDV'nin ne olduğunu bilmiyordu ve babam hem beni hem de annemi bilgilendirdi" (Ö8) gibi ifadeler, öğrenmenin eğlenceli yönünü vurgular. Bu kategori, eğitim ve öğrenmenin aile içinde doğal ve eğlenceli bir süreç olarak gerçekleşebileceğini gösterir.

Pratik Bilgiler ve Yaşam Becerileri

Öğrenciler, etkinlikte pratik bilgiler ve yaşam becerileri edindiklerini ifade etmişlerdir. KDV gibi ekonomik kavramları öğrenmek veya alışveriş yaparken dikkat edilmesi gerekenler gibi konular, bu kategorinin altında toplanabilir. "...Çok şey öğrendim" (Ö3, Ö17) Bu kategori, öğrenilen bilgilerin günlük yaşamda uygulanabilirliğine ve pratik önemine işaret eder.

Kategoriler Arası İlişki

Bu kategoriler, etkinliğin çok yönlü faydalarını gösterir: aileyle birlikte kaliteli zaman geçirme, öğrenme ve keşfetme fırsatı sunma ve pratik bilgiler edinme. Bir yandan, aileyle geçirilen zaman çocukların duygusal ihtiyaçlarını karşılar ve aile bağlarını

güçlendirirken, diğer yandan öğrenme ve keşfetme çocukların meraklarını ve bilgi arayışını teşvik eder. Pratik bilgiler ve yaşam becerileri ise, çocukların günlük yaşamda karşılaşabilecekleri durumlar için hazırlıklı olmalarını sağlar. Bu üç Kategori bir araya geldiğinde, eğitimin sadece akademik bir süreç olmadığını, aynı zamanda aile içindeki etkileşimler ve günlük faaliyetler aracılığıyla gerçekleşebilecek zengin bir deneyim olduğunu gösterir.

4.3.3 “SB.6.5.4. Vatandaşlık sorumluluğu ve ülke ekonomisine katkısı açısından vergi vermenin gereğini ve önemini savunur” kazanımına ilişkin alışveriş yapıyorum etkinliğinde veli günlüklerinden elde edilen bulgular

İlgili kazanım kapsamında gerçekleştirilen “Alışveriş Yapıyorum Etkinliği” sonunda veli günlüklerinden elde edilen bulgulara soru başlıkları altında aşağıda yer verilmektedir.

4.3.3.1 Etkinlikte çocuğunuzla birlikte neler yaptınız?

“Etkinlikte çocuğunuzla birlikte neler yaptınız?” sorusuna ilişkin bulgulara kategori başlıkları altında aşağıda sırasıyla yer verilmektedir.

Alışveriş Deneyimi

Bu kategori, velilerin çocuklarıyla birlikte alışverişe çıktıklarını ve ev ihtiyaçlarını satın aldıklarını kapsar. Alışveriş yapma, ürünlere bakma ve evin eksiklerini tamamlama gibi faaliyetler bu kategoriyi destekler. “Beraber alışverişe çıktık” (V1, V2, V3, V4, V9, V10, V12, V13, V14, V15, V16), “Evimizin ihtiyaçları için alışverişe çıktık” (V3, V13, V16) gibi ifadeler bu kategori destekleyen önemli kodlardır. Bu kategori, çocukların günlük yaşamdaki basit ama önemli bir aktivite olan alışveriş sürecine dâhil edilmesinin ve bu süreçte ailelerle vakit geçirmelerinin önemini vurgular.

Eğitim ve Öğrenme

Bu kategori, etkinlik sırasında çocuklara KDV (Katma Değer Vergisi) gibi mali konuların öğretilmesini içerir. KDV'nin ne olduğunu öğretmek, fişlerdeki KDV yazılarına bakmak ve KDV'nin nasıl çalıştığını anlamak gibi eğitim odaklı etkinlikler, velilerin çocuklarına pratik bilgiler aktardığını gösterir. “Çocuğum KDV ne diye sordu bende cevapladım” (V3, V11, V16), “Vergiye sordu onu öğrettim” (V17), “Öğretmenin verdiği KDV’yi araştırmaya gittik” (V3) gibi kodlar bu kategoriyi destekler. Bu kategori, çocukların ekonomik konseptler hakkında bilgi edinmelerinin ve pratik hayat becerileri kazanmalarının önemini belirtir.

Sorgulama ve Keşif

Çocukların "KDV nedir?" gibi sorular sorması ve velilerin bu sorulara cevap vermesi, bu kategorinin altında yatan sorgulama ve keşif ruhunu ortaya koyar. Bu, çocukların meraklarının teşvik edilmesi ve onlara bilgi arama süreçlerinde rehberlik edilmesi anlamına gelir. “KDV’nin nasıl bir şey olduğunu... ne yerlerde kullanıldığı” (V7, V8, V11, V16, V17). Bu kategori, çocukların öğrenme sürecinde aktif öğrenciler olmalarını ve çevrelerini sorgulayarak daha fazla bilgi edinmelerini sağlar.

Kategoriler Arası İlişki

Bu kategoriler arasındaki ilişki, etkinliğin çocukların hem günlük yaşam becerilerini geliştirmelerine hem de ekonomik kavramlar hakkında bilgi edinmelerine olanak tanıdığını gösterir. Alışveriş Deneyimi ile Eğitim ve Öğrenme kategorileri, çocukların günlük aktiviteler sırasında öğrenme fırsatlarına sahip olmalarını vurgularken, Sorgulama ve Keşif kategorisi, çocukların meraklarının ve sorgulama yeteneklerinin önemini belirtir. Bir araya geldiklerinde, bu kategoriler, etkinliğin çocukların gelişimine çok yönlü katkıda bulunan bir deneyim sunduğunu gösterir.

4.3.3.2 Etkinlikte çocuğunuza katkılarınız nelerdir?

“Etkinlikte çocuğunuza katkılarınız nelerdir?” sorusuna ilişkin bulgulara kategori başlıkları altında aşağıda sırasıyla yer verilmektedir.

Ekonomik ve Mali Bilinç

Bu kategori, çocuklara KDV (Katma Değer Vergisi), vergi ve fiyat karşılaştırması gibi ekonomik ve mali konseptlerin öğretilmesini kapsar. Velilerin çocuklarına KDV oranını anlatması, verginin ne olduğunu öğretmesi ve alışveriş yaparken fiyat karşılaştırması yapmanın önemini vurgulaması bu kategoriyi oluşturur. “KDV oranını çocuğuma anlattım” (V1, V4, V7, V10, V13, V14), Alışveriş yaparken fiyatları karşılaştırmasını söyledim” (V3), “...vergiyi öğrendi” (V17, V11) gibi kodlar bu kategoriyi destekler. Bu kategori, çocukların mali bilinç kazanmalarının ve ekonomik terimleri anlamalarının önemini vurgular.

Pratik Yaşam Becerileri

Bu kategori, çocuklara günlük yaşamda ihtiyaç duyacakları pratik becerilerin öğretilmesini içerir. Alışveriş sırasında ihtiyaç olmayan şeyleri almamak, ürünlerin son

kullanma tarihine bakmak ve yiyeceklerin taze olup olmadığını kontrol etmek gibi konular bu kategoriyi oluşturur. “İhtiyacımız olmayan şeyleri almadık” (V3), “Ürünleri almadan önce son kullanma tarihine bakması gerektiğini” (V8, V9, V13, V16) ifadeleri bu kategoriyi destekleyen önemli kodlardır. Bu kategori, çocukların bağımsız ve bilinçli tüketiciler olarak yetişmelerine katkıda bulunur.

Soru-Cevap ve Etkileşim

Velilerin çocuklarından gelen soruları cevaplaması ve bilgi alışverişinde bulunması bu kategoriyi oluşturur. Çocukların merak ettikleri konular hakkında soru sorması ve velilerin bu soruları cevaplaması, etkin öğrenme ve iletişim sürecini gösterir. “Bana çok sorular sordu ben cevapladım” (V5, V15), “Ben kızıma yiyeceklerin tarihini sordum” (V6) kodları bu kategori başlığı altında yer alan önemli ifadelerdir. Bu kategori, veli-çocuk arasındaki etkileşimin ve açık iletişimin önemini belirtir.

Kategoriler Arası İlişki

Bu kategoriler, etkinliğin çocukların hem ekonomik ve mali bilinç kazanmasına hem de günlük yaşamda ihtiyaç duyacakları pratik becerileri öğrenmesine olanak tanıdığını gösterir. “Ekonomik ve Mali Bilinç” ile “Pratik Yaşam Becerileri” kategorileri, çocukların gerçek dünya ile ilgili bilgi ve beceriler edinmelerine katkıda bulunurken, “Soru-Cevap ve Etkileşim” kategorisi, bu öğrenme sürecinin veli-çocuk ilişkisini güçlendiren bir etkileşim içerisinde gerçekleştiğini vurgular. Bir araya geldiklerinde, bu kategoriler, etkinliğin çocukların bilişsel ve pratik gelişimine katkı sağlarken aynı zamanda aile içi bağları da güçlendirdiğini gösterir.

4.3.3.3 Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?

Veli günlüklerinden “Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna ilişkin bulgulara Tablo 4.9’da yer verilmektedir.

Tablo 4. 9 Velilerin “Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna ilişkin görüşleri

Görüşler	n
Evet	17
Hayır	-
Toplam	17

Tablo 4.9 incelendiğinde “Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna görüş bildiren velilerin hepsi (n=17) evet yanıtını vermektedir.

4.3.3.4 Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?

“Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna ilişkin bulgulara kategori başlıkları altında aşağıda sırasıyla yer verilmektedir.

Eğitim ve Bilgi Aktarımı

Öğrenciler, çocuklarına yeni bilgiler öğretmenin ve onları bilgilendirmenin keyifli bir süreç olduğunu vurgulamışlar. Alışverişle ilgili bilgi vermek, KDV ve fiyat karşılaştırması gibi ekonomik bilgileri aktarmak ve ödevlerine yardımcı olmak gibi eğitici etkinlikler bu kategoriyi destekler. “Çocuklara alışveriş konusunda bilgi vermek...” (V3, V10, V14) ifadesi kategoriyi destekler. Bu kategori, etkinliğin çocukların öğrenme sürecine katkıda bulunmanın ve onların bilgi dağarcığını genişletmenin veliler için memnuniyet verici bir deneyim olduğunu gösterir.

Eğlence ve Keyif

Öğrencilerin çoğu, etkinliği eğlenceli bulduklarını ifade etmişlerdir. Alışveriş yapmak, soruları cevaplamak ve birlikte vakit geçirmek gibi aktiviteler, bu kategorinin altında toplanır. “Çocuğuma bir şeyler öğretmek güzeldi” (V3, V4, V5, V6, V7, V11, V12, V17), “...sorularını cevaplamak güzeldi” (V8), “Çocuğumla vakit geçirmiş oldum” (V7, V15) ifadeleri bu kategoriyi destekleyen kodlara örnektir. Bu kategori, etkinliğin sadece bilgi aktarımı değil, aynı zamanda keyifli ve eğlenceli bir deneyim olduğunu vurgular.

Çocukların Gelişimi ve Katılımı

Veliler, çocuklarının gelişimine ve etkinliğe aktif katılımlarına değer verdiklerini belirtmişlerdir. Çocukların yeni şeyler öğrenmesi, ilgi göstermesi ve bilgilendirilmesi bu kategorinin odak noktasıdır. “...çocuğumu bilgilendirdim” (V3, V8, V11, V14, V15, V17), “...o yüzden yardım ettim, öğrettim” (V6) ifadeleri bu kategoriyi destekleyen önemli kodlardır. Bu kategori, çocukların aktif olarak öğrenme sürecine dâhil olmalarının ve yeni bilgiler edinmelerinin veliler için önemli olduğunu gösterir.

Kategoriler Arası İlişki

Bu kategoriler, etkinliğin veliler için çocuklarıyla kaliteli zaman geçirmenin ve onlara yeni bilgiler öğretmenin ötesinde, eğlenceli bir deneyim olduğunu ortaya koyar. “Eğitim ve Bilgi Aktarımı” ve “Eğlence ve Keyif” kategorileri, öğrenmenin hem eğitici hem de zevkli olabileceğini vurgularken, “Çocukların Gelişimi ve Katılımı” kategorisi, çocukların bireysel gelişimine ve etkinlikteki rolüne değer verildiğini gösterir. Bir araya geldiklerinde, bu kategoriler, etkinliğin aile içi ilişkileri güçlendirme ve çocukların bilgi ve becerilerini artırma açısından değerli bir fırsat sunduğunu belirtir.

4.3.4 “SB.6.5.4. Vatandaşlık sorumluluğu ve ülke ekonomisine katkısı açısından vergi vermenin gereğini ve önemini savunur” kazanımına ilişkin alışveriş yapıyorum etkinliğinde öğretmen günlüklerinden elde edilen bulgular

Araştırmacı ve uygulayıcı olan öğretmenin katılımcı gözlemci notları incelendiğinde, “Alışveriş Yapıyorum” aile katılım etkinliğine tüm velilerin iştirak ettiği kaydedilmiştir. Gözlem notlarında velilerin etkinliğe yüksek bir katılım gösterdikleri belirtilmektedir. Öğrencilerle gerçekleştirilen soru cevap etkinliğine öğrencilerin aktif bir şekilde katıldığı ifade edilirken velilerin sürece katılımı tam gözlenememiştir. Bu durumun, velilerin okul dışında bir rol üstlendiği ile ilişkilendirildiği belirtilmiştir. Ancak veli günlüklerinin incelenmesi sonucunda, velilerin sürece aktif bir şekilde katıldığı sonucuna varılmıştır.

4.3.5 “SB.6.5.4. Vatandaşlık sorumluluğu ve ülke ekonomisine katkısı açısından vergi vermenin gereğini ve önemini savunur” kazanımına ilişkin alışveriş yapıyorum etkinliğinden başarı testi, öğrenci, veli ve öğretmen günlüklerinden elde edilen bulguların karşılaştırmalı sonuçları

Bu başlık altında, "Alışveriş Yapıyorum" etkinliği ile ilişkilendirilen ilgili kazanım hakkında hem ebeveynlerin ve öğrencilerin görüşlerine hem de araştırmacının katılımcı gözlem notlarına dayanarak karşılaştırmalı bir değerlendirme sunulmaktadır. Başarı testi sonuçları incelendiğinde K4 kazanımı açısından ilgili etkinliğin deney ve kontrol grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark oluşturmadığını gösterse de ortalama ve medyan değerler arasındaki fark bu etkinliğin pratik olarak önem taşıyabileceğini göstermektedir.

Bulgular, alışveriş yapıyorum etkinliğinin öğrencilerde bilinçli bir alışveriş deneyimi sunduğunu göstermektedir. Ayrıca, bulgular incelendiğinde öğrencilerin; ürünlerin son

kullanma tarihlerini dikkate alma, sağlıklı ürünler seçme ve fiyatları karşılaştırma gibi konularda farkındalık kazandıkları anlaşılmaktadır. Ailelerin çocuklarına kendi alışveriş deneyimlerini aktardıkları ve vergi konusunda bilgilendirmeler yaptıkları görülmektedir. Öğrencilere ait bulgularda öğrenciler alışveriş esnasında aileleri ile birlikte hem eğlenceli vakit geçirdiklerini hem yeni bilgiler öğrendiklerini ifade etmektedirler. Bu duruma bakıldığında etkinliğin aile bireylerinin birlikte öğrenme ve farkındalık kazanmalarına katkı sağladığı anlaşılmaktadır. Aile katılım etkinliklerinde veli görüşlerine ilişkin bulgularda, veliler çocuklara pratik bilgi ve beceriler kazandırmaya ve vergi bilinci oluşturmaya katkı sağladığı anlaşılmaktadır. Çocukların ailelerine sorular sormaları yeni bilgiler öğrenmelerini sağlarken aynı zamanda keşfetme ruhlarını da güçlendirdiği görülmektedir. Bu etkinliklerin, başarı testi sonuçlarında anlamlı bir fark oluşturmaya da aile ile birlikte gerçekleştirilen öğrenme faaliyetlerinin çocuklara ve ailelere keyifli öğrenme imkânı sağladığı anlaşılmaktadır. Araştırmacının katılımcı gözlemci notları velilerin ve çocukların alışveriş yapıyorum etkinliğine verdiği önemi desteklemektedir. Bulgular, velilerin sürece okul dışında katılmalarından dolayı gözlem imkânını kısıtlı olduğunu ancak veli günlükleri incelendiğinde velilerin sürece aktif katılım gösterdiklerini belirtmektedir.

4.4. Dördüncü Alt Amaç “SB.6.5.5. Nitelikli insan gücünün Türkiye ekonomisinin gelişimindeki yerini ve önemini analiz eder” Kazanımına İlişkin Bulgular

İlgili kazanımı çerçevesinde aile katılımıyla gerçekleştirilen “İlçemin Girişimcileri Etkinliği”ne ait bulgular; öğrenci başarı testi, öğrenci görüşleri, veli görüşleri, katılımcı gözlemci notları ve karşılaştırmalı sonuçlar şeklinde beş başlık altında bu bölümde sunulmaktadır.

4.4.1. “SB.6.5.5. Nitelikli insan gücünün Türkiye ekonomisinin gelişimindeki yerini ve önemini analiz eder” kazanımına ilişkin başarı testi sonuçları

Öğrencilere uygulanan başarı testinde “SB.6.5.5. Nitelikli insan gücünün Türkiye ekonomisinin gelişimindeki yerini ve önemini analiz eder” kazanımına yönelik toplam dört soru yer almaktadır. Başarı testinde ilgili kazanıma ilişkin başarı sonuçlarında, uygulanan aile katılım etkinliklerinin etkisini ölçmek amacıyla, deney ve kontrol grupları arasında bir fark yaratıp yaratmadığının incelenmesi için istatistiksel analizler yapılmıştır.

Bu bağlamda, test varsayımlarını sağlayan veriler için bağımsız örneklem t-testi yapılmıştır. Test sonuçlarını içeren tabloya aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 4. 10 K2 ve K5 kazanımlarının başarı testi bağımsız örneklem t-testi sonuçları

Değişken	Grup	n	Ortalama	Standart Sapma	p-Değeri
K2	Deney	16	17.8	1.28	0.212
	Kontrol	14	14.3		
K5	Deney	16	14.1	1.49	0.147
	Kontrol	14	10.7		
Toplam	Deney	16	23.5	2.55	<.001
	Kontrol	14	13.29		

Tablo 4.10 incelendiğine K5 değişkeni için D grubunun ortalama değeri 14.1, K grubunun ortalama değeri ise 10.7'dir; p değeri ise 0.147'dir. Bu değer, istatistiksel olarak anlamlı bir farkın varlığını işaret etmez. Ancak, "toplam" K2 ve K5 değişkeni için D grubunun, K grubundan istatistiksel olarak anlamlı derecede daha yüksek değerlere sahip olduğunu göstermektedir.

4.4.2 “SB.6.5.5. Nitelikli insan gücünün Türkiye ekonomisinin gelişimindeki yerini ve önemini analiz eder” kazanımına ilişkin öğrencilerin ilçemin girişimcileri etkinliği günlüklerinden elde edilen bulgular

İlgili kazanım kapsamında gerçekleştirilen “İlçemin Girişimcileri Etkinliği” sonunda öğrencilerin doldurduğu günlüklerden elde edilen bulgulara soru başlıkları altında aşağıda yer verilmektedir.

4.4.2.1. Etkinlikte anne ve babanızla birlikte neler yaptınız?

Öğrencilerin günlüklerinden “SB.6.5.5. Etkinlikte anne ve babanızla birlikte neler yaptınız?” sorusuna ilişkin bulgulara kategori başlıkları altında aşağıda sırasıyla yer verilmektedir.

Girişimcilikle Tanışma ve Araştırma

Bu kategori, öğrencilerin aileleriyle birlikte girişimcilik konseptiyle tanıştıkları ve bu konuda çeşitli araştırmalar yaptıkları etkinlikleri kapsar. Girişimcileri araştırma, girişimcilikle ilgili sorular sorma ve girişimcilik zorluklarını öğrenme gibi faaliyetler bu kategorinin altında toplanır. “Girişimcileri araştırdık” (Ö3, Ö10,), “Girişimci belirledik”

(Ö5, Ö7, Ö9, Ö11, Ö12, Ö13, Ö14), “Girişimciliğin zorluklarını öğrendik” (Ö6) ifadeleri bu kategoriye destekleyen kodlara örnek olarak verilebilir. Bu kategori, ailelerin çocuklarına girişimcilik ruhunu aşıladığını ve onları bu alanda bilgilendirdiğini gösterir.

Bilgi Edinme ve Öğrenme

Öğrenciler, etkinlik sırasında anne ve babalarından çeşitli bilgiler öğrendiklerini ifade etmişlerdir. Bu kategori, girişimcilerle yapılan görüşmelerden elde edilen bilgiler, işletmelerin çalışma şekilleri hakkında öğrenilenler ve spesifik olarak girişimcilikle ilgili edinilen bilgileri içerir. “...mesela nerede çalıştığını ne girişimcisi olduğunu” (Ö8), “babamda(n) yardım aldım girişimciyi bulmak için” (Ö15), “Babamla girişimciyi belirledik ve girişimcinin yanına gittik” (Ö7) gibi ifadeler bu kategoriye desteklen kodlardır. Bu etkinliğin, öğrencilere yeni bilgiler öğrenme ve keşfetme fırsatı sunduğunu gösterir.

Sosyal Etkileşim ve İletişim Becerileri

Bu kategori, öğrencilerin aileleriyle birlikte girişimciler ve iş sahipleriyle yaptıkları etkileşimleri ve bu süreçte geliştirilen iletişim becerilerini vurgular. Girişimcilerle yüz yüze görüşmeler yapma, onlara sorular sorma ve farklı profesyonellerle diyalog kurma gibi deneyimler, öğrencilerin sosyal becerilerinin gelişimine katkıda bulunmuştur. “Girişimcileri bulduk ve ona ailemle sorular sorduk” (Ö5), “Bir iş olan bir yere geçip ona sorular sorduk” (Ö14) gibi ifadeler bu kategoriye destekler.

Kategoriler Arası İlişki

Bu üç kategori, etkinliğin öğrencilere sağladığı kapsamlı öğrenme deneyimini gösterir. “Girişimcilikle Tanışma ve Araştırma” kategorisi, öğrencilerin bu alanda temel bir anlayış kazanmalarını sağlarken, “Bilgi Edinme ve Öğrenme” kategorisi, daha genel bilgi edinme ve öğrenme süreçlerine odaklanır. “Sosyal Etkileşim ve İletişim Becerileri” kategorisi ise, bu bilgilerin edinilmesi ve uygulanması sırasında geliştirilen sosyal ve iletişim becerilerinin önemini vurgular. Bir araya geldiklerinde, bu kategoriler, ailelerin çocuklarına hem teorik bilgileri aktarma hem de pratik becerileri geliştirme konusunda nasıl kritik bir rol oynadıklarını gösterir.

4.4.2.2 Etkinlikte anne ve babanızdan neler öğrendiniz?

Öğrencilerin günlüklerinden “Etkinlikte anne ve babanızdan neler öğrendiniz?” sorusuna ilişkin bulgulara kategori başlıkları altında aşağıda sırasıyla yer verilmektedir.

Girişimcilik İle İlgili Kavram Bilgisi

Öğrenciler, etkinlikte yeni kelimeler ve kavramlar öğrendiklerini ifade etmişlerdir. “Zairenin (Zahirecilik: tahıl ticareti) nasıl bir iş olduğunu” (Ö1), “Bilmediğim kelime ve daha fazlasını öğrendim” (Ö2) ifadeleri bu kategoriyi destekler. Bu, özellikle girişimcilikle ilgili terminoloji ve ilgili konseptlerin öğrenilmesiyle alakalıdır. Bu kategori, etkinliğin öğrencilerin kelime dağarcığını genişletme ve yeni konseptlerle tanışma fırsatı sunduğunu belirtir.

Yeni Kelime ve Kavram Öğrenimi

Etkinlik sırasında öğrenilenler, öğrencilerin kişisel ve mesleki gelişimlerine katkıda bulunmuştur. Girişimcilikle ilgili zorluklar, kolaylıklar, nerede çalışılacağı, nasıl yatırım yapılacağı ve girişimci olma durumunda izlenecek adımlar gibi bilgiler, bu gelişime yardımcı olmuştur (Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö11, Ö14, Ö15). “Girişimcinin zorluklarını, kolaylıklarını” (Ö6), “Girişimci olursam nerede çalışacağımı öğrendim” (Ö8), “Babam girişimci bir insanın özelliklerinden bahsetti” (Ö13) gibi ifadeler bu kategoriyi destekler. Bu kategori, etkinliğin öğrencilere kariyer planlaması ve mesleki hedefler konusunda rehberlik ettiğini gösterir.

Kişisel ve Mesleki Gelişim

Bu kategori, girişimcilikle ilgili bilginin yanı sıra sosyal beceriler ve etkili iletişim gibi insan ilişkileri yönünden de önemli öğretiler sunulduğunu belirtir. “Girişimci bir insanın özelliklerinden bahsetti”(Ö13), “girişimcilerin yardımsever ve cana yakın oldukları...” (Ö17) Bu kategori öğrencilere sosyal beceri ve insan ilişkileri hakkında da bilgiler sunmaktadır.

Kategoriler Arası İlişki

Bu kategoriler arasındaki ilişki, etkinliğin öğrencilere sadece girişimcilikle ilgili spesifik bilgiler sağlamakla kalmayıp, aynı zamanda yeni kelimeler ve kavramlar öğrenme, kişisel ve mesleki gelişim için rehberlik etme ve sosyal beceriler ile insan ilişkileri hakkında bilgi edinme gibi çeşitli öğrenme alanlarında fırsatlar sunduğunu gösterir. Bu çok yönlü öğrenme deneyimi, öğrencilerin hem bilişsel hem de sosyal becerilerinin gelişimine katkıda bulunur ve onları gelecekteki girişimcilik faaliyetleri için hazırlar.

4.4.2.3 Etkinlikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?

Öğrencilerin günlüklerinden “Bu etkinlikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna ilişkin bulgulara Tablo 4.11’de yer verilmektedir.

Tablo 4. 11 Öğrencilerin “Bu etkinlikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna ilişkin görüşleri

Görüşler	n
Evet	16
Görüş Bildirmeyen	1
Toplam	17

Tablo 4.11 incelendiğinde “Bu etkinlikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna öğrencilerin çoğunluğu (n=16) evet yanıtını vermektedir. Sadece bir öğrencinin (n=1) görüş bildirmediğine rastlanmaktadır.

4.4.2.4 Bu etkinlikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?

“Evet” veya “Hayır” yanıtından elde edilen bulgulara kategori başlıkları altında aşağıda sırasıyla yer verilmektedir.

Eğitim ve Öğrenme

Öğrenciler, etkinlik sırasında aileleriyle birlikte yeni bilgiler öğrendiklerini ifade etmişlerdir. "Çünkü bana faydalı olacak şeyler öğrendim" (Ö1), "Çok şey öğrendik"(Ö4), "Yeni şeyler öğrenmek eğlenceliydi..." (Ö8), “Onlarla bir şeyler öğrenmek çok eğlenceliydi”(Ö13) gibi ifadeler bu kategoriyi destekler. Bu kategori, öğrenme sürecinin eğlenceli ve tatmin edici olduğunu gösterir, özellikle girişimcilikle ilgili bilgilerin edinilmesi bu süreci zenginleştirir.

Eğlence ve Zevk

Bu kategori, öğrencilerin etkinlikten zevk aldıklarını ve eğlenceli bulduklarını vurgular. "Çünkü eğlenceliydi", "Çok eğlenceli oldu"(Ö2, Ö12), "Çünkü çok eğlendim" (Ö5, Ö6, Ö7) gibi görüşler bu duyguyu yansıtır. Eğlencenin, etkinliğin genel deneyimine katkıda bulunduğu ve öğrencilerin motivasyonunu artırdığı görülür.

Sosyal Etkileşim ve İletişim

Öğrenciler, girişimcilerle ve aile üyeleriyle yapılan sosyal etkileşimleri ve iletişimi olumlu bir deneyim olarak nitelendirmişlerdir. "Çok eğlenceliydi ona soru sormak" (Ö7), "Girişimciyle konuşmak" (Ö9), "Beraber markete gittik. Gıyasettin amcaya sorular sorduk" (Ö14) ifadeleri, öğrencilerin sosyal becerilerinin gelişimine ve iletişim yeteneklerine işaret eder. Bu kategori, etkinliğin öğrencilere sosyal becerilerini geliştirme fırsatı sağladığını gösterir.

Mesleki İlham ve Girişimcilik

Etkinlik sırasında öğrenilen girişimcilikle ilgili bilgiler ve girişimcilerle yapılan etkileşimler, öğrencilere mesleki ilham vermiştir. "...zorluklarını, kolaylıklarını öğrendik" (Ö11), "...babamın girişimci olduğunu öğrendim" (Ö8), "Eğlenceliydi ben girişimcileri tanıdım hem de yeni şeyleri öğrendim" (Ö17) gibi ifadeler, bu kategoriyi güçlendirir. Bu kategori, öğrencilerin gelecekteki kariyer seçimlerine yönelik ilham kaynağı olarak etkinliğin önemini vurgular.

Kategoriler Arası İlişki

Bu kategoriler, etkinliğin öğrencilere hem öğrenme ve eğitim fırsatı sunduğunu hem de sosyal etkileşim ve mesleki ilham sağladığını gösterir. "Eğitim ve Öğrenme" ile "Eğlence ve Zevk" kategorileri, öğrenmenin sadece bilgi edinmekle kalmayıp aynı zamanda keyifli ve motive edici bir süreç olabileceğini belirtir. "Sosyal Etkileşim ve İletişim" ile "Mesleki İlham ve Girişimcilik" kategorileri ise, öğrencilerin sosyal becerilerini geliştirmelerine ve kariyer yolları hakkında düşünmelerine yardımcı olur. Bir araya geldiklerinde, bu kategoriler, eğitimin çok boyutlu bir deneyim olduğunu ve öğrenmenin farklı yollarla gerçekleşebileceğini gösterir.

4.4.3 "SB.6.5.5. Nitelikli insan gücünün Türkiye ekonomisinin gelişimindeki yerini ve önemini analiz eder" kazanımına ilişkin ilçemin girişimcileri etkinliğinde veli günlüklerinden elde edilen bulgular

İlgili kazanım kapsamında gerçekleştirilen "İlçemin Girişimcileri Etkinliği" sonunda velilerin doldurduğu günlüklerden elde edilen bulgulara soru başlıkları altında aşağıda yer verilmektedir.

4.4.3.1 Etkinlikte çocuğunuzla birlikte neler yaptınız?

“Etkinlikte çocuğunuzla birlikte neler yaptınız?” sorusuna ilişkin bulgulara kategori başlıkları altında aşağıda sırasıyla yer verilmektedir.

Karar Verme ve Planlama

Öğrenciler, çocuklarıyla birlikte etkinlikler üzerinde karar verme ve planlama sürecine aktif olarak katıldıklarını belirtmişlerdir. Bu süreç, birlikte neler yapılacağını kararlaştırmayı içerir. “Birlikte neler yapacağımızı kararlaştırdık” (V1), “Ona girişimci bulma konusunda yardımcı oldum” (V13, V17) ifadeleri bu kategoriyi oluşturur. Bu kategori, aile içi iletişimi ve karşılıklı anlayışı güçlendiren bir etkileşimi vurgular.

Eğitim ve Bilgi Aktarımı

Veliler, çocuklarına çeşitli konularda bilgi verdiklerini ifade etmişlerdir. Bu bilgiler arasında mesleki bilgiler, girişimcilik, işletme yönetimi ve mesleklerle ilgili genel bilgiler yer alır. “Çocuğuma güzel bir şekilde bilgi veriyordum” (V2), “O bana girişimci ile ilgili sorular sordu ben de cevapladım” (V8) gibi ifadeler bu kategoriyi destekleyen kodlardır. Bu kategori, çocukların ebeveynleri tarafından bilgilendirilmesinin ve öğrenme süreçlerine destek olunmasının önemini gösterir.

Girişimcilik Eğitimi

Veliler, çocuklara girişimcilik konusunda eğitim verildiğini belirtmişlerdir. Bu eğitim, girişimcilerle yapılan görüşmeler ve girişimcilikle ilgili soruların cevaplandırılmasını içerir. “O bana girişimci ile ilgili sorular sordu ben de cevapladım” (V5, V7, V8, V11, V12, V13, V14, V17), “Kızıma girişimcinin ne olduğunu hangi mesleklerin nelerle uğraştığını kızıma öğrettim” (V9, V11, V12, V14, V17) gibi ifadeler bu kategoriye destek oluşturur. Bu kategori, çocukların iş dünyası hakkında pratik bilgiler edinmelerini ve girişimcilik ruhunu keşfetmelerini sağlayan bir ortamın oluşturulmasını vurgular.

Soru-Cevap ve Etkileşim

Bu kategori, çocuklar ve ebeveynler arasındaki soru-cevap etkileşimini kapsar. Çocukların merak ettikleri konular hakkında soru sorması ve ebeveynlerin bu soruları cevaplaması, bilgi alışverişinin ve öğrenmenin teşvik edildiğı bir ortamı gösterir. “Birbirimize soru sorduk” (V7), “Girişimci birine sorular sorduk” (V14) ifadeleri kategoriyi destekleyen kodlara örnek olarak verilebilir. Bu kategori, aile içinde öğrenmenin ve merakın önemini belirtir.

Kategoriler Arası İlişki

Bu kategoriler, etkinliğin çocukların eğitimine, bilgi ve beceri kazanmalarına katkıda bulunmanın yanı sıra, aile içindeki iletişimi ve etkileşimi de güçlendirdiğini gösterir. Karar Verme ve Planlama kategorisi ile başlayan süreç, çocukların “Eğitim ve Bilgi Aktarımı” kategorisi ile çeşitli beceriler ve bilgiler edinmelerine olanak tanır. “Soru-Cevap ve Etkileşim” kategorisi ise, bu öğrenme sürecinin çocukların aktif katılımı ve ebeveynlerin rehberliğiyle gerçekleştiğini vurgular. Bir araya geldiklerinde, bu kategoriler, etkinliğin hem bireysel gelişime hem de aile içi bağların güçlenmesine önemli katkılar sağladığını gösterir.

4.4.3.2 Etkinlikte çocuğunuza katkılarınız nelerdir?

“Etkinlikte çocuğunuza katkılarınız nelerdir?” sorusuna ilişkin bulgulara kategori başlıkları altında aşağıda sırasıyla yer verilmektedir.

Bilgi ve Beceri Aktarımı

Bu kategori, velilerin çocuklarına yararlı bilgiler ve beceriler aktardıklarını içerir. Girişimcilik kavramı, meslek seçimi ve işin zorlukları ve kolaylıkları gibi konular bu kategori altında yer alır. “Kızıma girişimcinin ne olduğunu öğrettim” (V5) “Mesleğini güzel seçmesi, zorluklarını bilmesi ve kolaylıklarını da” (V6), “Girişimciler hakkında konuştuk. Ona doğru bilgiler verdiğimi düşünüyorum” (V9, V10, V12) gibi ifadeler bu kategori altında sıralanabilir. Veliler, çocuklarının gelecekte karşılaşılabilecekleri durumlar için onları hazırlamaya çalışmışlardır, bu da çocukların bilinçli kararlar almasına ve çeşitli beceriler kazanmasına yardımcı olur.

Öğrenme Sürecine Katılım

Bu kategori, velilerin çocuklarıyla birlikte öğrenme sürecine aktif olarak katıldıklarını gösterir. Bu hem çocukların yeni şeyler öğrenmesini hem de velilerin bilmedikleri konular hakkında bilgi edinmesini içerir. Bu kategori altında veliler, çocuklarının ödevlerine yardımcı olmuş ve onlarla birlikte bilgi keşfetmişlerdir. “Bilmediğimiz şeyleri öğrendim” (V2), “Yeni şeyler öğrendik” (V4), “Ödevlerini yapmaya yardım ettim” (V13) gibi ifadeler bu kategoriye destekleyen önemli kodlardır.

Mesleki Yönlendirme ve Girişimcilik Eğitimi

Velilerin çocuklarına girişimcilikle ilgili bilgi vermesi, onlara iş kurma süreçlerini anlatması ve hangi işlerin seçilebileceği üzerine rehberlik etmesi bu kategoriye oluşturur. “Kızıma girişimcinin ne olduğunu öğrettim” (V5, V8, V10), “İşini severek yapmak” (V3), “Ona kurduğu işi nasıl kurduğunu anlattı” (V14) gibi kodlar bu kategoriye destekler. Bu kategori, çocukların mesleki hayata ve girişimcilik dünyasına hazırlanmaları için velilerin önemli bir rol oynadığını vurgular.

Duygusal Destek ve Motivasyon

Bu kategori, velilerin çocuklarını destekleme ve onları motive etme yollarını içerir. Çocukların mutluluğunu önemseme ve onlara anlamadıkları konularda yardımcı olma (V7, V17) bu kategorinin altında yer alır. “Ona anlamadığı yerleri anlattım” (V7), “Girişimle alakalı bir takım şeyler söyledim” (V9), “...kızım at çiftliğinde çok mutluydu” (V17) gibi ifadeler bu kategoriye destekler. Bu kategori, velilerin çocuklarının duygusal ihtiyaçlarını karşılamaya ve onları yeni deneyimlerde desteklemeye yönelik çabalarını gösterir.

Kategoriler Arası İlişki

Bu kategoriler, etkinliğin çocukların bilişsel, mesleki ve duygusal gelişimine nasıl katkıda bulunduğunu ortaya koyar. “Bilgi ve Beceri Aktarımı ve Mesleki Yönlendirme ile “Girişimcilik Eğitimi” kategorileri, çocukların akademik ve profesyonel becerilerini geliştirmelerine yardımcı olurken, “Öğrenme Sürecine Katılım” kategorisi, velilerin çocuklarının öğrenme süreçlerine dâhil olmasının önemini vurgular. “Duygusal Destek ve Motivasyon” kategorisi ise, çocukların bu süreçte duygusal olarak da desteklendiğini gösterir. Bir araya geldiklerinde, bu kategoriler, etkinliğin çocukların gelişimine çok yönlü bir yaklaşım sunduğunu belirtir.

4.4.3.3 Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?

Veli günlüklerinden “Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna ilişkin bulgulara Tablo 4.12’de yer verilmektedir.

Tablo 4. 12 Velilerin “Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna ilişkin görüşleri

Görüşler	n
Evet	16
Görüş Bildirmeyen	1
Toplam	17

Tablo 4.11 incelendiğinde “Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna görüş bildiren velilerin hepsi (n=16) evet yanıtını vermektedir. Bir veli (n=1) görüş bildirmemektedir.

4.4.3.4 Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?

“Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna ilişkin bulgulara kategori başlıkları altında aşağıda sırasıyla yer verilmektedir.

Kaliteli Zaman ve Aile Bağları

Bu kategori, velilerin çocuklarıyla geçirdikleri zamanın değerini ve bu zamanın eğlenceli olmasını vurgular. "Evladım ile vakit geçirmek eğlenceli idi" (V1), "Soruları cevaplayıp kızımla vakit geçirmek güzeldi" (V8) gibi ifadeler bu kategoriyi destekler. Bu kategori, etkinliğin aile içindeki ilişkileri güçlendirme ve kaliteli zaman geçirme açısından önemini gösterir.

Bilgi ve Beceri Aktarımı

Veliler, çocuklarına yeni bilgiler ve beceriler aktarmanın hem eğitici hem de eğlenceli bir deneyim olduğunu ifade etmişlerdir. Girişimcilik kavramları, zorlukların üstesinden gelme yolları gibi eğitim içeriklerinin paylaşılması bu kategoriyi oluşturur. “Ona yararlı şeyler öğrettim” (V0), “Çünkü yeni şeyler öğrenmiş oldu” (V11), “Çok eğlenceli oldu...” (V1, V4, V5, V7, V8, V9, V17) ifadeleri bu kategoriyi destekleyen kodlardır. Bu kategori, öğrenmenin ve öğretmenin karşılıklı olarak zevkli ve tatmin edici olabileceğini vurgular.

Keşif ve Yeni Deneyimler

Bu kategori, velilerin ve çocuklarının yeni şeyler öğrenme ve keşfetme sürecinin eğlenceli olduğunu vurgular. "Çünkü yeni şeyler öğrenmiş oldu", (V11) "Çünkü bir girişimci bulup sorular sormak eğlenceliydi" (V12) gibi ifadeler hem veli hem de çocuk

için öğrenmenin ve keşfetmenin keyifli bir macera olduğunu gösterir. Bu kategori, etkinliğin hem bilgi edinme hem de yeni deneyimler kazanma fırsatı sunduğunu belirtir.

Karşılıklı Öğrenme ve Gelişim

Öğrenciler, etkinliğin sadece çocuklar için değil, kendileri için de öğrenme fırsatı sunduğunu ifade etmişlerdir. "Çünkü oda bana bir şeyler öğretti" (V2), "Ve benim bilmediğim bir şeyler varsa öğrenmiş oldum (V15)" gibi ifadeler, öğrenmenin karşılıklı bir süreç olduğunu ve etkinliğin her iki taraf için de gelişim fırsatı sunduğunu gösterir. Bu kategori, aile içi etkileşimde öğrenmenin ve gelişmenin iki yönlü olduğunu vurgular.

Kategoriler Arası İlişki

Bu kategori, etkinliğin çocukların eğitime ve gelişimine katkı sağlamanın yanı sıra, aile içi bağları güçlendiren ve hem veliler hem de çocuklar için öğrenme ve gelişim fırsatları sunduğunu gösterir. "Kaliteli Zaman ve Aile Bağları" kategorileri ile başlayan süreç, "Bilgi ve Beceri Aktarımı" ve "Keşif ve Yeni Deneyimler" ile "Karşılıklı Öğrenme ve Gelişim" kategorileri ile zenginleşir. Bir araya geldiklerinde, bu kategoriler, etkinliğin hem bireysel gelişime hem de aile içi ilişkilerin derinleşmesine katkıda bulunan kapsamlı bir deneyim sunduğunu belirtir.

4.4.4 "SB.6.5.5. Nitelikli insan gücünün Türkiye ekonomisinin gelişimindeki yerini ve önemini analiz eder" kazanımına ilişkin ilçemin girişimcileri etkinliğinde öğretmen günlüklerinden elde edilen bulgular

Araştırmacı ve uygulayıcı olan öğretmenin katılımcı gözlemci notlarında "İlçemin Girişimcileri Etkinliği"ne tüm velilerin katılım gösterdiğini not edilmektedir. Bu notlarda öğrencilerden bir girişimci bulma görevi verildiğini ve belirlenen soruları sormaları istendiğini belirtmektedir. Bu notlarda öğrencilerden bazılarının girişimci insanın özellikleri tam kavrayamadıkları için amaçlanan hedefe ulaşmada güçlükler yaşadıkları ifade edilmektedir. Girişimci bulma konusunda öğrencilerin ve velilerin öğretmene sık sık sorular sorduğu ve etkinliğin bu sebeplerle planlanan süreçten daha uzun sürdüğü anlaşılmaktadır. Ancak notlarda etkinliğin öğrencilere somut öğrenmeler sağlaması yönünden verimli olduğu aktarılmaktadır. Bir önceki etkinlikte olduğu gibi veliler sürece sınıf dışında katılım gösterdikleri için bu etkinlikte de velileri gözleme olanağı sınırlı kaldığını açıklanmaktadır.

4.4.5 “SB.6.5.5. Nitelikli insan gücünün Türkiye ekonomisinin gelişimindeki yerini ve önemini analiz eder” kazanımına ilişkin ilçemin girişimcileri etkinliğinden başarı testi, öğrenci, veli ve öğretmen günlüklerinden elde edilen bulguların karşılaştırmalı sonuçları

Bu başlık altında ilgili kazanımla ilişkilendirilen aile katılımlı “İlçemin Girişimcileri Etkinliği”ne ilişkin ebeveyn ve öğrenci görüşleri, araştırmacının katılımcı gözlem notları ve ilgili kazanıma ilişkin öğrenci başarı testi sonuçlarına karşılaştırmalı olarak yer verilmektedir.

Başarı testine ilişkin bulgular aile katılım etkinliğine rağmen deney ve kontrol gruplarının arasında anlamı bir fark olmadığını göstermektedir. Elde edilen diğer bulgular etkinliğinin öğrencilerin girişimcilik kavramı gibi yeni kavramları ve bilgileri öğrenme yeteneklerini artırdığını göstermektedir. Bunun yanı sıra etkinliğin, öğrencilerin sosyal becerilerini ve insan ilişkilerini geliştirmelerine katkı sağladığı görülmektedir. Öğrencilerin çevrelerinde bulunan girişimciler, hakkında bilgi edindikleri anlaşılmaktadır. Etkinliğin, veli ve öğrencilerin birlikte araştırma yapmalarına ve aile bireylerinin dayanışma içinde hareket etmelerine imkân sağladığı görülmektedir.

Aile katılım etkinliklerinde veli görüşlerine ilişkin bulgular, ebeveynlerin çocuklarının pratik bilgi ve beceriler kazanmasına ve girişimcilik ruhunu deneyimlemesine olanak sağladığını göstermektedir. Bu etkinliklerin, aile bireylerinin keyifli vakit geçirmelerine ve birbirlerinden yeni bilgiler öğrenmelerine katkı sağladığı anlaşılmaktadır. Ayrıca, velilerin çocuklarını motive etme konusunda yardımcı oldukları görülmektedir.

Araştırmacının katılımcı gözlemci notları; velilerin ve çocukların ilçemin girişimcileri etkinliğine önem verdiklerini desteklemektedir. Bu notlara ilişkin bulgularda öğrencilerin velilerle birlikte çevrelerinde bir girişimci belirledikleri ve ona sorular sordukları anlaşılmaktadır. Bunun yanı sıra öğrencilerin somut öğrenmeler elde ettiği vurgulanmaktadır. Bu notlarda ancak bazı öğrencilerin girişici kavramını tam olarak anlamadıklarından dolayı zorlandıkları ifade edilmektedir. Öğrencilerin girişimciye soracakları sorularla ilgili araştırmadan sık sık yardım istemesinin süreci uzattığı belirtilmektedir. Araştırmacı, veli katılım sürecinin gözlem imkânının etkinliğin okul dışında gerçekleşmesi sebebiyle kısıtlı olduğunu ancak veli günlüklerinden velilerin sürece katılımlarının olumlu olduğunu aktarmaktadır. "Aile katılımıyla düzenlenen 'İlçemin Girişimcileri Etkinliğinde, K5 kazanımının gerçekleştirilmesinde başarı testi

sonuçlarına göre kontrol grubunda anlamlı bir fark belirlenmemiştir. Araştırmacının katılımcı gözlem notları da öğrencilerin proje sürecinde zorlandığını ortaya koymaktadır. Bu bulgular, birbirini destekler niteliktedir. Bununla birlikte, aile katılım etkinliğinin diğer etkinliklerde olduğu gibi öğrencilere önemli katkıları olduğu görülmektedir.

4.5. Beşinci Alt Amaç “SB.6.5.6. İlgi duyduğu mesleklerin gerektirdiği kişilik özelliklerini, becerileri ve eğitim sürecini araştırır” Kazanımına İlişkin Bulgular

6. sınıf Sosyal bilgiler dersinde “SB.6.5.6. İlgi duyduğu mesleklerin gerektirdiği kişilik özelliklerini, becerileri ve eğitim sürecini araştırır” kazanımı çerçevesinde aile katılımıyla gerçekleştirilen “Mesleğimi nasıl seçtim?” etkinliğine ait bulgular; öğrenci başarı testi, öğrenci görüşleri, veli görüşleri, katılımcı gözlemci notları ve karşılaştırmalı sonuçlar şeklinde beş başlık altında bu bölümde sunulmaktadır.

4.5.1. “SB.6.5.6. İlgi duyduğu mesleklerin gerektirdiği kişilik özelliklerini, becerileri ve eğitim sürecini araştırır” kazanımına ilişkin başarı testi sonuçları

Öğrencilere uygulanan başarı testinde “SB.6.5.6. İlgi duyduğu mesleklerin gerektirdiği kişilik özelliklerini, becerileri ve eğitim sürecini araştırır” K6 kazanımına yönelik toplam beş soru yer almaktadır. Başarı testinde ilgili kazanıma ilişkin başarı sonuçlarında, uygulanan aile katılım etkinliklerinin etkisini ölçmek amacıyla, deney ve kontrol grupları arasında bir fark yaratıp yaratmadığının incelenmesi için istatistiksel analizler yapılmıştır. Bu bağlamda, test varsayımlarını sağlamayan ilgili kazanım verileri için ise Mann-Whitney U testi uygulanmıştır.

İlgili kazanım değişkeninin karşılaştırılması amacıyla gerçekleştirilen Mann-Whitney U testi sonuçları, incelenen deney ve kontrol grupları arasındaki medyan farklılıklarını değerlendirmek için kullanılmıştır. Test sonuçlarını içeren tabloya aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 4.13 “SB.6.5.6. İlgi duyduğu mesleklerin gerektirdiği kişilik özelliklerini, becerileri ve eğitim sürecini araştırır” kazanımı için Mann-Whitney U Testi sonuçları ve grup tanımlayıcıları

Değişken	İstatistik	p	Grup	N	Ortalama	Medyan	SD	SE
K6	51.0	0.009	D	16	21.3	22.5	5.00	1.25
			K	14	13.6	15.0	8.19	2.19

Tablo 4.13 incelendiğinde K6 değişkeni için $U=51.0$ ve $p=0.009$ olarak bulunmuştur. Bu sonuçlar, K6 kazanımı için D ve K grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı farkların

olduğunu göstermektedir. K6 değişkeni, grupların ortalama ve medyan değerlerinde belirgin farklılıklar göstererek, bu değişkenin incelenen aile katılım etkinliğinin anlaşılmasında kritik bir rol oynadığını düşündürmektedir.

4.5.2 “SB.6.5.6. İlgi duyduğu mesleklerin gerektirdiği kişilik özelliklerini, becerileri ve eğitim sürecini araştırır” kazanımına ilişkin mesleğimi nasıl seçtim etkinliği öğrenci günlüklerinden elde edilen bulgular

İlgili kazanım kapsamında gerçekleşen “Mesleğimi Seçiyorum Etkinliği” sonunda öğrencilerin doldurduğu günlüklerden elde edilen bulgulara soru başlıkları altında aşağıda yer verilmektedir.

4.5.2.1. Etkinlikte anne ve babanızla birlikte neler yaptınız?

Öğrencilerin günlüklerinden “Etkinlikte anne ve babanızla birlikte neler yaptınız?” sorusuna ilişkin bulgulara kategori başlıkları altında aşağıda sırasıyla yer verilmektedir.

Meslek Seçimi ve Yönlendirme

Bu kategori, öğrencilerin aileleriyle birlikte meslek seçimi üzerine konuştuklarını, tartıştıklarını ve bu süreçte yönlendirme ve tavsiye aldıklarını kapsar. "Meslekler hakkında konuştuk" (Ö1), "Hangi mesleği seçtiğimi tartıştık" (Ö2, Ö5, Ö12, Ö14), "Annemden tavsiyeler öğrendim" (Ö5) gibi ifadeler bu kategoriyi destekler. Bu kategori, ailelerin çocuklarının meslek seçiminde önemli bir rehberlik ve destek rolü oynadığını gösterir.

Eğitim ve Öğrenme

Öğrenciler, etkinlik sırasında meslekler ve mesleki bilgiler hakkında öğrenim yaşadıklarını belirtmişlerdir. Bu, ders dinleme, meslekler hakkında bilgi alma ve aile üyelerinin mesleki deneyimlerini paylaşması gibi faaliyetleri içerir. “Babam okula gelip arkadaşlarıma mesleğini anlattı” (Ö7), "Ders işledik ve meslekler hakkında bilgi aldık" (Ö8, Ö10), "Velilere meslekleriyle alakalı şeyler sorduk" (Ö3, Ö13, Ö16, Ö17) ifadeleri bu kategoriyi güçlendirir. Bu kategori, öğrenmenin hem formel hem de informal yollarla gerçekleştiğini ve mesleki farkındalığın artırılmasına katkıda bulunduğunu vurgular.

Soru-Cevap ve İletişim

Bu kategori, öğrencilerin etkinlikte aktif olarak sorular sordukları ve aldıkları cevaplarla yeni bilgiler edindikleri etkileşimleri kapsar. "Sorular sorduk"(Ö3), "Onlara soru sorduk

sorularımızı güzel ve anlayışlı bir şekilde cevapladılar" (Ö13), "Velilere meslekleriyle alakalı şeyler sorduk" (Ö17) ifadeleri, bu kategorinin bir parçasıdır. Bu kategori, etkinliğin öğrencilere sorgulama yeteneği ve etkili iletişim becerileri geliştirme fırsatı sunduğunu gösterir.

Kategoriler Arası İlişki

Bu kategoriler arasındaki ilişki, etkinliğin öğrencilere zengin bir deneyim sunduğunu gösterir. Öğrenciler meslekler hakkında bilgi edinirken ayrıca soru cevap sürecinde karşılıklı etkileşime girmişlerdir. Meslekler hakkında edindikleri bilgiler hangi mesleğe yönelmeleri gerektiği konusunda öğrencilere destek olmuştur. Meslek sahipleri ile soru cevap ilişkisine girmeleri iletişim becerilerinin gelişmesine katkı sağlamıştır.

4.5.2.2 Etkinlikte etkinliğinde anne ve babanızdan neler öğrendiniz?

Öğrencilerin günlüklerinden "Etkinlikte anne ve babanızdan neler öğrendiniz?" sorusuna ilişkin bulgulara kategori başlıkları altında aşağıda sırasıyla yer verilmektedir.

Meslek Seçimi ve Kişisel Tercihler

Öğrenciler, meslek seçiminde kişisel tercihlerin önemine dair bilgiler öğrendiklerini belirtmişlerdir. Bu, popüler meslekler yerine kendi ilgi ve tutkularına uygun bir meslek seçmenin gerekliliğini vurgular (Ö1, Ö2, Ö4, Ö8, Ö9, Ö12, Ö13, Ö14, Ö16, Ö17). "Popüler meslekleri değil de kendi istediğini seçmen gerektiğini öğrendik" (Ö2), "Hangi mesleği seçmem gerektiğini öğrendim" (Ö8, Ö12, Ö16). Bu kategori, bireyin kendi istek ve yeteneklerine uygun meslek seçiminin önemini ve bu süreçte dikkat edilmesi gereken hususları gösterir.

Mesleklerin Zorlukları ve Eğlenceli Yönleri

Öğrenciler, mesleklerin hem zorluklarını hem de eğlenceli yönlerini öğrendiklerini ifade etmişlerdir. Bu, mesleklerin gerçekçi bir şekilde değerlendirilmesini sağlar ve meslek seçiminde bilinçli kararlar verilmesine yardımcı olur (Ö6, Ö7, Ö10, Ö11). "Meslek seçiminde nelere dikkat etmemiz gerektiğini" (Ö1), "Mesleklerinin zorlukları, eğlencelerini öğrendim" (Ö6), "Babamın işindeki zorlukları ve kolaylıklarını öğrendim" (Ö7) gibi ifadeler bu kategoriyi güçlendirir. Bu kategori, mesleklerin gerçek yüzünü anlamak ve kariyer planlaması yaparken bu bilgileri dikkate almanın önemini vurgular.

Mesleki Değerler ve Tutumlar

Bu kategori, işe olan sevgi, işe önem verme ve meslek sahibi olmanın gerekliliği gibi mesleki değerler ve tutumlar hakkında öğrenilenleri kapsar. Öğrencilerin, mesleklere karşı tutumlarını ve bu alandaki değerleri nasıl geliştireceklerini öğrendikleri belirtilmiştir. “İşinize önem vermek ve sevgiyle yapmak” (Ö3), “...elimizde bir meslek olması gerektiğini öğrendim” (Ö5) gibi ifadeler bu kategoriyi destekleyen kodlardır. Bu, başarılı bir kariyer için gerekli olan tutum ve değerlerin önemini gösterir.

Meslek Seçiminde Pratik Bilgiler

Öğrenciler, meslek seçiminde dikkate alınması gereken pratik bilgileri öğrendiklerini belirtmişlerdir. Bu, hangi sektörde iş kurulacağı ne kadar sermaye yatırılacağı ve ne kadar işçi çalıştırılacağı gibi konuları içerir. “Mesleğimizi seçtiğimizde uygun bir yere para yatırmamızı ...” (Ö15), “Meslek yaparken nelere dikkat edilmesi gerektiğini...” ifadeleri (Ö17) bu kategoriyi destekleyen kodları oluşturur. Bu kategori, meslek seçimi ve kariyer planlamasında dikkate alınması gereken pratik ve lojistik faktörlerin farkındalığını artırır.

Kategoriler Arası İlişki

Bu kategoriler arasındaki ilişki, etkinliğin öğrencilere meslek seçimi ve kariyer planlaması konusunda geniş bir perspektif sunduğunu gösterir. Öğrencilerin bilinçli ve bilgilendirilmiş kararlar vermesi önemli unsurlardır. Bir araya geldiklerinde, bu kategoriler, meslek seçiminde bireysel uygunluk, gerçekçi beklentiler, doğru tutum ve değerler ile pratik faktörlerin önemini vurgular.

4.5.2.3 Etkinlikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?

Öğrencilerin günlüklerinden “Bu etkinlikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna ilişkin bulgulara Tablo 4.14’te yer verilmektedir.

Tablo 4. 14 Öğrencilerin “Bu etkinlikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna ilişkin görüşler

Görüşler	n
Evet	17
Hayır	-
Toplam	17

Tablo 4.14 incelendiğinde “Bu etkinlikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna öğrencilerin tamamı (n=17) evet yanıtını vermektedir. Evet yanıtını veren öğrencilerin nedenine ilişkin görüşleri kategoriler halinde aşağıda sunulmaktadır:

Aileyle Kaliteli Zaman

Öğrencilerin bir kısmı, etkinlik sırasında aileleriyle geçirdikleri zamanın değerini ve bunun eğlenceli olmasının yanı sıra, kaliteli bir deneyim olduğunu vurgulamıştır. “Ailemle vakit geçirmek güzeldi” (Ö1, Ö4, Ö5, Ö7, Ö16) “Katkısı bize çok oldu” (Ö3) gibi ifadeler bu kategoriyi güçlendirir. Bu kategori, aile bağlarının güçlendirilmesi ve ortak anıların oluşturulmasının önemini gösterir.

Bilgi Edinme ve Öğrenme

Etkinlik, öğrencilere yeni bilgiler öğrenme fırsatı sunmuştur. Bu, mesleklerle ilgili bilgiler, işe olan sevgi ve işin önemi gibi konuları içerir (Ö2, Ö3, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö15, Ö17). “Bilgiler öğrendim” (Ö2), “Onlardan tecrübeli bir insan olarak istenen cevapları aldık” (Ö11), “Mesleklerin zorluklarını öğrenmiş olduk” (Ö13), “Annemden bir şeyler öğrendim” (Ö15) gibi ifadeler bu kategoriyi destekleyen önemli kodlardır. Öğrenciler, etkinlik sayesinde meslek seçimi, mesleklerin zorlukları ve gereklilikleri hakkında bilgi sahibi olduklarını belirtmişlerdir. Bu kategori, öğrenmenin eğlenceli bir etkinlik olarak algılandığını vurgular.

Meslek Seçimi ve Karar Verme Süreci

Öğrenciler, etkinlikte meslek seçimi ve karar verme sürecinde önemli adımlar attıklarını ifade etmişlerdir. Bu süreç, mesleğin kararlaştırılması, yanlış ve doğru bilgilerin öğrenilmesi ve mesleklerin zorluklarının anlaşılması gibi konuları içerir. “Mesleğimizi kararlaştırmak, yanlışları doğruları öğrenmek için” (Ö6), “Mesleklerin zorluklarını öğrenmiş olduk” (Ö11) “Çünkü annemle beraber meslek seçmek hoşuma gitti” (Ö14) gibi ifadeler bu kategoriyi destekler. Bu kategori, etkinliğin meslek seçimi konusunda rehberlik ettiğini ve öğrencilere karar verme becerileri kazandığını gösterir.

Eğlence ve Motivasyon

Öğrenciler, etkinliğin sadece bilgilendirici olmakla kalmayıp, aynı zamanda eğlenceli ve motive edici olduğunu belirtmişlerdir. “Çok eğlenceli oldu” (Ö4, Ö5, Ö12, Ö17) “Babamın okula gelip arkadaşlarıma anlatması çok güzel bir şeydi” (Ö7) gibi ifadeler bu

kategoriyi destekleyen kodlardır. Bu kategori, etkinliğin eğitici yönlerinin yanı sıra, öğrencileri motive eden ve onlara keyif veren bir deneyim sunduğunu gösterir.

Kategoriler Arası İlişki

Bu kategoriler arasındaki ilişki, etkinliğin öğrencilere çok yönlü bir deneyim sunduğunu gösterir: aileyle kaliteli zaman geçirme ve ortak anılar oluşturma, yeni bilgiler öğrenme ve öğrenme sürecinin keyfini çıkarma, meslek seçimi ve karar verme sürecinde rehberlik ve eğlenceli ve motive edici bir ortam sağlama. Bu kategoriler bir araya geldiğinde, etkinliğin hem eğitici hem de eğlenceli bir deneyim olduğunu ve öğrencilerin mesleki gelişimlerine katkıda bulunduğunu vurgular.

4.5.3 “SB.6.5.6. İlgi duyduğu mesleklerin gerektirdiği kişilik özelliklerini, becerileri ve eğitim sürecini araştırır” kazanımına ilişkin mesleğimi nasıl seçtim etkinliğinde veli günlüklerinden elde edilen bulgular

İlgili kazanım kapsamında gerçekleşen “Mesleğimi Seçiyorum Etkinliği” sonunda velilerin doldurduğu günlüklerden elde edilen bulgulara soru başlıkları altında aşağıda yer verilmektedir.

4.5.3.1 Etkinlikte çocuğunuzla birlikte neler yaptınız?

“Etkinlikte çocuğunuzla birlikte neler yaptınız?” sorusuna ilişkin bulgulara kategori başlıkları altında aşağıda sırasıyla yer verilmektedir.

Meslek Eğitimi ve Yönlendirme

Bu kategori, velilerin çocuklarına meslek seçimi, mesleklerin zorlukları ve kolaylıkları ve kendi meslekleri hakkında bilgi verdiğini kapsar (V1, V5, V6, V7, V10, V11, V13, V14, V15, V16, V17). “Çocuğumla beraber işimin nasıl olduğunu anlattım” (V3), “Mesleklerin ne olduğunu söyledim. Zorluklarını, kolaylıklarını söyledim” (V6), “Bilgilerde bulundum, hangi mesleğin doğru ve yanlışlarını anlattım” (V11) ifadeleri bu kategoriyi destekleyen kodlara örnektir. Veliler, çocuklarının gelecek meslek seçimlerinde bilinçli kararlar vermelerine yardımcı olmak için kendi deneyimlerinden ve bilgilerinden yararlanmışlardır.

Eğitim ve Öğrenme Deneyimi

Bu kategori, etkinliğin hem eğitici hem de eğlenceli bir deneyim olduğunu vurgular. Veliler ve çocuklar, meslekler ve meslek seçimi hakkında birlikte ders dinlemiş, bilgi

edinmiş ve. “Eğlenerek bir şeyler öğrendik, bilgiler verdim, öğrettim” (V2), “Meslek seçimi hakkında konuştuk” (V1, V8, V10, V12, V14) gibi ifadeler bu kategoriye destekler. Bu süreç, çocukların yeni bilgiler öğrenmesini ve velilerin çocuklarının eğitimine katkıda bulunmasını sağlamıştır.

Karşılıklı İletişim ve Destek

Bu kategori, velilerin çocuklarına destek olma ve onlarla karşılıklı iletişim kurma çabalarını içerir. Veliler, çocuklarına tavsiyeler vermiş, onları desteklemiş ve kariyer hedeflerine ulaşmaları için gerekli motivasyonu sağlamışlardır. “Kızıma meslek hakkında öneriler verdim, kızımı destekledim” (V5), “Beraber ders dinleyip meslekler hakkında konuştuk” (V8), “...Neden meslek sahibi olması gerektiğini anlattık, konuştuk, tartıştık. Hayatta herkesin bir mesleği olması gerektiğini konuştuk...” (V16) gibi kodlar bu kategoriye oluşturur. Bu kategori, aile içindeki güçlü bağların ve destekleyici iletişimin önemini gösterir.

Kategoriler Arası İlişki

Bu kategoriler, etkinliğin çocukların mesleki gelişimine ve eğitimine odaklandığını göstermektedir. “Meslek Eğitimi ve Yönlendirme” kategorisi ile başlayan süreç, çocukların “Eğitim ve Öğrenme Deneyimi” kategorisi yoluyla bilgi ve becerilerini geliştirmelerine yardımcı olur. “Karşılıklı İletişim ve Destek” kategorisi ise, bu eğitim sürecinin aile içindeki pozitif ve destekleyici bir ortamda gerçekleştiğini vurgular. Bir araya geldiklerinde, bu kategoriler, etkinliğin hem bireysel gelişime hem de aile içi ilişkilerin güçlenmesine katkıda bulunan kapsamlı bir deneyim sunduğunu belirtir.

4.5.3.2 Etkinlikte çocuğunuza katkılarınız nelerdir?

“Etkinlikte çocuğunuza katkılarınız nelerdir?” sorusuna ilişkin bulgulara kategori başlıkları altında aşağıda sırasıyla yer verilmektedir.

Meslek Seçimi ve Tutku

Bu kategori, velilerin çocuklarına bir işi severek yapmanın önemini vurguladıklarını kapsar. “Meslek seçimi ile ilgili en önemli şey bir işi severek yapmak onu dillendirdik” (V1) ifadesi bu kategorinin oluşmasına katkı sağlamıştır. Tutkunun meslek seçimindeki rolü ve bir işi sevmekle ilgili dillendirilen düşünceler, çocukların kendi ilgi ve tutkularına göre meslek seçmelerinin önemini vurgular.

Bilgi Aktarımı ve Eğitim

Velilerin çocuklarına mesleklerle ilgili bilgi verdikleri ve bilmedikleri konuları öğrettikleri bu kategori, eğitim ve bilgi aktarımının önemine odaklanır. “Mesleklerle ilgili bilgiler verdim” (V2), “Mesleğin nasıl bir şey olduğunu” (V11), “...meslek seçmeyi öğrettim” (V8, V10, V12, V13) gibi ifadeler bu kategoriyi destekleyen kodlardır. Bu, çocukların meslek seçimlerini yaparken bilinçli kararlar verebilmeleri için gerekli temeli sağlar.

Karar Verme Sürecinde Destek

Veliler, çocuklarının karar verme süreçlerinde onlara rehberlik ederek ve tavsiye vererek destek olmuşlardır (V4, V9, V10, V12). “...ona tavsiye vererek kafasındaki karışıklığı giderdik” (V4), “Tavsiye vermek” (V9), “Meslek seçmelerine yardımcı olduk” (V10, V13, V17) gibi ifadeler bu kategoriyi destekler. Karar verme sürecindeki bu destek, çocukların kafalarındaki karışıklığı gidermelerine ve meslek seçimlerinde daha emin adımlar atmalarına yardımcı olur.

Karşılıklı Öğrenme ve İletişim

Bu kategori, çocukların da velilere yeni şeyler öğretebildikleri karşılıklı bir öğrenme sürecini vurgular. “Kızımda bana hangi meslek hakkında neler olduğunu, yani benim bilmediğim önemli konuları bana anlattı” (V5) ifadesi bu kategorinin oluşmasına katkı sağlamıştır. Bu karşılıklı iletişim, aile içindeki bilgi alışverişini teşvik eder ve her iki tarafın da birbirinden öğrenmesine olanak tanır.

Hayata Bakış ve Eğitimin Değeri

Veliler, çocuklarına hayata dair genel bakış açıları ve eğitimin önemi hakkında bilgiler vermişlerdir. “Hayata bakış açısı yenilenmiş olabilir...” (V16) ifadesi bu kategoriyi oluşturur. Bu kategori, meslek seçiminin ötesinde, çocukların genel yaşam hedeflerini ve eğitimin onların hayatlarındaki rolünü anlamalarını destekler.

Kategoriler Arası İlişki

Bu kategori arasındaki ilişki, etkinliğin çocukların meslek seçimi sürecinde sadece bilgi ve rehberlik sağlamakla kalmayıp, aynı zamanda tutku, karşılıklı öğrenme ve iletişim, hayata dair genel bir bakış açısı kazandırmayı amaçladığını gösterir. “Meslek Seçimi ve Tutku” kategorisi ile başlayan süreç, “Bilgi Aktarımı ve Eğitim ve Karar Verme Sürecinde Destek” ile devam ederken, “Karşılıklı Öğrenme ve İletişim” ile “Hayata Bakış

ve Eğitimin Değeri” kategorileri ile zenginleşir. Bir araya geldiklerinde, bu kategoriler, etkinliğin çocukların kariyer gelişimine çok yönlü bir yaklaşım sunduğunu belirtir.

4.5.3.3 Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?

Veli günlüklerinden “Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna ilişkin bulgulara Tablo 4.15’te yer verilmektedir.

Tablo 4. 15 Velilerin “Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna ilişkin görüşler

Görüşler	n
Evet	17
Hayır	-
Toplam	17

Tablo 4.15 incelendiğinde “Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna görüş bildiren velilerin hepsi (n=17) evet yanıtı vermektedir.

“Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu?” sorusuna ilişkin bulgulara kategori başlıkları altında aşağıda yer verilmektedir.

Eğitim ve Meslek Bilinci

Veliler, çocuklarına meslekler ve meslek seçimi hakkında bilgi verdiklerini ifade etmişlerdir. Bu kategori, çocukların meslekleri anlamaları, doğru ve yanlışlarını öğrenmeleri ve ileride kendi meslek seçimlerini yaparken nelere dikkat etmeleri gerektiği konusunda bilinçlenmeleri açısından önemli bulunmuştur. “Birlikte ders işledik ve meslekleri öğrendik” (10), “Hangi mesleğin doğru ve yanlışlarını anlatmış oldum” (11), “Çocuğum meslek seçimi yaparken nelere dikkat edeceğini öğrendi” (13), “mesleklerin iyi kötü yanlarına değindik” (17) gibi ifadeler bu kategoriye destekleyen önemli kodlardır. Bu kategori, etkinliğin çocukların kariyer planlaması konusunda bilinçlenmelerine ve gelecekteki meslek seçimlerine yönelik temel bir anlayış geliştirmelerine olanak tanıdığını gösterir.

Aile İçi İlişkiler ve Mutluluk

Veliler, etkinlik sırasında çocuklarıyla geçirilen zamanın ve birlikte yapılan aktivitelerin mutluluk kaynağı olduğunu belirtmişlerdir. Çocukların mutlu olması, velilerin de mutlu olmasını sağlamış ve bu durum, aile içi ilişkilerin güçlenmesine katkıda bulunmuştur. “çok eğlendik” (V4), “Çok eğlenceli oldu” (V5, V9), “bir şeyler öğrenmesi beni mutlu ediyor” (V12), “Çünkü çocuğum bundan mutlu oldu, çocuğum mutluysa bende mutluyum” (V15) gibi ifadeler bu kategoriyi destekler. Bu kategori, etkinliğin sadece bilgi ve beceri aktarımı değil, aynı zamanda aile içi bağların güçlenmesi ve mutluluk açısından da değerli olduğunu vurgular.

Öğrenme ve Katılım

Veliler, çocuklarının etkinlik sırasında yeni bilgiler öğrendiklerini ve bu öğrenme sürecinin hem eğlenceli hem de yararlı olduğunu ifade etmişlerdir. Etkinlik, çocukların ders dinlemelerini, meslekler hakkında bilgi edinmelerini ve kendi meslek seçimleri hakkında düşünmelerini sağlamıştır (V2, V3, V8, V10, V12). “Güzel bilgilerle onu ey(ğ)ittim” (V2), “Çünkü ders dinledik ve etkinlikte yer aldık” (V8), “Birlikte ders işledik...” (V8, V10, V16, V17), ifadeleri bu kategorinin oluşmasına katkı sağlayan önemli kodlardır. Bu kategori, öğrenmenin ve aktif katılımın çocukların kişisel gelişimine katkıda bulunmasının yanı sıra, eğlenceli ve tatmin edici bir deneyim olabileceğini gösterir.

Kategoriler Arası İlişki

Bu kategoriler arasındaki ilişki, etkinliğin hem eğitici hem de duygusal faydalar sağladığını ortaya koyar. “Eğitim ve Meslek Bilinci” kategorisi, çocukların gelecekteki kararlarını bilinçli bir şekilde yapabilmeleri için gerekli temeli sağlarken, “Aile İçi İlişkiler ve Mutluluk” ile “Öğrenme ve Katılım” kategorileri, bu eğitim sürecinin aynı zamanda keyifli ve aile bağlarını güçlendirici bir deneyim olduğunu vurgular. Bir araya geldiklerinde, bu kategoriler, etkinliğin çocukların bilişsel ve duygusal gelişimine katkıda bulunan kapsamlı bir deneyim sunduğunu belirtir.

4.5.4 “SB.6.5.6. İlgi duyduğu mesleklerin gerektirdiği kişilik özelliklerini, becerileri ve eğitim sürecini araştırır” kazanımına ilişkin mesleğimi nasıl seçtim etkinliğinde öğretmen günlüklerinden elde edilen bulgular

Araştırmacı ve uygulayıcı olan öğretmenin katılımcı gözlem notlarında, son aile katılım etkinliği olan "Mesleğimi Nasıl Seçtim?" etkinliğine bilgi paylaşmak isteyen gönüllü velilerin katılım gösterdiği aktarılmaktadır. Diğer ailelerin ise dinleyici olarak etkinliğe destek verdikleri ifade edilmektedir. Velilerin, öğrencilere meslek seçimi konusunda bilgi aktardıkları vurgulanmaktadır. Öğrencilerin belirledikleri soruları, meslekler hakkında bilgi veren velilere yönlendirildiği aktarılmaktadır. Süreç boyunca hem öğrencilerin hem de velilerin etkin bir şekilde katılım sağladığı ve memnun oldukları belirtilmektedir.

4.5.5 “SB.6.5.6. İlgi duyduğu mesleklerin gerektirdiği kişilik özelliklerini, becerileri ve eğitim sürecini araştırır” kazanımına ilişkin mesleğimi nasıl seçtim etkinliğinden başarı testi, öğrenci, veli ve öğretmen günlüklerinden elde edilen bulguların karşılaştırmalı sonuçları

Bu başlık altında ilgili kazanımla ilişkilendirilen “Mesleğimi Nasıl Seçtim Etkinliğine” ilişkin ebeveyn ve öğrenci görüşlerine, araştırmacının katılımcı gözlem notlarına ve ilgili kazanıma yönelik öğrenci başarı testi sonuçlarına karşılaştırmalı olarak yer verilmektedir.

Başarı testi sonuçları incelendiğinde “İlgi duyduğu mesleklerin gerektirdiği kişilik özelliklerini, becerileri ve eğitim sürecini araştırır” kazanımı çerçevesinde gerçekleştirilen “Mesleğimi Nasıl Seçtim Etkinliği”nin öğrencinin başarısında kritik bir rol oynadığını göstermektedir. Aşağıda belirtilen veli ve öğrenci görüşleri de bu olumlu sonucu desteklemektedir. Sonuçlar etkinliğinin öğrencilerin meslek seçiminde pratik yöntemler görmelerine, mesleki değer ve tutumlar konusunda bilgi sahibi olmalarına katkı sağladığını göstermektedir. Ayrıca, ailelerinden meslek seçimi ile ilgili bilgiler edindikleri ve karar verme sürecinde aileleri tarafından desteklendikleri anlaşılmaktadır. Bulgulardan öğrencilerin, ailelerin okula gelip derslere katılmalarından memnun oldukları ve bu durumun öğrenme sürecini keyifli hale getirdiği ifade ettikleri görülmektedir. Veli görüşlerine ilişkin bulgular da ebeveynlerin çocuklarına meslekler hakkında deneyimlerini paylaşmalarına katkı sağladığını göstermektedir. Velilerin hayata bakış açılarını ve eğitimin değerini öğrencilere aktarmaları aile katılım etkinliklerinin diğer bir sonucudur. Ayrıca bulgular, tutkulu olmanın meslek hayatında önemini

vurgulamanın ve çocukların karar verme sürecinde destek olmanın, öğrencilere katkı sağladığını göstermektedir.

Araştırmacının katılımcı gözlemci notları velilerin ve çocukların mesleğini nasıl seçtim etkinliğine verdiği önemi desteklemektedir. Bulgularda öğrencilerin mesleğini tanıtan velilere sorular sorarak sürece etkin katılım gösterdiklerini belirtmektedir. Ayrıca öğrencilerin velileri ile beraber etkinlikte keyifli zamanlar geçirdikleri anlaşılmaktadır. Araştırmacı, öğrencilerin velilere sordukları sorularla meslekler hakkında bilgi aldıklarını bu sürecin öğrencilerin mesleklerin kolay ve zor yönlerini incelemelerine katkı sağladığını belirtmektedir.

4.6. Altıncı Alt Amaç Aile Katılım Etkinliklerinin Değerlendirilmesine Yönelik Öğrenci Görüşlerinden Elde Edilen Bulgular

Aile katılım etkinliklerine yönelik öğrenci görüşme formundan elde edilen bulgulara soru başlıkları altında aşağıda yer verilmektedir.

4.6.1. Okulda ailenizle birlikte daha öncesinden aile katılım etkinliklerine katıldınız mı?

Öğrencilerin “Okulda ailenizle birlikte daha öncesinden aile katılım etkinliklerine katıldınız mı?” sorusuna ilişkin görüşleri içeren bulgulara Tablo 4.16’da yer verilmektedir.

Tablo 4. 16 Öğrencilerin “Okulda ailenizle birlikte daha öncesinden aile katılım etkinliklerine katıldınız mı?” sorusuna ilişkin görüşleri

Görüşler	n
Evet	7
Hayır	10
Toplam	17

Tablo 4.16 incelendiğinde “Okulda ailenizle birlikte daha öncesinden aile katılım etkinliklerine katıldınız mı?” sorusuna öğrencilerin çoğunluğu olumsuz görüş (n=7) ve olumsuz görüş bildirdiği görülmektedir.

4.6.2. Aile katılım etkinlikleri sizin Sosyal bilgiler dersi konularını öğrenmenizi nasıl etkiledi?

Öğrenci görüşme formunda yer alan “Aile katılım etkinlikleri sizin Sosyal bilgiler dersi konularını öğrenmenizi nasıl etkiledi?” sorusuna ilişkin bulgulara kategori başlıkları altında aşağıda sırasıyla yer verilmektedir.

Konuların Daha İyi Anlaşılması

Birçok öğrenci, aile katılım etkinliklerinin Sosyal bilgiler dersi konularını daha iyi anlamalarına yardımcı olduğunu ifade etmiştir. Özellikle, "Güzel etkiledi" (Ö1, Ö9, Ö12, Ö14, Ö16), "Konuları daha iyi anladım" (Ö1, Ö17), "Daha iyi anladım ve daha çabuk öğrendim. Eğlenceli olunca daha çok aklıma giriyor" (Ö7), "Konuları daha başarılı bir şekilde anladım" (Ö17) gibi ifadeler bu kategoriyi destekler.

Eğlenceli ve İlgi Çekici Öğrenme

Öğrenciler, etkinliklerin dersleri daha eğlenceli ve ilgi çekici hale getirdiğini belirtmişlerdir. Bu durum, öğrenme sürecini daha keyifli ve akılda kalıcı kılmıştır. "Güzel ve iyi hep olsa hep katılırım." (Ö2), "Dersler daha eğlenceli geçmeye başladı." (Ö11), "Çok iyi oldu vakit geçirdik." (Ö3) ifadeleri bu kategoriyi güçlendirmektedir.

Yeni Bilgilerin Edinilmesi

Öğrenciler ayrıca, aile katılım etkinlikleri sayesinde KDV, girişimcilik ve meslek seçimi gibi yeni konular hakkında bilgi edindiklerini ifade etmişlerdir. "KDV'yi ve girişimciyi öğrendim." (Ö5), "Hangi mesleği seçmem gerektiğini öğrendim." (Ö8) yorumları bu kategoriyi destekleyen ifadelerle örnek olarak gösterilebilir.

Derslerde Verimliliğinin Artması

Öğrenciler, aile katılım etkinliklerinin derslerde verimliliği artırdığını belirtmişlerdir. Bu, derslere daha aktif katılım ve konuların daha etkili bir şekilde öğrenilmesi şeklinde kendini göstermiştir. "Çok iyi etkiledi derslere verimliğim arttı." (Ö12), "İyi etkiledi." (Ö14), "Çok iyi yönde etkiledi." (Ö16) ifadeleri bu kategorinin altını çizer.

Kategoriler Arası İlişki

Aile katılım etkinliklerinin Sosyal bilgiler dersi öğrenme deneyimini zenginleştirdiğini ve öğrencilerin konuları daha derinlemesine anlamalarına, daha fazla ilgi göstermelerine ve ders performanslarını artırmalarına yardımcı olduğunu göstermektedir.

4.6.3. Aile katılım etkinliklerinin Sosyal bilgiler dersi başarınıza katkısı nasıl oldu?

Öğrenci görüşme formunda yer alan “Aile katılım etkinliklerinin Sosyal bilgiler dersi başarınıza katkısı nasıl oldu?” sorusuna ilişkin bulgulara aşağıda kategori başlıkları altında sırasıyla yer verilmektedir.

Başarı ve İlgil Artışı

Öğrencilerin çoğu, aile katılım etkinliklerinin hem ilgilerini artırdığını hem de Sosyal bilgiler dersindeki başarılarını yükselttiğini ifade etmiştir. “Güzel bir katkısı oldu. Hem ilgilim arttı hem de başarımlı yükseldi.” (Ö1) ve “Sosyal bilgiler dersindeki başarımlı çok fazla arttı.” (Ö12) ifadeleri, bu kategorinin altını çizmektedir. Bu kategori, ailelerin dersle ilgili etkinliklere katılımının öğrencilerin motivasyonunu ve başarısını olumlu yönde etkilediğini göstermektedir.

Yeni Bilgilerin Edinilmesi

Öğrenciler, aile katılım etkinliklerinden yeni bilgiler edindiklerini belirtmişlerdir. “Bir şeyler öğrendim.” (Ö2), “Hem yeni şeyler öğrendim.” (Ö3) ve “Diğer velilerin mesleklerini öğrendim.” (Ö8) ifadeleri, bu kategoriyi destekler. Etkinliklerin öğrencilere Sosyal bilgiler dersi kapsamında farklı konularda yeni perspektifler ve bilgiler sunma potansiyeline sahip olduğunu gösterir.

Sınav Başarısında Artış

Bazı öğrenciler, aile katılım etkinliklerinin sınav başarıları üzerinde doğrudan olumlu bir etkisi olduğunu ifade etmiştir. “Sosyal bilgiler dersinden ilk defa '100' aldım” (Ö5) ve “Sınavdan 100 aldım ve birçok şey öğrendim.” (Ö9) yorumları, etkinliklerin öğrencilerin ders konularını daha iyi anlamalarına ve sınavlarda yüksek puanlar almalarına yardımcı olduğunu gösterir.

Motivasyon Artışı

Öğrenciler, aile katılım etkinliklerinin motivasyonlarını artırdığını vurgulamışlardır. “Sosyal dersine daha çok motivem arttı.” (Ö7) ve “Ailemlle daha çok vakit geçirdim.” (Ö14) ifadeleri, bu kategorinin altını çizer. Ailelerin etkinliklere katılımı, öğrencilerin derslere olan ilgisini ve motivasyonunu artırarak, genel başarılarını olumlu yönde etkileyebilir.

Kategoriler Arası İlişki

Bu kategoriler arasındaki ilişki, aile katılım etkinliklerinin öğrencilerin Sosyal bilgiler dersindeki başarılarını doğrudan ve dolaylı yollarla nasıl etkilediğini göstermektedir. Etkinlikler, öğrencilerin ders konularına olan ilgisini ve motivasyonunu artırırken, yeni bilgiler edinmelerini sağlayıp sınav başarılarını yükseltmektedir. Bu etkileşim, öğrencilerin Sosyal bilgiler dersine olan yaklaşımlarını ve bu dersle ilgili akademik performanslarını olumlu yönde değiştirmektedir.

4.6.5. Aile katılım çalışmalarının okullarda olması gerekli mi? Cevabınız evet ya da hayırsa lütfen açıklayınız?

Öğrencilerin “Aile katılım çalışmalarının okullarda olması gerekli mi? Cevabınız evet ya da hayırsa lütfen açıklayınız?” sorusuna ilişkin görüşleri içeren bulgulara Tablo 4.17’de yer verilmektedir.

Tablo 4. 17 Öğrencilerin “Aile katılım çalışmalarının okullarda olması gerekli mi? Cevabınız evet ya da hayırsa lütfen açıklayınız?” sorusuna ilişkin görüşleri

Görüşler	n
Evet	11
Hayır	5
Toplam	16

Tablo 4.17 incelendiğinde “Aile katılım çalışmalarının okullarda olması gerekli mi? Cevabınız evet ya da hayırsa lütfen açıklayınız?” sorusuna görüş bildiren öğrencilerin çoğunluğu (n=11) evet yanıtını vermektedir.

Öğrenci görüşme formunda yer alan “Aile katılım çalışmalarının okullarda olması gerekli mi? Cevabınız evet ya da hayırsa lütfen açıklayınız?” sorusuna ilişkin bulgulara kategori başlıkları altında sırasıyla aşağıda yer verilmektedir.

Eğitimin Eğlenceli ve Anlaşılır Hale Gelmesi

Bazı öğrenciler, aile katılım çalışmalarının “Eğlenceli ve daha anlaşılır olduğu için” (Ö1, Ö6) ifadeleri ile eğitimin eğlenceli ve daha anlaşılır hale geldiğini belirtmiştir. Bu görüşler, eğitim sürecinin aile katılımıyla daha interaktif ve keyifli bir ortama

dönüştüğünü ifade eder. Etkinliklerin, öğrenme sürecini canlandırarak öğrencilerin dikkatini çektiği ve bilgilerin daha kalıcı hale gelmesine yardımcı olduğu vurgulanmıştır.

Ailelerin Çocukların Eğitim Sürecini Anlaması

Öğrenciler, ailelerin çocuklarının eğitim sürecine aktif olarak katılmasının önemli olduğunu ifade etmiştir. “Ailelerde bizim nasıl bir ders işlediğimizi görmeli...” (Ö7), “...okula velilerimizin gelmesi bizi anlamalarını sağlıyor” (Ö13), “...bu tarz etkinlikler olunca aileler çocuklarıyla daha çok ilgileniyor” (Ö17) gibi ifadeler bu kategoriyi destekleyen kodları oluşturmaktadır. Öğrenciler ailelerin ders işleyişini görmeleri ve çocuklarının eğitimine daha yakından şahit olmalarını sağladığı için bu tür aile katılım etkinliklerinin gerektiğini belirtmişlerdir.

Eğitimde Verimlilik ve Eğlence

Bazı öğrenciler, aile katılımının sadece Sosyal bilgiler dersiyle sınırlı kalmaması gerektiğini, diğer derslerde de benzer etkinliklerin olmasının eğitimi daha eğlenceli ve verimli hale getireceğini belirtmiştir. “Diğer derslerde de olması daha eğlenceli olur” (Ö11), “...için arada yapılması gereken bir şey bence” (Ö12) gibi ifadeler bu kategoriyi oluşturur. Bu, eğitim sürecinin sadece öğretmen ve öğrenci arasında değil, ailelerin de aktif katılımıyla zenginleştirilmesi gerektiğini gösterir.

Katılımın Zorlukları ve Alternatifler

Aile katılımına olumsuz görüş bildiren bazı öğrenciler, aile katılım etkinliklerinin herkes için uygun olmayabileceğini, iş gibi nedenlerle bazı velilerin katılamayabileceğini ifade etmiştir (Ö9, Ö16). “İşi olan veliler oluyor ve gelemeyince bazı öğrenciler tam yapamıyor” (Ö11), “Yani aslında her okulda olmasına gerek duymuyorum” (Ö16) gibi ifadeler katılımın zorluklarını ortaya koyan kodlardır. Ayrıca bazı öğrenciler, etkinliklerin “bence dışarıda veya başka yerlerde de olabilir” (Ö8) gibi görüşlerle okul dışında da gerçekleştirilebileceğini ve her okulun bu tür etkinlikleri başarılı bir şekilde yürütebilecek kaynaklara sahip olmayabileceği belirtilmiştir.

Kategoriler Arası İlişki

Bu kategoriler, aile katılım çalışmalarının okullarda olması gerekliliği konusunda çeşitli görüşleri ve bu görüşlerin altında yatan nedenleri ortaya koyar. Aile katılımının eğitim sürecine verimlilik, eğlence ve öğrencinin anlaşılabilirliğine katkısının yanı sıra, bu etkinliklerin karşılaştığı zorluklar ve alternatif çözüm yolları da dikkate alınmıştır.

Etkinliklerin hem öğrencilerin hem de ailelerin eğitim sürecine olan katılımını ve ilgisini artırdığı, ancak etkinliklerin herkes için ulaşılabilir ve uygulanabilir olması için ailelerle birlikte dikkatli bir planlama ve çeşitlendirme gerektirdiği görülmektedir.

4.7. Yedinci Alt Amaç Aile Katılım Etkinliklerinin Değerlendirilmesine Yönelik Veli Görüşlerinden Elde Edilen Bulgular

Aile katılım etkinliklerine yönelik veli görüşme formundan elde edilen bulgulara soru başlıkları altında aşağıda yer verilmektedir.

4.7.1. Okulda çocuğunuzla birlikte daha öncesinden aile katılım etkinliklerine katıldınız mı?

Velilerin “Okulda çocuğunuzla birlikte daha öncesinden aile katılım etkinliklerine katıldınız mı?” sorusuna ilişkin görüşlerine Tablo 4.18’de yer verilmektedir.

Tablo 4. 18 Velilerin “Okulda çocuğunuzla birlikte daha öncesinden aile katılım etkinliklerine katıldınız mı?” sorusuna ilişkin görüşleri

Görüşler	n
Evet	3
Hayır	13
Toplam	17

Tablo 4.18 incelendiğinde “Okulda çocuğunuzla birlikte daha öncesinden aile katılım etkinliklerine katıldınız mı? Hayır ise nedenini, cevabınız evet ise katıldığınız etkinlik hakkında bilgi verebilir misiniz?” sorusuna görüş bildiren velilerin üç tanesi (n=3) evet yanıtını vermektedir. On üç tane velinin ise (n=13) hayır yanıtı verdiği görülmektedir.

Veli görüşme formunda yer alan “Okulda çocuğunuzla birlikte daha öncesinden aile katılım etkinliklerine katıldınız mı? Cevabınız hayır ise nedenini açıklayınız?” sorusuna ilişkin bulgulara kategori başlıkları altında aşağıda sırasıyla yer verilmektedir.

Etkinliklerin Eksikliği veya Yetersizliği

Birçok veli, okulda aile katılım etkinliklerinin olmadığını veya yeterince yapılmadığını belirtmiştir. Bu durum, okullarda aile katılımını teşvik edecek etkinliklerin planlanması ve uygulanmasında bir eksiklik olduğunu gösterir. “Bu tür etkinlikler olmadı” (V1), (V6),

(V12), (V14), (V15) “Öğretmenleri hiç böyle bir iş yapmamıştı” (V7) gibi ifadeleri bu kategoriye destekler.

Kişisel Engeller

Veliler, aile katılım etkinliklerine katılamama nedenleri olarak kişisel engelleri belirtmişlerdir. İş yoğunluğu, imkân eksikliği ve aile üyelerinin katılım sağlayamaması gibi sebepler, velilerin okul etkinliklerine katılımını zorlaştıran faktörler arasında yer alır. “Gelemediği için katılamadım” (V2), “Yapamadım imkânım olmadı” (V3), “Çünkü bazen işlerim çıkıyordu ve onun için katılamıyordum” (V4) ifadeleri bu kategoriye örneklendirmektedir.

Katılım Deneyimleri

Bazı veliler, okulda düzenlenen aile katılım etkinliklerine katıldıklarını ve bu etkinliklerin çeşitliliğini belirtmişlerdir. Piknikler, yemek etkinlikleri ve projeler gibi farklı etkinlikler, veli ve öğrenciler için ortak deneyim alanları oluşturmuş. “Evet, katıldık. Kızım ile beraber pikniğe gittik” (V5), “Çünkü Poyrazlar’a (Piknik alanı), mesleğimi seçiyorum vs. projelerde katıldım” (V8), “Evet yemek etkinlikleri” (V9) ifadeleri bu deneyimleri yansıtır.

Kategoriler Arası İlişki

Bu kategoriler arası ilişki, velilerin birçoğunun aile katılım etkinliklerinin eksikliğinden veya yetersizliğinden şikâyet etmekte olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte, velilerin bu tür etkinliklere katılamama nedenleri arasında kişisel engellerin önemli bir yer tutmakta olduğu anlaşılmaktadır. Ancak, etkinliklere katılan velilerin deneyimleri etkinliklerin faydalarını göstermektedir. Okulların aile katılımını teşvik etmek ve çeşitli engelleri aşmak için daha etkili stratejiler geliştirmesi gerekmektedir.

4.7.2. Sosyal bilgiler dersinde aile katılımlı etkinlikler sonrasında çocuğunuzda değişimler gözlemlediniz mi? Cevabınız evet ise lütfen bu değişimleri yazar mısınız?

Velilerin “Sosyal bilgiler dersinde aile katılımlı etkinlikler sonrasında çocuğunuzda değişimler gözlemlediniz mi? Cevabınız evet ise lütfen bu değişimleri yazar mısınız?” sorusuna ilişkin görüşlerine Tablo 4.19’da yer verilmektedir.

Tablo 4. 19 Velilerin “Sosyal bilgiler dersinde aile katılımlı etkinlikler sonrasında çocuğunuzda değişimler gözlemlediniz mi? Cevabınız evet ise lütfen bu değişimleri yazar mısınız?” sorusuna ilişkin görüşleri

Görüşler	n
Evet	15
Hayır	2
Toplam	17

Tablo 4.19 incelendiğinde “Sosyal bilgiler dersinde aile katılımlı etkinlikler sonrasında çocuğunuzda değişimler gözlemlediniz mi? Cevabınız evet ise lütfen bu değişimleri yazar mısınız?” sorusuna görüş bildiren velilerin çoğu (n=15) evet yanıtını vermektedir. İki tane velinin ise (n=10) hayır yanıtı verdiği görülmektedir.

Veli görüşme formunda yer alan “Sosyal bilgiler dersinde aile katılımlı etkinlikler sonrasında çocuğunuzda değişimler gözlemlediniz mi? Cevabınız evet ise lütfen bu değişimleri yazar mısınız?” sorusuna ilişkin bulgulara kategori başlıkları altında yer verilmektedir.

Çevresel Duyarlılık

Öğrenciler, aile katılımlı etkinlikler sonrasında çocuklarının çevreye karşı daha duyarlı hale geldiklerini belirtmişler. Bu değişiklik, çocukların çevre bilincinin artmasına ve çevreye karşı sorumluluk hissetmelerine yol açmış. "Çevreye karşı daha duyarlı" (V1), "Çevreye duyarlı" (V12) ifadeleri bu kategoriyi doğrudan yansıtır.

Derslere Artan İlgi ve Katılım

Bazı veliler, çocuklarının derslere olan ilgisinin ve katılımının arttığını gözlemlemişlerdir. Bu, çocukların derslere daha düşkün olmaları ve ders içeriğine daha fazla odaklanmaları şeklinde kendini göstermiş. "Derslere daha düşkün oldu" (V2), "Dersleri için iyi oldu" (V11) gibi ifadeler bu kategoriyi destekler.

Sosyal ve Akademik Becerilerde Gelişim

Aile katılımlı etkinlikler, çocukların Sosyal bilgiler dersine olan ilgisini artırmış ve akademik başarılarına olumlu katkılarda bulunmuştur. "Eve geldiğinde sosyal dersinde neler yaptığını anlatıyor" (V7), "Evet Sosyal bilgilere ilgisi arttı" (V14), "Sosyal bilgiler dersini daha iyi anladığını düşünüyorum" (V16) ifadeleri bu gelişimi gösterir.

Meslek Bilinci ve Gelecek Planlaması

Veliler, çocuklarının meslekler hakkında daha bilinçli hale geldiğini ve gelecek planlamaları konusunda fikir sahibi olduklarını belirtmişlerdir. "Evet çünkü mesleğini nasıl seçeceğini ve hangi mesleği seçeceğini öğrendi" (V8) ifadesi, bu kategori altında yer alan görüşleri özetler.

Kategoriler Arası İlişki

Bu kategoriler arasındaki ilişki, aile katılımlı etkinliklerin çocukların hem Sosyal bilgiler dersine olan ilgisini artırdığını hem de genel bilinç düzeylerini yükselttiğini gösterir. Çevresel duyarlılık, derslere artan ilgi, sosyal ve akademik becerilerdeki gelişim ile meslek bilinci ve gelecek planlaması, bu tür etkinliklerin çocukların eğitim hayatlarında kapsamlı bir etki yarattığını ortaya koyar.

4.7.3. Aile katılım etkinlikleri çocuğunuzun Sosyal bilgiler dersine karşı ilgisini nasıl etkiledi? Lütfen açıkla mısınız?

Veli görüşme formunda yer alan “Aile katılım etkinlikleri çocuğunuzun Sosyal bilgiler dersine karşı ilgisini nasıl etkiledi? Lütfen açıkla mısınız?” sorusuna ilişkin bulgulara kategori başlıkları altında aşağıda sırasıyla yer verilmektedir.

Artan İlgi ve Katılım

Çoğu veli, aile katılım etkinliklerinin çocuklarının Sosyal bilgiler dersine olan ilgisini artırdığını belirtmiştir. "Çocuğum Sosyal bilgiler dersine daha çok ilgi duymaya başladı" (V1, V12), "Çok güzel etkiledi ve Sosyal bilgiler dersine önemi daha çok arttı" (V4), "Sosyal dersini sevmeye başladı" (V7) gibi ifadeler bu kategori altında toplanabilir. Bu görüşler, aile katılımı etkinliklerinin öğrencilerin derslere olan ilgisini canlandırdığını ve onları daha motive ettiğini gösterir.

Akademik Başarı ve Çalışma Alışkanlıklarında İyileşme

Bazı veliler, çocuklarının ders çalışma alışkanlıklarında ve akademik başarılarında gözle görülür bir iyileşme olduğunu ifade etmişlerdir. "Daha başarılı oldu" (V10), "Evde daha çok çalışmaya başladı" (V11), "Derslerine daha çok çalışmaya başladı" (V13) ifadeleri, aile katılımı etkinliklerinin öğrencilerin derslere daha çok zaman ayırmasına ve ders konularını daha iyi anlamalarına yardımcı olduğunu belirtir.

Değişim Olmaması veya Minimal Etki

Birkaç veli, aile katılım etkinliklerinin çocuklarının Sosyal bilgiler dersine olan ilgisinde herhangi bir değişiklik yaratmadığını veya minimal bir etki yaptığını belirtmiştir. "Hiçbir şekilde ilgisini arttırmadı" (V5), "Etkilemedi hala aynı" (V9) yorumları, aile katılım etkinliklerinin her öğrenci üzerinde aynı etkiyi yaratmadığını gösterir.

Kategoriler Arası İlişki

Veli görüşlerini yansıtan bu kategoriler, aile katılım etkinliklerinin çocukların Sosyal bilgiler dersine olan ilgisini ve akademik performanslarını etkileyebileceği fakat her öğrenci üzerinde farklı düzeyde etki gösterebileceğini göstermektedir.

4.7.4. Aile katılım etkinlikleri sizin Sosyal bilgiler dersine/öğretmenine yaklaşımınızı nasıl etkiledi

Veli görüşme formunda yer alan “Aile katılım etkinlikleri sizin Sosyal bilgiler dersine/öğretmenine yaklaşımınızı nasıl etkiledi?” sorusuna ilişkin bulgulara kategori başlıkları altında aşağıda sırasıyla yer verilmektedir.

İlgi ve Katılımın Artışı

Velilerin bazıları, aile katılım etkinliklerinin Sosyal bilgiler dersine ve öğretmenine olan ilgilerini artırdığını ifade etmiştir. “İyi etkiledi. Sosyal bilgilere daha çok ilgi duymaya başladı” (V1), “Çok iyi etkiledi hem öğretmene karşı daha iyi oldu” (V4), ““Çok iyi etkiledi çünkü Sosyal bilgiler dersi ile daha çok ilgilenmeye başladı” (V12) gibi ifadeler bu kategoriyi destekler. Bu kategori, etkinliklerin velilerin ders ve öğretmen hakkındaki pozitif algısını güçlendirdiğini göstermektedir.

Öğretmenle İlişkilerin Güçlenmesi

Veliler, aile katılım etkinliklerinin Sosyal bilgiler öğretmeniyle olan ilişkilerini olumlu yönde etkilediğini belirtmişlerdir. “Hocayı daha çok sevdi”(V2), “Sosyal öğretmenini daha yakından tanıdım” (V7), “Öğretmenle tanıştık. Onunla toplantılar yaptık” (V11) ifadeleri, velilerin öğretmenle daha yakın bir ilişki kurduğunu ve öğretmenin çabalarını daha çok takdir ettiklerini yansıtmaktadır.

Bilgi ve Farkındalığın Artması

Bazı veliler, etkinlikler sayesinde Sosyal bilgiler konuları hakkında yeni bilgiler edindiklerini ve bu dersin önemine dair farkındalıklarının arttığını ifade etmişlerdir. “Bir

şeyler öğrendim benim [de] bilmediğim vardı onları öğrenmiş oldum” (V15), “Hiç bu kadar Sosyal bilgileri sevmemiştım o yüzden dersi ve öğretmeni sevdim” (V17) gibi görüşler bu kategoriyi desteklemektedir.

Değişim Olmaması veya Minimal Etki

Birkaç veli, aile katılım etkinliklerinin Sosyal bilgiler dersine veya öğretmenine olan yaklaşımlarında önemli bir değişiklik yaratmadığını belirtmiştir. "Çok etkilemedi" (V9), "Hala aynı hissediyorum" (V16) ifadeleri, etkinliklerin her veli üzerinde aynı etkiyi yaratmadığını göstermektedir.

Kategoriler Arası İlişki

Bu kategoriler, aile katılım etkinliklerinin velilerin Sosyal bilgiler dersine ve öğretmenine olan yaklaşımlarını çeşitli şekillerde etkilediğini göstermektedir. Bu etkinlikler, veli-öğretmen ilişkilerini olumlu yönde güçlendirirken, velilerin derslere olan ilgisini artırarak Sosyal bilgiler konularında daha bilinçli hale gelmelerine katkı sağladığı anlaşılmaktadır. Ancak, herkesin deneyimi farklı olduğundan, etkinliklerin her birey üzerinde farklı etkiler yaratabileceği de dikkate alınmalıdır.

4.7.5. Aile katılım etkinlikleri çocuğunuzun Sosyal bilgiler dersindeki başarısını etkilediğini düşünüyor musunuz?

Velilerin “Aile katılım etkinlikleri çocuğunuzun Sosyal bilgiler dersindeki başarısını etkilediğini düşünüyor musunuz?” sorusuna ilişkin görüşleri Tablo 4.20’de yer almaktadır.

Tablo 4. 20 Velilerin “Aile katılım etkinlikleri çocuğunuzun Sosyal bilgiler dersindeki başarısını etkilediğini düşünüyor musunuz?” sorusuna ilişkin görüşleri

Görüşler	n
Evet	16
Hayır	-
Toplam	16

Tablo 4.20 incelendiğinde “Aile katılım etkinlikleri çocuğunuzun Sosyal bilgiler dersindeki başarısını etkilediğini düşünüyor musunuz?” sorusuna görüş bildiren velilerin tamamının (n=16) evet yanıtını verdiği görülmektedir.

4.7.6. Aile katılım etkinliklerine Sosyal bilgiler derslerinde yer verilmesinin gerekliliği hakkında ne düşünüyorsunuz?

Veli görüşme formunda yer alan “Aile katılım etkinliklerine Sosyal bilgiler derslerinde yer verilmesinin gerekliliği hakkında ne düşünüyorsunuz?” sorusuna ilişkin bulgulara kategori başlıkları altında aşağıda sırasıyla yer verilmektedir.

Öğrenerek Eğlenme

Velilerin bir kısmı, aile katılım etkinliklerinin Sosyal bilgiler derslerinde öğrenmeyi daha eğlenceli hale getirdiğini vurgulamıştır. “Çocuklar eğlenip öğrendi” (V2, V6), “Çok güzel oluyor hem eğleniyoruz hem de öğreniyoruz” (V4), “Çok güzel bir şey çocukların eğlenerek öğrenmesi çok güzel” (V7) gibi ifadeler bu kategoriyi destekler. Bu kategori, öğrenmenin sadece bilgi aktarımı değil, aynı zamanda keyifli bir süreç olabileceğini göstermektedir.

Aile Katılımının Önemi

Veliler, Sosyal bilgiler derslerinde aile katılım etkinliklerinin yer almasının gerekliliğine dikkat çekmişlerdir. “Evet, çünkü çocuğum hem eğleniyor ve öğreniyor” (V6), “Bence olmalı. Çünkü çocuklar için daha yararlı olacağını düşünüyorum” (V16) ifadeleri, ailelerin eğitime aktif katılımının çocukların akademik başarısına olumlu katkılar sağladığını belirtmektedir.

Ders Verimliliğinin Artması

Bazı veliler, aile katılım etkinliklerinin Sosyal bilgiler dersinin verimliliğini artırdığını ifade etmiştir. Ders içeriğinin daha anlaşılır hale geldiğini ve öğrencilerin konuları daha iyi kavradığını belirten görüşler, bu kategoriyi oluşturur. “Bence gerekli. Çünkü Sosyal bilgiler dersindeki verimliliği artırıyor” (V12), “İyi olmuş birçok şeyi biliyoruz özellikle” (V9) ifadeleri, etkinliklerin öğrencilere ders konularını daha etkili bir şekilde öğretmeye yardımcı olduğunu göstermektedir.

Kategoriler Arası İlişki

Bu kategoriler, aile katılım etkinliklerinin Sosyal bilgiler derslerindeki rolünün, öğrenme sürecini destekleyici ve daha etkili hale getirici olduğunu göstermektedir. Bu etkinliklerin, öğrencilerin ilgisini artırarak, ailelerin eğitime daha aktif katılımını teşvik ederek ve ders içeriğini daha anlaşılır hale getirerek ders verimliliğini artırdığı görülmektedir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç

Bu çalışmada Sosyal bilgiler Dersinde Üretiyorum, Tüketiyorum, Bilinçliyim ünitesi kapsamında gerçekleştirilecek etkinlik temelli aile katılım çalışmalarının sonuçlarını farklı perspektiflerden değerlendirmek amaçlanmıştır. Bu amaca ilişkin olarak yapılan çalışmada elde edilen sonuçlar araştırmanın alt amaçları çerçevesinde sunulmuştur.

5.1.1 Birinci alt amaç “SB.6.5.2. Kaynakların bilinçsizce tüketilmesinin canlı yaşamına etkilerini analiz eder” kazanımıyla ilişkilendirilen aile katılımlı piknik etkinliğinin sonuçları

Bu başlık altında “Kaynakların bilinçsizce tüketilmesinin canlı yaşamına etkilerini analiz eder” kazanımıyla dolaylı olarak ilişkilendirilen aile katılımlı piknik etkinliğine ilişkin ebeveyn ve öğrenci görüşleri, araştırmacının katılımcı gözlem notları ve ilgili kazanıma ilişkin öğrenci başarı testi sonuçlarına karşılaştırmalı olarak yer verilmektedir. Araştırma sonuçları, aile katılımlı piknik etkinliğinin öğrenciler üzerinde olumlu etkileri olduğunu göstermiştir. Öğrenci günlüklerinden ve veli görüşmelerinden elde edilen veriler, piknik etkinliği sırasında çocukların hem çevre bilinci hem de aileleriyle kaliteli zaman geçirme fırsatı bulduklarını ortaya koymuştur. Velilerin görüşleri, piknik etkinliğinin aileler arasındaki ilişkileri güçlendirdiği ve sosyal bağları artırdığını ortaya koymuştur. Ayrıca, velilerin çocuklarına çevre bilinci ve sorumluluk konularında eğitim verme konusunda aktif bir rol üstlendiği belirlenmiştir. Ancak, başarı testi sonuçlarına göre, ilgili kazanım açısından deney ve kontrol grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Öğretmenin katılımcı gözlem notları da bu bulguları desteklemektedir. Öğretmenin gözlem notlarında çöplerin ayrıştırılması gibi belirli çevre koruma faaliyetlerine çocuklar ve veliler tarafından yeterince odaklanılmadığı gözlenmiştir. Bazı çocukların etkinlik sırasında oyunla daha çok vakit geçirdiğini ve belirli faaliyetlere odaklanmakta zorlandıklarına dikkat çekmiştir. Sonuç olarak, aile katılımlı piknik etkinlikleri çocukların çevre bilinci kazanmalarını sağlayabilirken, belirli öğrenme hedeflerine ulaşmada yeterli olmayabilir. Daha etkili bir planlama ve yönlendirme ile bu tür etkinliklerin başarıya ulaşma olasılığı artırılabilir.

5.1.2 İkinci alt amaç, "SB.6.5.3 Türkiye'nin coğrafi özelliklerini dikkate alarak yatırım ve pazarlama proje önerileri hazırlar" kazanımı ile ilişkilendirilen “Aile Projemiz” etkinliğinin sonuçları

Aile projemiz etkinliği sonuçları ailelerin etkinliğe aktif katılımı, öğrencilerin coğrafi özelliklere dayalı projeler oluşturmaya ve yerel kültürleri anlamalarına katkı sağladığını göstermiştir. Aynı zamanda, bu etkinlik aile bağlarını güçlendirmiş ve ortak anılar oluşturmaya olanak tanımıştır.

Öğrenci başarı testi sonuçları, öğrencilerin bu kazanımın hedeflerine ulaşmasına yardımcı olduğunu doğrularken, öğrenci ve veli görüşleriyle desteklenen bulgular, etkinliğin öğrencilerin pratik, yaratıcı düşünme ve araştırma becerilerini geliştirdiğini vurgulamaktadır. Araştırmacının katılımcı gözlem notları da bu bulguları desteklemekte ve velilerin etkinliğin uygulanma sürecinde önemli bir rol oynadığını bildirmiştir. Velilerin çevreyi daha iyi tanınması ve uygulanabilir projelerin oluşturmaya katkı sağlaması, etkinliğin başarısına ve öğrencilerin kazanımlarına doğrudan etki etmiştir. Sonuç olarak, aile proje etkinliği öğrencilerin coğrafi bilgiyi kullanarak yaratıcı projeler geliştirmelerine ve aynı zamanda aile içi ilişkileri güçlendirmelerine olanak sağlamıştır. Bu etkinlik, öğrencilerin başarılarına ve kişisel gelişimlerine önemli katkılarda bulunmuştur.

5.1.3 Üçüncü alt amaç “SB.6.5.4. Vatandaşlık sorumluluğu ve ülke ekonomisine katkısı açısından vergi vermenin gereğini ve önemini savunur” kazanımı ile ilişkilendirilen “Alışveriş Yapıyorum” etkinliği sonuçları

Etkinlik sonuçları incelendiğinde etkinliğin öğrencilere bilinçli alışveriş deneyimi sağladığını ve ailelerin de bu sürece aktif katılım gösterdiğini ortaya koymuştur. Kontrol ve deney grupları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmasa da öğrencilerin bu etkinlik sayesinde ürün seçiminde, fiyat karşılaştırmasında ve son kullanma tarihlerini göz önünde bulundurmada farkındalık kazandığı belirlenmiştir. Ayrıca, ailelerin çocuklarına alışveriş deneyimlerini aktardıkları ve vergi bilinci oluşturdıkları görülmüştür. Veliler, etkinliğin çocukların pratik bilgi ve beceri kazanmalarına ve ailece keyifli bir öğrenme deneyimi yaşamalarına katkı sağladığı belirlenmiştir. Araştırmacının katılımcı gözlem notları da bu bulguları desteklemektedir, ancak velilerin sürece okul dışında katılımının gözlem imkânını kısıtladığı belirtilmiştir.

5.1.4 Dördüncü alt amaç “SB.6.5.5. Nitelikli insan gücünün Türkiye ekonomisinin gelişimindeki yerini ve önemini analiz eder” kazanımı ile ilişkilendirilen “İlçemin Girişimcileri” etkinliği sonuçları

Başarı testine göre, aile katılım etkinliğine rağmen deney ve kontrol grupları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Ancak, etkinlik öğrencilerin girişimcilik kavramı gibi yeni konuları öğrenme yeteneklerini geliştirirken, sosyal becerilerini ve insan ilişkilerini geliştirmelerine yardımcı olmuştur. Öğrenciler, çevrelerindeki girişimcilerden ve girişimcilik kavramından bilgi edinmişlerdir. Ayrıca, etkinlik veli-öğrenci iş birliğini teşvik ederek aile içi dayanışmayı arttırmıştır. Veli görüşleri de benzer şekilde etkinliğin çocukların pratik bilgi ve beceriler kazanmasına ve girişimcilik ruhunu deneyimlemesine yardımcı olduğunu ortaya çıkarmıştır. Araştırmacı gözlem notlarında öğrencilerin etkinlik sürecinde zorlandığını, ancak genel olarak aile katılımının olumlu olduğunu belirtmiştir. Sonuç olarak, aile katılım etkinliğinin öğrencilerin kazanımla ilişkili kavramları öğrenmesine önemli katkıları olduğu görülmüştür, ancak bazı öğrencilerin konseptleri tam olarak anlamakta zorlandığı sonucu ortaya çıkmıştır.

5.1.5 Beşinci alt amaç “SB.6.5.6. İlgi duyduğu mesleklerin gerektirdiği kişilik özelliklerini, becerileri ve eğitim sürecini araştırır” kazanımı ile ilişkilendirilen “Mesleğimi Nasıl Seçtim?” etkinliği sonuçları

Başarı testi sonuçları, yapılan etkinliğin öğrencilerin meslek seçim sürecinde önemli bir rol oynadığını göstermiştir. Ayrıca, veli ve öğrenci görüşleri de bu olumlu etkiyi desteklemektedir. Bulgular, etkinliğin öğrencilere meslek seçimi konusunda pratik yöntemler sunarak mesleki değerleri ve tutumları geliştirdiğini ortaya koymuştur. Ailelerin etkinlik sayesinde meslek seçimiyle ilgili bilgi edinerek ve çocuklarını destekleyerek karar verme sürecine katkı sağladığı görülmüştür. Öğrenciler ifadelerinde, ailelerinin okula gelip derslere katılmasından memnuniyet duydukları ve bu durumun öğrenme sürecini keyifli hale getirdiğini belirtmişlerdir. Veli görüşleri incelendiğinde de öğrenci görüşleri ile benzer olarak ebeveynlerin çocuklarına meslekler hakkında deneyimlerini paylaşımlarının ve hayata bakış açılarını aktarmalarının önemli olduğu bu durumun onları memnun ettiği sonucu ortaya çıkmıştır. Araştırmacının gözlem notları da velilerin ve çocukların etkinliğe verdiği önemi desteklemekte, öğrencilerin velileri ile birlikte keyifli zamanlar geçirdiğini ve meslekler hakkında bilgi alışverişinde bulunduklarını belirtmiştir. Bu sonuçlar bütün olarak değerlendirildiğinde, etkinlik

öğrencilerin meslek seçim sürecinde bilinçli kararlar almanın önemini daha iyi anlamışlar ve ailelerinin destekleyici rolünü kavramışlardır.

5.1.6 Altıncı alt amaç aile katılım etkinliklerinin değerlendirilmesine yönelik öğrenci görüşlerinden elde edilen sonuçlar

Öğrenci görüşlerinden elde edilen sonuçlar, aile katılım etkinliklerinin öğrencilerin eğitim deneyimini önemli ölçüde etkilediğini göstermektedir. İlk olarak, öğrencilerin çoğunluğunun aile katılım etkinliklerine daha önce aileleriyle katılmadıklarını bildirmişlerdir. Yapılan aile katılım etkinliklerinin Sosyal bilgiler derslerini daha iyi anlamalarına ve dersi ilgi çekici hale gelmesine katkı sağladığı, etkinliklerin derslerde verimliliği artırdığı ve yeni bilgilerin edinilmesine olanak sağladığını belirtilmiştir. Öğrenciler ayrıca, aile katılım etkinliklerinin Sosyal bilgiler dersi başarılarına olumlu etkisi olduğunu ifade etmişlerdir. Bu etkinliklerin derse ilgiyi artırdığı, yeni bilgiler edinmelerini sağladığı ve sınav başarılarını artırdığı belirtilmiştir. Özellikle, ailelerin etkinliklere katılımı öğrencilerin motivasyonunu artırmış ve derslerde daha aktif bir rol almalarını sağlamıştır. Son olarak, öğrencilerin çoğunluğu aile katılım etkinliklerinin okullarda olması gerektiğini belirtmiştir. Bu etkinliklerin eğitimi daha eğlenceli ve anlaşılır hale getirdiği, ailelerin çocukların eğitim sürecini anlamalarını sağladığı ve eğitimde verimliliği artırdığı ifade edilmiştir. Ancak, bazı öğrenciler aile katılım etkinliklerinin herkes için uygun olmayabileceğini ve alternatif çözüm yollarının da değerlendirilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Bu bulgular, aile katılım etkinliklerinin eğitim sürecine önemli bir katkı sağladığını ve öğrencilere göre başarılarını artırdığını göstermiştir. Ancak, etkinliklerin herkes için erişilebilir ve uygulanabilir olması için dikkatli bir planlama ve çeşitlendirme gerektiği de göz önünde bulundurulmalıdır.

5.1.7 Yedinci alt amaç aile katılım etkinliklerinin değerlendirilmesine yönelik veli görüşlerinden elde edilen sonuçlar

Velilerin çoğunluğu, daha önce aile katılım etkinliklerine katılmadıklarını belirtmişlerdir. Bunun nedenleri arasında etkinliklerin aile katılım etkinliklerinin okullarda yetersizliği, öğretmenlerin bu tür etkinlikleri planlamamış olması, kişisel durumlarından kaynaklanan engeller ifade edilmiştir. Ancak, katılan velilerin deneyimleri etkinliklerin faydalarını göstermiştir. Etkinliklere katılan velilerin çoğu, aile katılımlı etkinliklerin Sosyal bilgiler dersinde çocuklarında çeşitli olumlu değişimlere neden olduğunu belirtmişlerdir. Bunlar arasında çevresel duyarlılık, derslere artan ilgi ve katılım, sosyal ve akademik becerilerde

gelişim ve meslekler hakkında bilgi meslek bilinci gelişimi gibi kazanımlar ifade edilmiştir. Veliler, aile katılım etkinliklerinin Sosyal bilgiler öğretmenleriyle olan ilişkilerini olumlu yönde etkilediğini, öğretmenin çabalarını daha çok takdir ettiklerini belirtmişlerdir. Etkinliklerin, velilerin öğretmenle daha yakın bir ilişki kurmasına ve yardımcı olduğu görülmektedir. Velilerin tamamına yakını, aile katılım etkinliklerinin çocuklarının Sosyal bilgiler dersindeki akademik performansını olumlu yönde etkilediğini düşünmüştür. Velilerin çoğu, aile katılım etkinliklerinin Sosyal bilgiler derslerinde yer almasının gerekliliğini bildirmiştir. Genel olarak, veli görüşlerine aile katılım etkinliklerinin Sosyal bilgiler derslerine olumlu bir etkisi olduğu ve çocukların eğitimine katkı sağladığı yönünde olmuştur.

5.2 Tartışma

Aileler, eğitimde kilit bir rol oynamaktadır. Çeşitli çalışmalar, farklı bağlamlarda çocukların eğitim sürecine aile katılımının önemini vurgulamaktadır. Aile katılımı geleneksel yüz yüze eğitimin yanı sıra devlet okulları, sözleşmeli okullar ve evde eğitim de dahil olmak üzere çevrimiçi eğitimde de önemli bir bileşen olarak görülmektedir (Shao vd., 2022). Ailelerin çocuklarının eğitim süreçlerine katılımcı bir biçimde dahil olmalarının, eğitimin kalitesini artırabileceği ve eğitim sisteminde karşılaşılan sorunların kalıcı olarak çözülmesine yardımcı olabileceği düşünülmektedir (Akkaya, 2019). Epstein (1995) bu durumu, okul, aile ve çevrenin kurduğu ortaklığın merkezinde çocuğun bulunmasıyla açıklamaktadır (Akt. Ardakoç, 2020). Bu bağlamda çalışmanın amacı Sosyal bilgiler dersinde “Üretiyorum, Tüketiyorum, Bilinçliyim” ünitesi kapsamında gerçekleştirilecek etkinlik temelli aile katılım çalışmalarının sonuçlarını farklı perspektiflerden değerlendirmektir.

Araştırma sonuçlarına göre, aile katılımlı etkinliklerin öğrenciler üzerinde genel olarak olumlu etkileri olduğu görülmüştür. Bu katkılar; öğrenci günlükleri, veli görüşmeleri ve araştırmacı gözlem notları gibi verilere dayanarak aile içi iletişim, akademik başarı ve alana özgü beceri ve değer kazanımı olarak farklı kategorilerde sınıflandırılabilir. Benzer şekilde Özeke Kocabaş (2005) da aile katılımının yaygınlaşmasının öğrencilerin akademik, sosyal ve kişisel gelişimlerine ve ailelerin gelişimlerine katkı sağlayabileceğini ifade etmektedir. Brown ve Brandon (2007), ailenin çocuğun akademik başarı ve sosyal gelişimi üzerinde kalıcı olumlu etkileri olduğunu göstermektedir.

Araştırma sonuçları aile katılımının veli-öğrenci ilişkisini güçlendirdiğini, çocukların, aileleriyle kaliteli zaman geçirme fırsatlarının oluşmasına ve aile içi dayanışma ve bağlarının güçlenmesine yardımcı olduğunu ortaya koymuştur. Benzer şekilde, Keçeli-Kaysılı (2002) aile katılımlı etkinliklerin aile ilişkilerini olumlu yönde yönlendirdiği ve ailenin eğitimine ilişkin yararlarına dikkat çekmiştir. Etkili ebeveyn katılımı yalnızca öğrenciler için değil, aynı zamanda ebeveynlerin kendileri için de faydalıdır (Đukić, vd., 2022).

Bu araştırma sonuçları, aile katılım etkinliklerinin öğrencilere sorumluluk sahibi olma, dayanışma gibi değerleri kazandırdığını göstermektedir. Ayrıca, pratik beceriler kazandırarak yaratıcı düşünme ve araştırma yeteneklerini geliştirmekte, coğrafi bilgi kullanarak projeler üretmelerine olanak sağlamak ve sosyal becerilerini arttırmaktadır. Etkinlik türlerine göre farklılık gösterse de, aile katılımının genel olarak öğrencilerin akademik başarılarını ve ders ilgilerini artırdığı, eğlenceli öğrenme ortamları oluşturduğu, bilinçli alışveriş deneyimi yaşamalarına ve meslek seçimi konusunda karar vermelerine yardımcı olduğu ve çevre bilincini geliştirdiği tespit edilmiştir. Veli görüşleri de bu bulguları desteklemekte ve çoğunlukla aile katılım etkinliklerinin çocuklarında pozitif değişimlere neden olduğunu belirtmektedir. Bu tür etkinliklerin Sosyal bilgiler dersinde yer alması gerektiği vurgulanmıştır. Nitekim, araştırmalar ailenin sosyo-ekonomik düzeyine bakılmaksızın, çocukların eğitim süreçlerine etkin bir şekilde katıldıklarında öğrencilerin akademik gelişimlerinin arttığını ve eğitimsel açıdan olumlu katkılar sunduğunu göstermektedir (Aksu ve Topal, 2012; Argon ve Kıyıcı, 2012; Keçeli Kaysılı, 2008; Uçuş, 2016). Özcan ve Aydoğan (2014), okul öncesi öğrencilerine yönelik çalışmalarında, aile katılımı düzeyi arttıkça çocukların akademik benlik saygısının da arttığını vurgulamaktadırlar. Ancak, bu araştırmada bazı öğrenciler aile katılımlı etkinliklerinde bazı kısıtlamalardan veya beklentilerini ailelerinin karşılanmamasından dolayı hoşlanmamış ve hayal kırıklıkları yaşamışlardır.

Bu araştırma sonuçlarında velilerin çoğunluğu, daha önce aile katılım etkinliklerine katılmadıklarını belirtmişlerdir. Bunun nedenleri arasında kişisel durumlar, aile katılım etkinliklerinin okullarda yetersizliği, öğretmenlerin bu tür etkinlikleri planlamamış olması gibi olumsuz durumlar yer almaktadır. Benzer şekilde Çalışkan (2022) tarafından yapılan araştırmada, ailelerin aile katılım çalışmalarına engel olan faktörler arasında bu tür etkinliklerin iş saatleriyle çakışması, ev işlerinin yoğunluğu, diğer çocuklara zaman ayırma gereksinimi ve okuldan böyle bir davet almamış olmaları belirtilmiştir. Araştırma

sonuçlarını destekler şekilde Birge, Güzelyurt ve Ökten (2019) tarafından yapılan bir çalışma, aile katılımında karşılaşılan engellere örnek olarak, öğretmenlerin uyguladıkları aile katılım etkinliklerinin yetersizliğini, öğretmen ve aileler arasında ortak bir iletişim dilinin olmamasını, ailelerin çok çocuklu olmasını ve öğretmenlerin mesleki deneyimlerinin az olmasını vurgulanmaktadır. Akgün ve Katmer Bayraklı (2022) tarafından yürütülen bir çalışmada, öğretmenlerin okul yöneticilerinden kaynaklı olarak yönetimin uygulamalarını desteklememesi sorunuyla karşılaştıkları; okul yöneticilerinin ise öğretmenlerden kaynaklı bilgi ve deneyim eksikliği ve etkinliklere direnç gösterme sorunlarıyla karşılaştıkları belirtilmiştir. Argon ve Kıyıcı (2012), Aksu ve Karaçöp (2015) ailelerin eğitim, kültür düzeylerinin yetersizliği, kötü gelir durumu, yoğun iş temposu, yorgunluk, yaşadığı çevre, aile içi sorunlar ve çok çocuk sahibi olmanın aile katılımını engellediğini belirtmişlerdir. ise aile katılımında velilerin eğitim düzeylerinin düşmesiyle aktif katılımın azaldığını belirtmişlerdir. Bu engellerin aşılması için okulların ailelerin bilinçlendirilmesi ve daha fazla çaba göstermesi gerekmektedir (Tümkiye, 2021).

Sonuç olarak, aile katılımlı etkinlikler öğrenciler üzerinde olumlu etkiler yaratmaktadır. Bu olumlu etkileri göz önünde bulundurularak ailelerin eğitim süreçlerine aktif olarak dahil edilmesi önemlidir. Ancak, her durumda uygun olmayabileceği göz önünde bulundurulmalı ve alternatif çözüm yollarının da değerlendirilmesine özen gösterilmelidir.

5.3. Öneriler

Öğretmenlere yönelik öneriler;

- ✓ Aile katılım etkinlikleri ile ilgili planlamalar dönem başında yapılmalı.
- ✓ Aile katılımının yararları ile ilgili velilerle görüşmeler yapılmalı.
- ✓ Uygulanacak etkinliklere yönelik veliler ve öğrenciler bilgilendirmeli ve yönergeler hazırlanmalı.
- ✓ Etkinlikler planlanırken uygulanacak süre iyi belirlenmeli. Etkinlikler öğrencilerde farklı özellikleri geliştirmeye uygun olarak seçilmeli.
- ✓ Etkinlikler öğrencilerin düzeyine uygun belirlenmeli gerektiğinde bu alanda çalışma yapan uzmanlardan görüş alınmalı.
- ✓ Etkinliklerin amacına hizmet etmesi için kazanıma yönelik çerçeve net olarak çizilmeli. Uygulama ile ilgili öğrenciler ikilemde kalmamalı.

- ✓ Etkinlikler uygulanmadan önce kazama yönelik ön bilgileri öğrencilerin kazanıp kazanmadığı mutlaka kontrol edilmeli.
- ✓ Etkinlik sonucunda öğrencilere yönelik ölçme değerlendirme çalışmaları uygulanarak yapılan çalışmalar değerlendirilmeli.

Program geliştiricilere yönelik öneriler;

- ✓ Aile katılımına uygun olarak belirlenecek kazanımlara yönelik etkinlikler geliştirilebilir.
- ✓ Aile katılım çalışmalarını teşvik edebilecek şekilde programlar güncellenebilir.

MEB'e yönelik öneriler;

- ✓ Aile katılım uygulamaları ile ilgili öğretmenlere yönelik hizmet içi eğitim seminerleri düzenlenebilir. Bu şekilde aile katılımını artırmak için nasıl etkinlikler düzenleyebilecekleri ve velilerle nasıl etkili iletişim kurabilecekleri konusunda bilinçlenebileceklerdir.
- ✓ Yaygın eğitim kurumları aracılığı ile velilere aile katılımı ve aile katılımlı etkinliklerin önemi hakkında bilgilendirici eğitimler yapılabilir.

Sosyal bilgiler öğretmenlerine yönelik öneriler;

- ✓ Sosyal bilgiler dersi ile ilgili yapılan aile katılım etkinlikleri çalışmaları incelenebilir.
- ✓ Her dönem uygulamak üzere en az bir kazanım aile katılımlı etkinlik düzenlenerek verilebilir.
- ✓ Aile katılım etkinlikleri ile ilgili diğer ders öğretmenleri ile iş birliği yapılarak disiplinler arası etkileşim sağlanabilir.
- ✓ Sosyal bilgiler zümre öğretmenleri ile ortak kararlar alınarak aynı etkinlikler planlanıp daha işlevsel olarak geliştirilebilir.

Aile katılımını artırmak için

- ✓ Okullarda aile katılım etkinlikleri için yeterli ve uygun alanlar sağlanmalıdır.
- ✓ Yerel topluluk ve işletmelerle iş birliği yaparak aile katılım etkinliklerine sponsor bulunabilir veya etkinlikler için kaynak sağlanabilir.
- ✓ Topluluk üyeleri ve veliler arasında gönüllülük programları başlatılarak

etkinliklerde aktif rol almalarını sağlayabilir.

- ✓ Aile katılımını teşvik etmek için etkinliklere katılan velilere ödüller veya sertifikalar verebilir.
- ✓ Aile katılımının başarılı örnekleri ve bu katılımın çocuklar üzerindeki olumlu etkilerini paylaşarak diğer velileri motive edebilir.
- ✓ Okul-veli iletişimini artırmak için e-posta, mesajlaşma uygulamaları ve telefon görüşmeleri gibi farklı iletişim kanalları kullanılabilir.

KAYNAKLAR

- Acar, G., Demir, A., Görmez, D., Keser, İ. (2015). Aile ve Çocuk Suçluluğu İlişkisi. *Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi, Özel Sayı*, 651-656.
- AÇEV, (2022). Aile katılımı. [https://www.acevokuloncesi.org/ogrenm e-ortami/ aile-katilimi/ailekatilimi/](https://www.acevokuloncesi.org/ogrenm-e-ortami/aile-katilimi/ailekatilimi/) Erişim Tarihi: 01.12.2022
- Akgül, G. D. ve Meral, M. (2022). Beyin temelli öğrenme yaklaşımı konulu yüksek lisans tezlerine yönelik bir içerik analizi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, (53), 48-64. <https://doi.org/10.53444/deubefd.898688>
- Akgün, Z. ve Katmer Bayraklı, V. (2022). Okul öncesi eğitimde öğretmenlerin ve okul yönetiminin aile katılımında karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerilerinin incelenmesi. *E-Kafkas Journal of Educational Research*, 9(3), 1105-1133. <https://doi.org/10.30900/kafkasegt.1098381>
- Akhan, N. E. ve Yalçın, A. (2019). Cumhuriyetten Günümüze Sosyal bilgiler Programlarının Sosyal bilgiler Öğretim Yaklaşımlarına Göre İncelenmesi. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 12(3), 842-873.
- Akın, A. (2009). *Algılanan anne baba tutumlarının öğrencilerin Sosyal bilgiler dersindeki akademik başarıları üzerine etkisi (Bursa İli Örneği)* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Akkaya, M. (2007). *Öğretmenlerin ve velilerin okul öncesi eğitim kurumlarında uygulanan aile katılımı çalışmalarına ilişkin görüşleri* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Akkaya, R. (2019). Eğitime katılım bağlamında okul aile birliklerinin yeri. *İLKE İlim Kültür Eğitim Derneği*. (Politika Notu No: 2019/10).
- Aksu, F. F. ve Karaçöp, A. (2015). Ev temelli fen öğrenme etkinliklerine aile katılımının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(1), 154-179.
- Aksu, H. H. ve Topal, T. (2012). Aile katılım sürecinin ilköğretim birinci kademe öğrencilerinin Matematik başarısına yansımaları. *Milli Eğitim Dergisi*, 42(196), 232-245.
- Alaçam, N. (2015). *Öğretmen adaylarının aile katılımına yönelik öz-yeterlik inançlarının genel öz-yeterlik inançları ve aile katılımına yönelik bariyer algıları ile*

- ilişkilendirilmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
- Ardakoç, İ. (2020). Eğitimde veli/aile katılımı: Engeller ve öneriler. *Alanyazın Eğitim Bilimleri Eleştirel İnceleme Dergisi*, 1(2), 75-84.
- Argon, T. ve Kıyıcı, C. (2012). İlköğretim kurumlarında ailelerin eğitim sürecine katılımlarına yönelik öğretmen görüşleri. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi* 19, 80-95.
- Artan, G. ve Y. Kahramanoğlu, R. (2020). Eğitimde veli katılımına yönelik çalışmaların incelenmesi. *Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(2), 99-110.
- Aslan, M. ve Çıkar, İ. (2022). Çeşitli boyutlarıyla aile katılımı: nitel bir çözümleme. *Vankulu Sosyal Araştırmalar Dergisi* 9, 32-52. <https://doi.org/10.55089/yyuvasad.1124614>
- Avcı, E. K. ve Turan, S. (2022). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının çevrimiçi eğitim faaliyetlerine yönelik görüşleri. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(27), 624-643. <https://doi.org/10.38155/ksbd.1126398>
- Aydoğdu, B. ve Selanik Ay, T. (2016). Sınıf öğretmenlerinin aile katılımına yönelik görüşleri. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 23, 562-590. <https://doi.org/10.14520/adyusbd.04626>
- Aykaç, N. (2007). Sosyal bilgiler dersinde aktif öğretim yöntemlerinin kullanılmasının öğrencilerin derse karşı tutumuna, erişim düzeyine ve kalıcılığa etkisi. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23, 24-37
- Baki, A. ve Gökçek, T. (2012). Karma yöntem araştırmalarına genel bir bakış. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(42), 1-21.
- Ballı, M. N. (2022). *Sosyal bilgiler dersi değer eğitimi etkinliklerinde aile katılımı: öğretmen görüşleri ve uygulamaları* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Ballı, M. N. (2023). Sosyal bilgiler dersi değer eğitimi etkinliklerinde aile katılımı: öğretmen görüşleri ve uygulamaları. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, -68, 249-281. <https://doi.org/10.21764/maeuefd.1320680>
- Ballı, M. N. ve Deveci, H. (2023). Sosyal bilgiler dersi değer eğitimi etkinliklerinde aile katılımı: öğretmen görüşleri ve uygulamaları. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 68, 249-281. <https://doi.org/10.21764/maeuefd.1320680>

- Başaran, S. ve Koç, F. (2000). *Ailenin çocuğun okuldaki eğitimine katılım sorunları ve katılımın sağlanması için alternatif bir model*. Milli Eğitim Basımevi.
- Başkale, H. (2016). Nitel araştırmalarda geçerlik, güvenirlik ve örneklem büyüklüğü. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*. 9(1), 23-28.
- Benson, J. (1998). Developing a strong program of construct validation: A test anxiety example. *Educational Measurement: Issues and Practice*, 17(1), 10-17.
- Bilaloğlu, R., ve Arnas, Y. (2018). Okul öncesi eğitimde aile katılımı engelleri ve süreçte karşılaşılan sorunlar. *Hacettepe University Journal of Education*, 1-20. <https://doi.org/10.16986/huje.2018043536>
- Birge, F., Güzelyurt, T. ve Ökten, A. (2019). Okul öncesi öğretmenlerinin aile katılımına ilişkin görüşleri. *Kocaeli Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 2(1), 64-74. <https://doi.org/10.33400/kuje.538425>
- Blair, S. (2014). Parental involvement and children's educational performance: A comparison of Filipino and U.S. Parents. *Journal of Comparative Family Studies*, 45, 351-366. <https://doi.org/10.3138/JCFS.45.3.351>.
- Budak, Ö. M. (2017). Tanzimat dönemi Ayıntab'da aile. *Asia Minor Studies Dergisi*, 5(10), 1-26.
- Brown, M., & Brandon, R. (2007). African american parents. *Intervention in School and Clinic*, 43(2), 116-120. <https://doi.org/10.1177/10534512070430020301>
- Camarero-Figuerola, M., Dueñas, J., & Renta-Davids, A. (2020). The relationship between family involvement and academic variables. *Research in Social Sciences and Technology*. <https://doi.org/10.46303/ressat.05.02.4>.
- Conover, W., Johnson, M., & Johnson, M. (1981). A comparative study of tests for homogeneity of variances, with applications to the outer continental shelf bidding data. *Technometrics*, 23(4), 351-361. <https://doi.org/10.1080/00401706.1981.10487680>
- Cemaloğlu, N. (2009). Veri toplama teknikleri: Nicel-nitel. A. Tanrıöğen (Ed.) içinde, *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Anı Yayıncılık.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2013). *Research methods in education* (7th ed.). Routledge.
- Creswell, J. W. (2014). *Research design: qualitative, quantitative and mixed methods approaches* (4th ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Crocker, L., & Algina, J. (1986). *Introduction to classical and modern test theory*. Holt, Rinehart and Winston.

- Çakır, A. ve Türkeş, S. (2020). Bilimsel çalışmalarda karma yöntem nasıl kullanılır? *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 42(1), 1-15
<https://doi.org/10.30794/pausbed.802568>
- Çakır, E. (2017). *Ortaokullarda aile katılımına yönelik okul müdürlerinin görüşlerinin değerlendirilmesi (Karaman ili örneği)*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya.
- Çakır, E. ve Yavuz, M. (2020). Ortaokullarda aile katılımına yönelik okul müdürlerinin görüşleri. *Uluslararası Karamanoğlu Mehmetbey Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 17-34.
- Çalışkan, E. F. (2022). İlkokulda aile katılımı: veliler ne düşünüyor?. *Rumeli'de Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, 31, 328-347. DOI: 10.29000/rumelide.1221587.
- Çam, M. O. ve Satıl, E.M. (2021). Ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliğinin niteliksel araştırması ve felsefi boyutu ve özellikleri. *Ordu Üniversitesi Hemşirelik Çalışmaları Dergisi*, 4(3), 436-441. <https://doi.org/10.38108/ouhcd.881762>
- Çelenk, S. (2003). Okul başarısının ön koşulu: okul aile dayanışması. *İlköğretim Online*, 2(2), 28-34.
- Demir, Y. (2023). Examination of social studies teachers' views on field trips with family participation. *Trakya Eğitim Dergisi*, 13(1), 188-208.
<https://doi.org/10.24315/tred.1019968>
- Demir, Y. (2023). Sosyal bilgiler dersi kapsamında veli eşliğinde gerçekleştirilen aile katılımlı inceleme gezilerine dönük veli deneyimleri. *Educational Academic Research*(48), 109-124.
- Demircan, A. N. (2012). *Ortaöğretim okullarında aile katılımı: ölçek uyarlaması*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Kastamonu Üniversitesi, Kastamonu.
- Dönmez, B. ve Yıldırım, M. C. (2008). Okul-aile iş birliğine ilişkin bir araştırma (İstiklal İlköğretim Okulu örneği). *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(23), 98-115.
- Dönmez, C. (2007, 04 Haziran). Yanıt: Sosyal bilimler ve Sosyal bilgiler kavramları [Forum sitesi yorumu]. Erişim Tarihi:01.05.2024
<https://sosyalbilgiler.biz/forum/konu/sosyal-bilimler-ve-sosyal-bilgiler-kavramlari.2875/> adresinden alınmıştır.
- Đukić, T., Bogavac, D., Stojadinović, A., & Rajčević, P. (2022). Parental involvement in education and collaboration with school. *International Journal of Cognitive Research in Science Engineering and Education*, 10(1), 1-14.
<https://doi.org/10.23947/2334-8496-2022-10-1-01-14>

- Durmuş, E. (2016). *Ortaöğretim kurumlarında öğretmenlerin aile katılımıyla ilgili görüşlerinin incelenmesi: İstanbul-Sultanbeyli örneği* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), İstanbul Aydın Üniversitesi, İstanbul.
- Dündar, E. ve Türkel, A. (2020). Türkçe öğretmen adaylarının sezgisel yolla dil bilgisi öğretimine yönelik hazır bulunuşlukları. *Yaşadıkça Eğitim*, 34(2), 200-211. <https://doi.org/10.33308/26674874.2020342172>
- Dündar, Ş. (2017). Sosyal bilgiler dersinde algılanan anne-baba ve öğretmen akademik katılımının öğrencilerin akademik benlik kavramlarına ve Sosyal bilgiler dersine bağlılıklarına etkisi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(2), 608-635. <https://doi.org/10.17240/aibuefd.2017.17.30227-326589>
- Ebel, R. L., & Frisbie, D. A. (1991). *Essentials of Educational Measurement*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Ecevit, Y. (2012). Aile, Kadın ve Devlet İlişkilerinin Değerlendirilmesinde Klasik ve Yeni Yaklaşımlar. *Kadın Araştırmaları Dergisi* (1), 9-34.
- Epstein, J. L. (2019). Okul, aile ve toplum iş birliği. Ç. Apaydın (Çev. Ed.). Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Erol, Y. C. (2016). *Paylaşılan liderlik, aile katılımı ve okula bağlılık arasındaki ilişki*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Fırat Üniversitesi, Elâzığ.
- Frey, J. (2010). Testing for equivalence of variances using hartley's ratio. *Canadian Journal of Statistics*, 38(4), 647-664. <https://doi.org/10.1002/cjs.10069>
- Kozikoğlu, İ. ve Camuşcu, K. (2019). Ortaokul öğrencilerinin yüz öğrenme hazırbulunuşlukları ile araştırma/sorgulamaya yönelik tutumları arasındaki ilişki. *Yaşadıkça Eğitim*, 33(2), 187-201. <https://doi.org/10.33308/26674874.2019332132>
- Gül, G. (2007). Okuryazarlık Sürecinde Aile Katılımının Rolü. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 8(01), 17-32. https://doi.org/10.1501/Ozlegt_0000000105
- Gülen, Ö. S. (2019). *Düşük sosyo-ekonomik semtlerdeki ergenlerin yılmazlıklarında aile katılımı, okul aidiyeti, akran sosyal desteği ve öz-saygının etkileşimi*. (Yayınlanmamış doktora tezi), Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
- Gün, E. T. ve Somyürek, S. (2017). Öğretmen adaylarının sosyal ağ kullanımı ve cinsiyet ile kişilik özellikleri arasındaki ilişki. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 705-724. <https://doi.org/10.19171/uefad.369236>

- Gürkan, G., Kahraman, S. ve Özgün, B. B. (2018). Öğretmen adaylarının bilim ve bilim insanı kavramlarına ilişkin algılarının metafor analizi aracılığıyla incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(2), 204-225. <https://doi.org/10.17679/inuefd.394780>
- Işık, O. ve Şahin, İ. (2022). İlkokul ve ortaokul velilerinin çocuklarının eğitim sürecine katılımı. *Milli Eğitim Dergisi*, 51(235), 2061-2084. <https://doi.org/10.37669/milliegitim.913835>
- Johnson, RB ve Onwuegbuzie, AJ (2004). Karma yöntem araştırması: zamanı gelmiş bir araştırma paradigması. *Eğitim Araştırmacısı*, 33(7), 14-26. <https://doi.org/10.3102/0013189x033007014>
- Kabapınar, Y. (2007). *İlköğretimde Hayat Bilgisi ve Sosyal bilgiler öğretimi*. Ankara: Maya Akademi.
- Kara, E. (2023). Karma araştırma yönteminin teorik olarak ve örnek araştırmalarla incelenmesi. *Girişimcilik İnovasyon ve Pazarlama Araştırmaları Dergisi*, 7(13), 73-90. <https://doi.org/10.31006/gipad.1310518>
- Karch, J. (2021). Choosing between the two-sample t test and its alternatives: a practical guideline.. <https://doi.org/10.31234/osf.io/ye2d4>
- Kaymakcı, S. (2012). Sosyal bilgiler öğretim programında ilişkilendirmeler. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(2), 273 - 304.
- Kazu, H. ve İlhan, M. (2023). Evaluation of initial literacy teaching with hybrid education. *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 33-60. <https://doi.org/10.18026/cbayarsos.1055654>
- Keçeli Kaysılı, B. (2008). Akademik başarının artırılmasında aile katılımı. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 9(01), 69-83. https://doi.org/10.1501/Ozlegt_00000000115
- Kılıç, Z. (2010). *İlköğretimde hayat bilgisi dersinde aile katılımı çalışmaları*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Kılınç, B. ve Yazıcı, M. (2022). Türkiye'de fen eğitimi alanında tga tekniği kullanılarak yapılan lisansüstü tez analiz analizi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(3), 276-300. <https://doi.org/10.17860/mersinefd.1137261>
- Kirk, J. ve Miller, M. L. (1986). *Reliability and validity in qualitative research*. Beverly Hills: Sage Publications.
- Kuşci, E. (2023). *Okullarda aile katılımının uygulanabilirliği* (Yayınlanmamış doktora tezi), Gazi Üniversitesi, Ankara.

- Lecompte, M. D., & Goetz, J. P. (1982). Problems of reliability and validity in ethnographic research. *Review of Educational Research*, 52, 31-60.
- Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1985). *Naturalistic inquiry*. Beverly Hills, CA: Sage Publications, Inc.
- Lindberg, E. N. (2017). Aile katılımı: bir kavramsal ve durumsal analiz çalışması. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 13, 51-72.
- MEB. (2005). 4. ve 5. sınıf Sosyal bilgiler programı. MEB Yayınları.
- MEB. (2007). *Sosyal bilgiler öğretim klavuzu kitabı*. MEB Yayınları.
- Nachar, N. (2008). The mann-whitney u: a test for assessing whether two independent samples come from the same distribution. *Tutorials in Quantitative Methods for Psychology*, 4(1), 13-20. <https://doi.org/10.20982/tqmp.04.1.p013>
- Nunnally, J. C. (1978). *Psychometric theory* (2nd ed.). McGraw-Hill.
- NCSS (Ulusal Sosyal Araştırmalar Konseyi). Sosyal bilgiler nedir? Erişim Tarihi: 28 Nisan 2024 <https://www.socialstudies.org/about> adresinden alınmıştır.
- Oğuz, K. (2012). *İlköğretim okullarında aile katılımı: Ölçek uyarlaması*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Kastamonu Üniversitesi, Kastamonu.
- Ortiz-de-Villate, C., Rodríguez-Santero, J., & Torres-Gordillo, J. (2021). Contextual, personal and family factors in explaining academic achievement: A multilevel study. *Sustainability*, 13(20), 11297. <https://doi.org/10.3390/su132011297>
- Özbey, S. ve Tezel Şahin, Y. (2007). Aile eğitim programlarına niçin gereksinim duyulmuştur? Aile eğitim programları neden önemlidir? *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 12(12), 7-12. <https://doi.org/10.21560/spcd.12286>
- Özeke Kocabaş, E. (2005). Eğitim sürecinde aile katılımı: Dünyada ve Türkiye'deki çalışmalar. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 3(26), 17-32
- Özcan, Ç. ve Aydoğan, Y. (2014). Aile katılımı ile çocukların akademik benlik saygısı arasındaki ilişkinin anne-baba görüşlerine göre incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 44(202), 19-36.
- Patton, M. Q. (2014). *Qualitative research & Evaluation methods*. Los Angeles: Sage.
- Royston, J. (1982). An extension of shapiro and wilk's w test for normality to large samples. *Journal of the Royal Statistical Society Series C (Applied Statistics)*, 31(2), 115. <https://doi.org/10.2307/2347973>
- Saraç, H. (2018). Yapılandırmacı yaklaşım öğrenme halkası modellerinin öğrenilen bilgilerin kalıcılığına etkisi: Meta analiz çalışması. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 26(3), 753-764. <https://doi.org/10.24106/kefdergi.413322>

- Shao, M., He, W., Zhao, L., & Su, Y. (2022). The influence of parental involvement on parent satisfaction: the moderating effect of parental educational level and the number of children. *Frontiers in Psychology*, 12. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.752802>
- Snell, P., Miguel, N., & East, J. (2009). Changing directions: participatory action research as a parent involvement strategy. *Educational Action Research*, 17(2), 239-258. <https://doi.org/10.1080/09650790902914225>
- Sömen, T. (2020). Sosyal bilgiler öğretiminde güncel olaylar. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 41, 431-447. <https://doi.org/10.33418/ataunikkefd.803302>
- Sönmez, V. (2010). Program geliştirmede öğretmen el kitabı (16. Baskı). Anı Yayıncılık.
- Şengül, S. (2021). 6. Sınıf öğrencilerinin, veli ve öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde aile katılımına yönelik görüşleri: Çoklu durum çalışması örneği (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Kocaeli Üniversitesi, Kocaeli.
- Tabak, H. (2020). Eğitime aile katılımı: sosyoekonomik özellikler etkiliyor mu? *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 39(1). 105-121.
- Temel Eğitim Genel Müdürlüğü, (2024) https://tegm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2024_02/26140924_subatayi.pdf Erişim Tarihi:17.05.2024
- Turan, A. (2024). *Hayat bilgisi dersinde değerler eğitiminde aile katılımı etkinlikleri: Bir eylem araştırması*. (Yayınlanmamış doktora tezi), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Turan, S. (2020). Kovid-19 döneminde okul müdürlerinin teknolojik liderliği. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 175-199. <https://doi.org/10.37669/milliegitim.788133>
- Tümekaya, S. ve Yeşiloğlu, F. (2021). İlkokul eğitiminde aile katılımına ve engellerine ilişkin öğretmen ve veli görüşleri. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 30(3), 155-169. <https://doi.org/10.35379/cusosbil.942173>
- Türe, H. (2018). *Sosyal bilgiler dersinde aile katılımına dayalı etkinliklerden yararlanma: bir eylem araştırması* (Yayınlanmamış doktora tezi), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Türe, H. & Deveci, H. (2020). Utilizing family involvement activities in a social studies course: an action research study. *Ted Eğitim ve Bilim*. 46(2021), 410-452 <https://doi.org/10.15390/eb.2020.9719>

- Uçuş, Y. (2016). Dezavantajlı çocukların velilerine uygun olarak hazırlanan aile katılım etkinliklerinin değerlendirilmesi: Nallıhan örneği. *E-International Journal of Educational Research*, 7(1). <https://doi.org/10.19160/e-ijer.61586>
- Ural, O., & Günşen, G. (2021). Aile katılım çalışmalarına yönelik okul öncesi öğretmenlerinin bilişsel haritaları. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(1), 369-409. <https://doi.org/10.17679/inuefd.477932>
- Uslu, F. (2012). *İlköğretim okulu öğrencilerinin okula yönelik aidiyeti: Öğretmen-Öğrenci ilişkisi, akran ilişkisi ve aile katılımının rolü* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Mersin Üniversitesi, Mersin.
- Uzoma, U. & Eriobu, N. (2016). Comparison of two sample tests using both relative efficiency and power of test. *Open Journal of Statistics*, 06(02), 331-345. <https://doi.org/10.4236/ojs.2016.62029>
- Yapıcı, H. (2015). Sosyal bilgiler Öğretimi Üzerine Bir Bibliyografya Denemesi. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2015(4), 346-364.
- Yavuz Güler, D. Ç. (2015). Okul aile iş birliği: öğretmen adaylarını ailelerle çalışmaya yeterince hazırlayabiliyor muyuz? *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(4), 72-90. <https://doi.org/10.18026/cbusos.13922>
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.

EKLER

Ek 1. İnsan Araştırmaları Etik Kurul izni

Oturum Tarihi	Oturum Sayısı	Oturum Karar Sayıları
28.04.2023	4	2023/88-94

Sinop Üniversitesi İnsan Araştırmaları Etik Kurulu Prof. Dr. Erkal ARSLANOĞLU başkanlığında 28.04.2023 tarihinde 13:00-17:00 saatleri arasında toplanarak aşağıdaki kararı almıştır.

Karar Sayısı: 2023/90

Yüksek Lisans Öğrencisi Banış CAN ve Doç. Dr. Kıbar AKTİN'in 19 Nisan 2023 tarihli "*Aile Katılımlı Etkinliklerin Sosyal Bilgiler Dersinde Kullanımı: Uygulamanın Öğretmen, Veli Ve Öğrenciye Gözünden Değerlendirilmesi*" başlıklı araştırmalarına ait ekte sunulan belgeler, Üniversitemiz İnsan Araştırmaları Etik Kurulunca değerlendirilmiştir.

Araştırmanın fikri, hukuki ve telif hakları bakımından metot ve ölçeğine ilişkin sorumluluğu araştırmacılara ait olmak üzere ve "Kişisel Verilerin Korunması Kanununa" dikkat edilmesi şartıyla Üniversitemiz İnsan Araştırmaları Etik Kurulu Yönergesine "Uygun" olduğunun kabulüne, sonucun sorumlu araştırmacı Yüksek Lisans Öğrencisi Banış CAN'a bildirilmesine oybirliği ile karar verildi.

Ek:

- 1- Etik Kurul Başvurusu (8 Sayfa)
- 2- Bilgilendirilmiş Onam Formu (3 Sayfa)
- 3- Uzman Görüşü (8 Sayfa)
- 4- Uzman Görüşü 2 (2 Sayfa)
- 5- Veri Toplama Araçları (13 Sayfa)

Prof. Dr. Erkal ARSLANOĞLU
İnsan Araştırmaları Etik Kurulu Başkanı

Doç. Dr. Songül ÇEK Başkan Yardımcısı	Doç. Dr. Ahmet MOR Kurul Üyesi	Doç. Dr. İbrahim DEMİRCİ Kurul Üyesi
Doç. Dr. Aydın ÜNAL Kurul Üyesi	Doç. Dr. Adeviye AYDIN Kurul Üyesi	Doç. Dr. Pınar KARAMAN Kurul Üyesi

Dr. Öğr. Üyesi Figen ÇAM TOSUN
Kurul Üyesi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Ek 2. MEB'den Resmi İzin Yazısı

T.C.
KAYNARCA KAYMAKAMLIĞI
İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-46189665-44-77495050
Konu : Araştırma İzin Talebi
(Barış CAN)

05.06.2023

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : İl Milli Eğitim Müdürlüğünün 01.06.2023 tarihli ve E-29065503-44-77381472 sayılı yazısı.

Sinop Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı tezli yüksek lisans programı öğrencisi Barış CAN'ın, "Aile Katılımlı Etkinliklerin Sosyal Bilgiler Dersinde Kullanımı: Uygulamanın Öğretmen, Veli Ve Öğrenci Gözünden Değerlendirilmesi" konulu çalışma yapma talebinin uygun görüldüğü ile ilgili 30.05.2023 tarihli ve 77131004 sayılı Valilik Onayı ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Hakkı TUNÇ
Müdür a.
Şube Müdürü

Ek :

- 1- Olur Yazısı (1 Sayfa)
- 2- Mühürlü Formlar (39 Sayfa)
- 3- İlgili Yazı (1 Sayfa)

Dağıtım :

Tüm Okul/ Kurum Müdürlükleri

Ek.3. Öğrenci Görüşme Formu

2-ÖĞRENCİ GÖRÜŞME FORMU

Sevgili öğrencim;

Katılacağınız bu çalışmada, “Sosyal Bilgiler 6. Sınıf Üretiyorum, Tüketiyorum, Bilinçliyim Ünitesinin Aile Katılımı Etkinlikleri Uygulanarak İşlenmesinin Veli, Öğrenci Ve Öğretmen Görüşleri Açısından Değerlendirilmesi” başlıklı bir yüksek lisans tez çalışması yürütmekteyim. Bu çalışmada 6.Sınıf sosyal bilgiler dersinde “Üretiyorum, Tüketiyorum, Bilinçliyim” ünitesinin aile katılımı etkinlikleri uygulanarak işlenmesinin öğretmen, öğrenci, veli görüşleri açısından değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Dört haftalık bir süreçte sizin de ~~değerli~~ olduğunuz aile katılım etkinlikleri gerçekleştirilmiştir. Bu form etkinliklere katılan ailenizle ilgili değerlendirmelerinizi ve eğitim sürecindeki etkinliklere aile katılımına ilişkin görüşlerinizi almak amaçlı hazırlanmıştır.

Araştırma katılımı tamamıyla gönüllülük esasına dayalı olmaktadır. Çalışmada sizden kimlik belirleyici hiçbir bilgi istenmemektedir. Cevaplar tamamıyla gizli tutulacak ve sadece araştırmacılar tarafından değerlendirilecektir. Veriler sadece çalışmada kullanılacak ve üçüncü kişilerle paylaşılmayacaktır.

Bu form kişisel rahatsızlık verecek sorular ve durumlar içermemektedir. Ancak, katılım sırasında sorulardan ya da herhangi başka bir nedenden rahatsız hissederseniz cevaplama işini yarıda bırakabilirsiniz. Katılımı onaylamadan önce sormak istediğiniz herhangi bir konu varsa sormaktan çekinmeyiniz. Çalışma bittikten sonra bizlere telefon veya e-posta ile ulaşarak soru sorabilir, sonuçlar hakkında bilgi isteyebilirsiniz. Araştırmaya katkılarınız için teşekkür ederim. Saygılar

Sinop Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Bölümü

Araştırmacı: Barış CAN

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Kibar AKTİN

A- Demografik Özellikler

Cinsiyet: K () E ()

B- Lütfen kendinizle ilgili aşağıdaki değerlendirmeleri yaparken ifadele~~rd~~en yalnızca birini işaretleyiniz.

	Kazanımlar	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
1.	Ülkemizin kaynaklarıyla ekonomik faaliyetlerini ilişkilendirebilirim.			
2.	Kaynakların bilinçsizce tüketilmesinin canlı yaşamına etkilerini analiz edebilirim.			
3.	Türkiye'nin coğrafi özelliklerini dikkate alarak yatırım ve pazarlama proje önerileri hazırlayabilirim.			
4.	Vatandaşlık sorumluluğu ve ülke ekonomisine katkısı açısından vergi vermenin gereğini ve önemini savunabilirim.			

5.	Nitelikli insan gücünün Türkiye ekonomisinin gelişimindeki yerini ve önemini analiz edebilirim.			
6.	İlgi duyduğu mesleklerin gerektirdiği kişilik özelliklerini, becerileri ve eğitim sürecini araştırabilirim.			

C- Aşağıdaki sorulara size en uygun şekilde cevap veriniz.

1. Okulda ailenizle birlikte etkinliklerine daha önce katıldınız mı?

Evet () Hayır ()

Cevabınız evet ise bu etkinlik/etkinliklerin ne olduğunu açıklayınız?

2. Aile katılım etkinlikleri sizin sosyal bilgiler dersi konularını öğrenmenizi nasıl etkiledi?

3. Aile katılım etkinlikleri sizin sosyal bilgiler dersine olan ilginizi nasıl etkiledi?

4. Aile katılım etkinliklerinin sosyal bilgiler dersi başarınıza katkısı nasıl oldu?

5. Aile katılım çalışmalarının okullarda olmasının gerekli mi? Lütfen görüşlerinizi yazınız

Evet () Hayır ()

Cevabınız evet ya da hayırsa lütfen açıklayınız?

Ek 4. Veli Görüşme Formu

1-VELİ GÖRÜŞME FORMU

Sayın Veli;

Çocuğunuzun katılacağı bu çalışma, “Sosyal Bilgiler 6. Sınıf Üretiyorum, Tüketiyorum, Bilinçliyim Ünitesinin Aile Katılımı Etkinlikleri Uygulanarak İşlenmesinin Veli, Öğrenci Ve Öğretmen Görüşleri Açısından Değerlendirilmesi” başlıklı bir yüksek lisans tez çalışması yürütmekteyim. Bu çalışmada 6.Sınıf sosyal bilgiler dersinde; Üretiyorum, Tüketiyorum, Bilinçliyim ünitesinin Aile katılımı etkinlikleri uygulanarak işlenmesinin öğretmen, öğrenci, veli görüşleri açısından değerlendirilmesi amaçlanmıştır. beş haftalık bir süreçte sizin de dahil olduğumuz aile katılım etkinlikleri gerçekleştirilmiştir. Bu form etkinliklere katılan çocuğunuzla ilgili değerlendirmelerinizi ve eğitim sürecindeki etkinliklere aile katılımına ilişkin görüşlerinizi almak amaçlı hazırlanmıştır |

Araştırma katılımı tamamıyla gönüllülük esasına dayalı olmaktadır. Çalışmada sizden kimlik belirleyici hiçbir bilgi istenmemektedir. Cevaplar tamamıyla gizli tutulacak ve sadece araştırmacılar tarafından değerlendirilecektir. Veriler sadece çalışmada kullanılacak ve üçüncü kişilerle paylaşılmayacaktır.

Bu form kişisel rahatsızlık verecek sorular ve durumlar içermemektedir. Ancak, katılım sırasında sorulardan ya da herhangi başka bir nedenden rahatsız hissederseniz cevaplama işini yarıda bırakabilirsiniz. Katılımı onaylamadan önce sormak istediğiniz herhangi bir konu varsa sormaktan çekinmeyiniz. Çalışma bittikten sonra bizlere telefon veya e-posta ile ulaşarak soru sorabilir, sonuçlar hakkında bilgi isteyebilirsiniz. Araştırmaya katkılarınız için teşekkür ederim. Saygılar

Sinop Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Bölümü

Araştırmacı: Barış CAN

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Kibar AKTİN

A- Demografik Özellikler

Cinsiyet: K () E ()

Eğitim Durumunuz:

Mesleğiniz:

B- Lütfen çocuğunuzla ilişkili aşağıdaki değerlendirmeleri yaparken en uygun ifadelerden yalnızca bir seceneği işaretleyiniz.

	Kazanımlar	Katılıyorum	Katılmıyorum	Katılmıyorum
1.	Ülkemizin kaynaklarıyla ekonomik faaliyetlerini ilişkilendirebilir			
2.	Kaynakların bilinçsizce tüketilmesinin canlı yaşamına etkilerini analiz edebilir.			

3.	Türkiye'nin coğrafi özelliklerini dikkate alarak yatırım ve pazarlama proje önerileri hazırlayabilir.			
4.	Vatandaşlık sorumluluğu ve ülke ekonomisine katkısı açısından vergi vermenin gereğini ve önemini savunabilir.			
5.	Nitelikli insan gücünün Türkiye ekonomisinin gelişimindeki yerini ve önemini analiz edebilir.			
6.	İlgi duyduğu mesleklerin gerektirdiği kişilik özelliklerini, becerileri ve eğitim sürecini araştırabilir.			

C- Aşağıdaki sorulara size en uygun şekilde cevap veriniz.

1- Daha önce okulda çocuğunuzla birlikte aile katılım etkinliklerine katıldınız mı? Hayır, ise nedenini yazınız, cevabınız evet ise katıldığınız etkinlik hakkında bilgi verebilir misiniz?

2. Sosyal bilgiler dersinde aile katılımlı etkinlikler sonrasında çocuğunuzda değişimler gözlemlediniz mi? Cevabınız evet ise lütfen bu değişimleri yazar mısınız?

3. Aile katılım etkinlikleri çocuğunuzun sosyal bilgiler dersine karşı ilgisini nasıl etkiledi? Lütfen açıklayınız?

4. Aile katılım etkinlikleri sizin sosyal bilgiler dersine/öğretmenine yaklaşımınızı nasıl etkiledi?

5. Aile katılım etkinliklerinin çocuğunuzun sosyal bilgiler dersindeki başarısını etkilediğini düşünüyor musunuz?

Evet () Hayır ()

6. Aile katılım etkinliklerine sosyal bilgiler derslerinde yer verilmesinin gerekliliği hakkında ne düşünüyorsunuz? Lütfen görüşlerinizi yazınız

Ek 5. Öğrenci Etkinlik Günlüğü

6- ÖĞRENCİ GÜNLÜĞÜ

1. Etkinliğin Türü:
2. Etkinlikte anne ve babanızla birlikte neler yaptınız?
3. Etkinlikte anne ve babanızdan neler öğrendiniz?
4. Bu etkinlikte anne ve babanızla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu? Evet ya da hayır ise sebebini kısaca açıklayınız.

Ek 6. Veli Etkinlik Günlüğü

5-VELİ GÜNLÜĞÜ

1. Etkinliğin Türü:
2. Etkinlikte çocuğunuzla birlikte neler yaptınız?
3. Etkinlikte çocuğunuza katkılarınız nelerdir?
4. Bu etkinlikte çocuğunuzla birlikte yer almak sizin için eğlenceli oldu mu? Evet ya da hayır ise sebebini kısaca açıklayınız.

Ek. 7. Öğretmen Gözlem Formu

ÖĞRETMEN GÖZLEM FORMU

Etkinliğin Adı:

Gözlem Tarihi:

Etkinlikte öğrencilerle ilgili dikkatinizi çeken hususları lütfen yazınız?

.....

.....

.....

Etkinlikte velilerle ilgili dikkatinizi çeken diğer hususları lütfen yazınız?

.....

.....

.....

Ek.8. Başarı Testi

4-BAŞARI TESTİ ONAM FORMU

Değerli Öğrenciler;

Katılacağınız bu başarı testi, “Sosyal Bilgiler 6. Sınıf Üretiyorum, Tüketiyorum, Bilinçliyim Ünitesinin Aile Katılımı Etkinlikleri Uygulanarak İşlenmesinin Veli, Öğrenci Ve Öğretmen Görüşleri Açısından Değerlendirilmesi” başlıklı bir yüksek lisans tezi çalışması içindir. Bu başarı testi ile 6.Sınıf sosyal bilgiler dersinde; Üretiyorum, Tüketiyorum, Bilinçliyim ünitesinin Aile katılımı etkinlikleri uygulanarak işlenmesinin öğretmen, öğrenci, veli görüşleri açısından değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Araştırma katılım tamamıyla gönüllülük esasına dayalı olmaktadır. Çalışmada sizden kimlik belirleyici hiçbir bilgi istenmemektedir. Cevaplar tamamıyla gizli tutulacak ve sadece araştırmacılar tarafından değerlendirilecektir. Veriler sadece araştırmada kullanılacak ve üçüncü kişilerle paylaşılmayacaktır.

Bu form kişisel rahatsızlık verecek sorular ve durumlar içermemektedir. Ancak, katılım sırasında sorulardan ya da herhangi başka bir nedenden rahatsız hissederseniz cevaplama işini yarıda bırakabilirsiniz. Katılımı onaylamadan önce sormak istediğiniz herhangi bir konu varsa sormaktan çekinmeyiniz. Çalışma bittikten sonra bizlere telefon veya e-posta ile ulaşarak soru sorabilir, sonuçlar hakkında bilgi isteyebilirsiniz. Araştırmaya katkılarınız için teşekkür ederim.

Sinop Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Bölümü

Araştırmacı: Barış CAN

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Kibar AKTİN

Sorular

1)

Meslek sahibi birey ile ilgili aşağıdaki açıklamalardan hangisi doğrudur?

- A) Meslek sahibi her birey bir devlet kuruluşunda çalışmak zorundadır
- B) Her meslek sahibi birey 65 yaşına kadar çalışmak zorundadır.
- C) Bireyler meslek sayesinde geçimlerini sağlayabilirler
- D) Meslek sahibi olmak için üniversiteye gitmek zorunludur.

2)

Ülkemizde yatırım alanlarını inceleyen bir araştırmacı Karadeniz Bölgesinde kereste ve kâğıt sanayisinin, Ege Bölgesinde yağ fabrikalarının gelişmiş olduğunu tespit eder.

Bu iki bölgedeki sanayi dallarının farklılık göstermesi bölgelerin hangi özelliklerinin farklı olmasıyla açıklanabilir?

- A) Ulaşım şartları
- B) Nüfus miktarı
- C) Toprak yapısı
- D) İklim

3)

Enerji kaynakları yenilenebilir (kaynağından yeni bir enerji üretilen) ve yenilenemeyen (kaynağından enerji kaynağı üretilmeyen) enerji kaynakları olarak iki gruba ayrılır. Yukarıdaki açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisi farklı bir grupta yer alır?

- A) Doğalgaz
- B) Güneş
- C) Su
- D) Rüzgâr

4)Aşağıdakilerden hangisi meslek seçiminde dikkat edilmesi gereken unsurlardan biri değildir?

- A) Bireyin yetenekleri belirlenmelidir.
- B) Kişilik özellikleri ortaya konmalıdır.
- C) Kazancı yüksek olan meslekler seçilmelidir.
- D) Mesleğe sahip olmak için alınması gereken eğitim araştırılmalıdır.

5)

- Erozyon,
- Küresel Isınma,
- Hava kirliliği

gibi çevre sorunlarının sebepleri aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) Ormanların tahrip edilmesi
- B) Sanayi tesislerinin denetlenmemesi
- C) Yer kabuğunu oluşturan levhaların hareketleri
- D) Yenilenemeyen enerji kaynaklarının bilinçsizce tüketilmesi

6)

Hızlı koşamayan birinin atlet olmasını bekleyemeyiz. Fen bilimleri dersini sevmeyen birinin biyolog olması ise çok kolay olmaz. Bu bilgiye göre meslek seçiminde;

I. İlgi,

II. Yetenek,

III. Çevre unsurlarından

hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve II. D) I, II ve III.

7)

Aşağıdakilerden hangisi yenilenebilir enerji kaynağı ile ilgili yanlış bir bilgidir?

- A) Doğaya en az şekilde zararları vardır
- B) Kullanım süresi sınırsızdır
- C) Enerji üretirken karbondioksit gazı çıkar
- D) Enerji üretimi daha maliyetlidir

8)

Bir iş adamı olan Ali Bey, Konya'da un fabrikası kurmaya karar verir. Ali Bey'in un fabrikası kurmak için Konya'yı tercih etmesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hammadde yönünden zengin olması
- B) Ulaşım imkânlarının gelişmiş olması
- C) Nitelikli insan gücünün var olması
- D) Pazarlama imkânlarının uygun olması

9)

Devlete karşı yerine getirmemiz gereken sorumluluklardan hangisi ülkemiz ekonomik olarak gelişip kalkınmasına daha çok yardımcı olmaktadır?

- A) Kanunlara uymak
- B) Oy kullanmak
- C) Veri vermek
- D) Askerlik yapmak

10)

Belli bir alanda kendini iyi yetiştiren, yaptığı işte uzman olan ve ülkesine katkı sağlayan insanların tümü nitelikli insan gücü olarak tanımlanabilir. Nitelikli insan gücünün varlığı, ülke ekonomisi için büyük önem arz etmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi nitelikli insanlara ait özelliklere örnek olarak gösterilemez?

- A) Başarısızlıklarının sebebi olarak başkalarını görürler
- B) Yeniliklere ve gelişmelere açıktırlar
- C) Çevresindeki insanlara örnek olurlar
- D) Zamandan malzemedir ve enerjiden tasarruf ederler

11)

İnsan, seçtiği mesleği uzun yıllar yapacağı için meslek seçiminde dikkatli olmalıdır. Kişinin meslek seçimi konusunda doğru ve isabetli bir karar vermesi yaşam kalitesini ve mutluluğunu etkiler. Doğru meslek seçimi kişinin iyi bir kariyer elde etmesini sağlar.

Aşağıdakilerden hangisi meslek seçiminde en az dikkat edilmesi gereken özelliktir?

- A) Kişisel özellikler B) İlgi ve yetenekler
C) Arkadaş tavsiyesi D) Mesleğin özellikleri

12)Aşağıdakilerden hangisi nitelikli bir bireye örnek olarak verilebilir?

- A) Otomobil tamircisi Mehmet Bey teknolojiyi takip ederek, yenilikleri iş yerine taşımaktadır.
B) Fulya öğretmen öğrendiği bilgileri aynı şekilde aktarmaya devam etmektedir.
C) Çiftçilik yapan Beren Hanım ailesinden öğrendiği bilgileri uygulamaktadır.
D) Mühendis Hakan Bey alanı ile ilgili her şeyi bildiğini iddia etmektedir.

13)

Vergi alma hakkı yalnızca devlete aittir. Anayasamızın 73. Maddesine göre herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere mali gücüne göre vergi ödemekle yükümlüdür. Vergi ödemek bir vatandaşlık görevidir.

Yukarıdaki tanımdan hareketle ödediğimiz vergilerin devlete ulaşması için aşağıdakilerden hangisine önem vermeliyiz?

- A) Daha fazla tüketim yapmalıyız
B) Hizmet aksaklıklarını ilgili kurumlara bildirmeliyiz
C) Alışveriş sonrası fiş ya da fatura almalıyız
D) Aldığımız ürünlerin son kullanma tarihine bakmalıyız

14)

Ömer Bey uzun yıllar meslek liselerinde ve halk eğitim merkezlerinde tekstil öğretmeni olarak görev yapmıştır. Emekli olduktan sonra Balıkesir’de bulunan kasabasına yerleşmiştir. Kasabada tekstil üretimi yapan bir fabrika kurmaya karar verdikten sonra gerekli yatırımları yapmıştır. Ancak kasabada genç nüfusun az olması sebebiyle çalışacak işçilerin bir kısmını civar köy ve kasabalarda toplamıştır. Bir süre sonra işçi maliyetleri yüzünden fabrikasını kapatmak zorunda kalmıştır.

Yukarıda verilen duruma bakarak Ömer Bey yatırım yaparken dikkate alınacak hangi faktörü göz ardı etmiştir?

- A) Sermaye B) İşçi gücü
C) Ulaşım D) Reklam ve Pazarlama

15)

Ülkemizin doğusunda yer şekilleri dağlık ve engebelidir. Bu iklime ve bitki örtüsüne bağlı olarak bölge halkı genel olarak büyükbaş hayvan yetiştiriciliği yapmaktadır.

Yukarıdaki açıklamaya göre ülkemizin doğu bölgelerinde aşağıdaki yatırımlardan hangisini yapmak daha doğru olacaktır?

- A) Meyve suyu fabrikası açmak
B) Makarna fabrikası kurmak
C) Tatil köyü açmak
D) Et üretim tesisi kurmak

16)

Yenilenebilir enerji kaynakları tükenmeyen enerji kaynakları olarak da bilinir. Kullanıldığında doğal çevreye daha az zarar vermelerinden dolayı son yıllarda insanlar tarafından daha çok kullanılmaktadır. Ancak hala istenen düzeyde değildir.

Aşağıdakilerden hangisi yenilenebilir enerji kaynakları arasında sayılmaz?

- A) Güneş Enerjisi B) Rüzgâr Enerjisi
C) Jeotermal Enerji D) Taş Kömürü

17)

Bugün babam adına çok sevinçliyim çünkü babam İzmir'in bu yılki vergi rekortmeni ödülünü aldı. Peki, baba neden vergi veriyoruz diye sorduğumda babam, "Bu bizim vatandaşlık görevimiz. Vergimizi ödemezsek devlet bize hizmet veremez.

Bu vergiler bize yol, su, elektrik ve birçok hizmet olarak geri döner. Her Türk vatandaşı vergisini vermelidir." dedi.

Sude'nin verdiği bilgiye göre, vergi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Vergi, bir vatandaşlık görevidir.
- B) Devletin gelişmesi yalnızca vergi vermeye bağlıdır.
- C) Herkesin geliri oranında vergi verme sorumluluğu vardır.
- D) Ödediğimiz vergiler bizlere hizmet olarak geri döner.

18)

1886 yılında Sivas'ın Divriği kasabasında doğdu. Memurluktan istifa ederek ticaret hayatına atıldı. 1931 yılında İstanbul boğazına asma köprü projesi yaptı. 1012 km2 demiryolu yapımını kısa sürede tamamladı. Devrin zengin iş adamlarından biri olan Demirağ, 1936 yılında uçak fabrikası kurma girişimine başladı. İlk şehir ve köy planlarını hazırladı. Karabük'te demir ve çelik fabrikasını kurdu. İzmit'te selüloz fabrikasını kurdu. Sivas'ta çimento fabrikalarını kurdu. İstanbul'daki büyük hal binasını yaptı.

Yukarıda verilenlere göre Nuri Demirağ ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ülkemizin ekonomisinin gelişmesine önemli katkıları olmuştur.
- B) Yatırım projelerini ithalata dayalı olarak gerçekleştirmiştir.
- C) Çok sayıda insanımıza istihdam olanağı sağlamıştır.
- D) Nitelikli bir iş insanı olarak pek çok alanda çalışmalar yapmıştır.

19) **Aşağıdakilerden hangisi ormanların faydaları arasında gösterilemez?**

- A) Sel, taşkın erozyon gibi doğal afetleri önler.
- B) Hayvanlar için yaşam alanı oluşturur.
- C) Eğlenme ve dinlenme imkânı sağlar.
- D) Havaya karbondioksit salar.

20)

İşverenler nitelikli insanlara ulaşabilmek için iş ilanları vermektedirler. Gazetelerde yer alan bu ilanlarda genellikle şu özelliklere sahip elamanlar aranmaktadır:

- Alanında deneyimli
- İletişim yeteneği güçlü
- Üniversite mezunu

Verilen ilanda, çalışanların seçiminde kişilerin hangi özelliğine dikkat edilmemiştir?

- A) Mesleğin gerektirdiği kişilik özelliklerine
- B) Mesleğin gerektirdiği eğitim düzeyine
- C) Kişilerin bedensel özelliklerine
- D) Meslek ile ilgili bilgi birikimine

21)

Madde 73 - Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası (1982)

Verilenlerden hareketle vergi ile ilgili olarak;

- I. Yazılı kurallar kapsamında yer alır.
 - II. Ödenmesi bir vatandaşlık görevidir.
 - III. Herkes eşit miktarda ödemekle yükümlüdür.
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

22) **Ülkemizin coğrafi özellikleri dikkate alındığında çay fabrikası kurmak isteyen bir yatırımcı aşağıdaki illerden hangisini tercih etmelidir?**

- A) Düzce
- B) Rize
- C) Sinop
- D) Ordu

23)

Tarihimizde nitelikli insan tanımına en uygun isimlerden birisi de Zihni DERİN'dir. 1904 yılında Halkalı Ziraat Mektebinden mezun olan Zihni DERİN bir dönem tarım bakanlığı da yapmış, kendisini tarıma adanmıştır. Atatürk Orman Çiftliği'nin kuruluş aşamasında ve gelişme planlarıyla ilgili toplantılara katılmış ve Mustafa Kemal ATATÜRK ile kişisel görüşme olanağı bulunmuştur. Bu görüşmelerinde, Türkiye'nin birçok bölgesinde çok çeşitli tarım ürünleri yetiştirilebileceğini söylemiştir. Özellikle Rize ve çevresinin, çay ve narenciye üretimine elverişli olmasını vurgulaması, Atatürk'ün dikkatini çekmiş; Zihni DERİN'e, Rize ve çevresindeki çay tarımı ile ilgilenme görevi verilmiştir. Zihni DERİN'in çay üretimi alanında yaptığı çalışmalar sonucunda ülkemiz çay ithal eden ülke konumundan çay ihraç eden ülke konumuna gelmiştir. Yaptığı çalışmalar milyonlarca insana ekmek kapısı olmuş, ülke ekonomisine can vermiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, Zihni Derin'in nitelikli bir girişimci olarak yaptığı çalışmaların ülkemiz ekonomisine katkılarından birisi değildir?

A) Tarımın gelişmesine katkıda bulunmuştur.
B) Dış ticaret gelirlerinin yükselmesini sağlamıştır.
C) Ülkemiz insanına iş imkânı yaratmıştır.
D) Türkiye, çay üretiminde dünyada ilk sıraya yükselmiştir.

24)

Devlet vatandaşlardan topladığı vergilerle yatırımlar yapar. Aşağıda verilen yatırımlardan hangisinin vatandaşların eğitim olanaklarını iyileştirmek için yapıldığı söylenebilir?

A) Sağlık ocağı kurulması
B) Okul öncesi eğitim kurumu açılması
C) Yeni bir metro ağı inşa edilmesi
D) Şehir merkezine yeşil alan düzenlemesi yapılması

Başarılar...

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Barış CAN

Yabancı Dili :İngilizce

Eğitim Durumu

Lise : Ilgın Lisesi, 2013

Lisans : Celal Bayar Üniversitesi - Sosyal bilgiler Eğitim, 2011

Yüksek Lisans : Sinop Üniversitesi- Sosyal bilgiler Eğitim, 2024

Mesleki Deneyim

İş Yeri : Konya Ilgın Çavuşgöl İlkokulu 2011-2012

İş Yeri : Konya Ilgın Şehit İrfan Yayla Ortaokulu 2012-2013

İş Yeri : Sakarya Hendek Kocatöngel AKV Ortaokulu 2014-2016

İş Yeri : Sakarya Hendek Kocatöngel AKV Ortaokulu 2016-2017

İş Yeri : Sakarya Kaynarca İmam Hatip Ortaokulu 2017-2022

İş Yeri : Şehit Mansur Cansız Anadolu İmam Hatip Lisesi 2022-

Yayın Listesi :